

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE SLOVENSKÝ GROB**

**NA OBDOBIE ROKOV
2014 - 2023**

Január 2016

Verzia 2.0

Tabuľka 1 Hlavička dokumentu PHSR

Názov diela:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenský Grob na roky 2014 -2023
Územné vymedzenie :	Bratislavský kraj, obec Slovenský Grob
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHSR:	
Dátum platnosti:	
Verzia	2.0
Publikovaný verejne:	
Objednávateľ:	
Zhotoviteľ:	Pro Implement, s.r.o. Štefanovičová 127 951 15 Štefanovičová
Spracovateľský kolektív:	Ing. Iveta Kostková Ing. Eva Balážová, PhD Ing. Ivana Gecíková, PhD. Ing. Barbora Babjaková, PhD. doc. Ing. Viera Papcunová, PhD.

Prameň: vlastné spracovanie

OBSAH

ÚVOD	5
ČASŤ A. ANALYTICKÁ ČASŤ	9
Časť A.I Analýza vnútorného prostredia	9
1. História obce a jej rozvoj	9
2. Hospodárska oblasť	12
2.1. Administratívne začlenenie a geografická poloha obce a väzby obce na póly ekonomického rozvoja	12
2.2. Ekonomická štruktúra a ekonomický rozvoj	13
2.2.1. Ekonomická základňa obce	13
2.2.2. Ekonomická aktivita obyvateľstva a miera nezamestnanosti	15
2.2.3. Ekonomika miestnej samosprávy	18
2.3. Technická infraštruktúra	26
2.3.1. Cestná sieť a dopravné systémy	26
2.3.2. Energetické hospodárstvo	27
2.3.3. Telekomunikácie	28
3. Sociálna oblasť	28
3.1. Obyvateľstvo	28
3.1.1. Veková štruktúra obyvateľstva	31
3.1.2. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	32
3.1.3. Národnostná a konfesijná štruktúra obyvateľstva	33
3.1.4. Kultúrno-spoločenská a športová aktivita obyvateľov obce	34
3.2. Sociálna infraštruktúra	37
3.2.1. Domový a bytový fond	37
3.2.2. Školstvo	40
3.2.3. Zdravotníctvo	42
3.2.4. Sociálna starostlivosť	42
3.2.5. Služby obyvateľstvu	42
4. Oblasť environmentu a ochrany životného prostredia	43
4.1. Prírodné zdroje	43
4.1.1. Štruktúra pôdneho fondu	43
4.1.2. Klimatické podmienky	45
4.1.3. Vodné pomery	45
4.1.4. Flóra a fauna	46
4.2. Technická infraštruktúra	47
4.2.1. Vodné hospodárstvo	47
4.2.2. Odpadové hospodárstvo	48
5. Zhrnutie analýzy endogénnych rozvojových faktorov	48
6. Analýza silných a slabých stránok územia	51
7. Analýza príčin a dôsledkov obce Slovenský Grob	52
8. Postoje a názory obyvateľov obce na život a dianie v obci a perspektívy jej ďalšieho vývoja	53

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

Časť A. II	Analýza vonkajšieho prostredia	59
1.	Analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území.	59
2.	Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj obce Slovenský Grob	60
Časť A.III	Zhodnotenie súčasného stavu obce Slovenský Grob	61
1.	SWOT analýza obce Slovenský Grob	61
2.	Analýza možných rizík a hrozieb, identifikácia kritických oblastí rozvoja.....	63
3.	Identifikácia východísk a možných riešení	64
4.	Odhad budúceho možného vývoja (Analýza silových polí)	65
ČASŤ B.	STRATEGICKÁ ČASŤ	67
1.	Rozvojová vízia.....	67
2.	Strategické, špecifické a vecné ciele obce Slovenský Grob.....	67
3.1	Prioritná oblasť 1 – Kvalita bývania a dopravná dostupnosť.....	69
3.2	Prioritná oblasť 2 – Miestna ekonomika a služby	69
3.3	Prioritná oblasť 3 – Atraktivita obce a život v nej	69
4	Súlad PHSR obce Slovenský Grob s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020	70
4.1	Súlad cieľov a opatrení PHSR obce Slovenský Grob s cieľmi a opatreniami PHSR BSK	70
4.2	Súlad cieľov a opatrení PHSR obce Slovenský Grob s cieľmi a opatreniami SRV BSK	71
ČASŤ C.	PROGRAMOVÁ ČASŤ	73
1.	Popis opatrení.....	73
ČASŤ D.	REALIZAČNÁ ČASŤ	80
1.	Akčný plán	81
2.	Monitorovanie a hodnotenie stratégie	87
ČASŤ E.	FINANČNÁ ČASŤ	92
1.	Viaczdrojové financovanie projektov a aktivít a možnosti financovania projektov	92
1.1	Financovanie z verejných zdrojov.....	93
1.2	Financovanie zo súkromných zdrojov.....	95
ZÁVER.....		96
ZOZNAM PRÍLOH		97

ÚVOD

Potreba tvorby Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR) obce vyplýva zo Zákona 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja, ktorý ukladá obciam povinnosť vypracovávať a aktualizovať PHSR obce podľa potreby. PHSR predstavuje strednodobý programový dokument, ktorý vychádza z podrobnej socio-ekonomickej analýzy a stanovuje smer ďalšieho rozvoja obce, ciele a prvoradé potreby a úlohy v zabezpečení všestranného rozvoja. Výsledkom je stratégia rozvoja obce a akčný plán, ktorý transformuje definované strategické ciele do konkrétnych realizačných krokov. Vypracovanie tohto programového dokumentu je takisto podmienkou pre využitie finančných národných zdrojov ako i zdrojov EÚ.

Stratégia rozvoja vyjadruje predstavu obce o svojom budúcom rozvoji, ktorý sa bude snažiť dosahovať. Definovanie takejto stratégie, teda stanovenie „*kam sa chce obec dostať v období nasledujúcich 5 rokov*“, dáva obci, jej obyvateľom, podnikateľom a ďalším aktérom možnosť rozhodovať o svojom budúcom rozvoji. Obec je živý organizmus. Jednotlivé články žijú vlastným životom, avšak ovplyvňujú aj životy druhých, a takisto ovplyvňujú aj život obce ako celku. Obyvatelia obce menia priestor, v ktorom žijú rôznymi aktivitami, čo môže viesť k pozitívnemu rozvoju. Často však občania vytvárajú svojimi nekoordinovanými aktivitami bariéry, ktoré brzdia rozvoj celej obce. Práve Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Slovenský Grob na roky 2014 – 2023 vytvára dôležitý priestor pre koordinovanie aktivít realizovaných v obci, ktoré prinesú synergický úžitok celej obci. Pred samotným procesom spracovania stratégie je potrebné pripraviť Zámer spracovania PHSR (tabuľka 2) spolu s Harmonogramom aktivít (tabuľka 3), ktorý umožňuje všetkým subjektom zúčastňovať sa aktívne na tvorbe a následne aj napĺňaní PHSR.

Ak však má takýto dokument spĺňať svoju úlohu, je nevyhnutné, aby sa jeho prípravy ako aj realizácie zúčastnili všetky záujmové skupiny (obyvatelia, podnikatelia, samospráva, spolky, združenia, ďalší dôležití aktéri) a aby boli využité rôzne metódy, ktoré vedú k zapojeniu všetkých aktérov (tabuľka 4). Diskusia všetkých záujmových skupín ponúka príležitosť dozvedieť sa o rozdielnych pohľadoch na problémy v obci, o možnostiach ich riešenia, ako aj dozvedieť sa o plánoch jednotlivcov. Preto aj pri príprave tejto stratégie boli realizované 3 workshopy so zástupcami rôznych aktérov a dotazníkový prieskum. Spoločné plánovanie sa zároveň môže stať priestorom pre začatie spolupráce, pre vytváranie inovátnych riešení medzi rôznymi aktérmi.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

Obec v podobe programu rozvoja získava nielen nástroj na proaktívne riadenie rozvoja, založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien, ale predstavuje aj určitý kontrolný nástroj naplňania stanovených aktivít. Z tohto hľadiska ho možno vnímať ako dôležitý nástroj marketingovej komunikácie. Obec vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce.

Tabuľka 2 Zámer spracovania PHSR

Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenský Grob na roky 2014 – 2023
Forma spracovania	s pomocou externých odborníkov (<i>úplné spracovanie „na kľúč“</i>)
Riadenie procesu spracovania	Súčasťou zámeru tvorby PHSR bude vymedzenie projektového tímu, ktorý sa bude skladať z riadiaceho tímu, ktorý bude tvoriť gestor zodpovedný za celkové spracovanie dokumentu, koordinátor zodpovedný za administratívu a organizačnú časť spracovania dokumentu, metodik zodpovedný za metodickú pomoc pri spracovaní dokumentu; odborný konzultant vedie pracovné skupiny tvorené miestnymi aktérmi rozvoja, obyvateľmi a podnikateľskými subjektmi. Zoznam subjektov, ktoré budú zapojené do spracovania (starosta obce, poslanci OZ, obyvatelia, podnikateľské subjekty, cirkev, občianske združenia, spolky a ďalšie organizácie pôsobiace v obci), zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou bude zabezpečená viacerými formami; prostredníctvom workshopov, elektronickej komunikácie a dotazníkového prieskumu, ktorý bude distribuovaný v textovej podobe do domácností a zároveň bude zverejnený na stránke obce v elektronickej mutácii. O realizácii dotazníkového prieskumu a jeho význame pri tvorbe strategického dokumentu budú obyvatelia informovaní prostredníctvom miestneho rozhlasu, web-stránky obce, úradnej tabule obce a ďalších miestnych informačných zdrojoch (lokálna TV, miestne noviny).
Obdobie spracovania	Obdobie spracovania: máj 2014 – október 2015 Realizácia dotazníkového prieskumu – výstupom bolo spracovanie výsledkov dotazníkového prieskumu prezentovaného na 1. workshope 1. workshop – výstupom sú získané informácie k dopracovaniu analytickej časti a SWOT analýzy Analytická časť – výstupom je spracovaná analýza zdrojov poslaná na pripomienkovanie 2. workshop – výstupom je problémová analýza a strom cieľov, na základe ktorého je spracovaná strategická časť Strategická časť – výstupom je spracovaná strategická časť poslaná na pripomienkovanie 3. workshop – výstupom sú podklady pre dopracovanie dokumentu Programová časť, Realizačná časť, Finančná časť – výstupom sú spracované kapitoly implementácie stratégie poslané spolu so strategickou časťou na

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

	<p>prípomienkovanie</p> <p>Prípomienkovanie a finalizácia – výstupom sú sprípomienkované časti Programu rozvoja obce, finalizácia dokumentu a odovzdanie vytlačenej a elektronickej verzie na schválenie pred OZ</p> <p><i>Podrobnejší harmonogram spracovania vid' Tabuľka 3</i></p>
Financovanie spracovania	<p>náklady na vlastné spracovanie – 5 experti x 25 hodín</p> <p>náklady na získanie informačných podkladov – štatistiky, analýzy, prognózy, dotazníky: 150,- Eur</p> <p>náklady na stretnutia – pracovné skupiny a verejnosť: 350,- Eur</p> <p>náklady na publicitu – tlač informačných materiálov, úprava elektronických médií: 20,- Eur</p>

Prameň: vlastné spracovanie

Tabuľka 3 Harmonogram spracovania PHSR

Termín	HARMONOGRAM SPRACOVANIA PHSR V MESIACOCH																	
	2014								2015									
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
Realizácia dotazníkového prieskumu																		
1. workshop																		
Analytická časť																		
2. workshop																		
Strategická časť																		
3. workshop																		
Programová časť																		
Realizačná časť																		
Finančná časť																		
Prípomienkovanie a finalizácia																		

Prameň: vlastné spracovanie

Tabuľka 4 Využitie participatívne metódy

METÓDA	INFORMOVANIE VEREJNOSTI	ZÍSKAVANIE NÁZOROV VEREJNOSTI	ZOHLADNENIE NÁZOROV VEREJNOSTI
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	X		
Využitie existujúcich médií			
Stretnutia	X		
Internetové stránky – vrátane verejných pripomienok tzv. chatrooms	X	X	X
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými	X	X	X

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

Ľuďmi/skupinami			
Ťažiskové skupiny (reprezentatívne skupiny predstavujúce verejnosť)	X	X	X
Verejné stretnutia	X	X	X
Návšteva v dotknutom území	X	X	X
Verejné semináre	X	X	
Verejné vypočutie	X	X	X
Verejné vypočutie (s odbornou skupinou)	X	X	X
Využitie miestnych Ľudí na získavanie názorov	X	X	X
Brainstormingové stretnutia s verejnosťou	X	X	X
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre širokú verejnosť	X	X	X
Prieskumy verejnej mienky	X	X	X
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	X	X	X
Odborné poradné skupiny	X	X	X
Pracovné skupiny	X	X	X
Riešenie problémov a metódy dosiahnutia konsenzu			
Využitie nezávislého moderátora/facilitátora	X	X	X
Brainstorming	X	X	X

Prameň: vlastné spracovanie

ČASŤ A. ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť založená na databáze informácií a ukazovateľov obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce Slovenský Grob s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja, pričom hodnotí aj možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia obce, jeho limitov a rozvoja v rámci Bratislavského samosprávneho kraja.

Časť A.I Analýza vnútorného prostredia

1. HISTÓRIA OBCE A JEJ ROZVOJ

Prvé písomné zmienky o obci pochádzajú z roku 1214, kedy bola uvedená v darovacej listine komesovi Šebušovi pri darovaní zeme Dvorník pod názvom Monar. Avšak nájdené historické artefakty poukazujú, že územie obce bolo osídlené už v neolite, ale absentuje v tejto oblasti hlbší archeologický výskum.

V listine z roku 1214 je uvedené, že zem Dvorník leží medzi dvoma dedinami, a to Monarom, druhou dedinou Monarom, ktoré obe patrili k Bratislavskému radu a treťou dedinou komesa Šebuša, ktorú treba stotožniť s dnešným Svätým Jurom. Bratislavská kapitula na základe nariadenia kráľa Karola Roberta z Anjou urobila ochôdzku hraníc Čeklísa, v ktorej sa uvádzajú ako susedia Čeklísa aj zemani z Monara. Dedina Monar pravdepodobne ležala na území dnešného Chorvátskeho Grobu, lebo sa výslovne hovorí, že ležala severne od Bernolákova. Druhý Monar treba asi stotožniť s dnešnou dedinou Slovenský Grob. Monar susedil na západe s Dvorníkom, ale nesusedil priamo s Vajnorama. Dvorník teda ležal niekde pri ohybe potoka Čierna voda, v oblasti majera Triblavina. Pôvod slov Monar, Manor i Monari je odvodený od staroslovanského a ruského podstatného mena manisko - ozdoba, šperk na krk. Dedina dostala teda názov podľa výrobcov náhrdelníkov, obojkov a podobných výrobkov, čo dosvedčuje jej slovanský pôvod. Počas tatárskeho vpádu roku 1241 sa časť obyvateľstva obce Monar odsťahovala a do obce sa už nevrátila.

Opustené domy obsadili nemeckí prisťahovalci, najmä z Rakúska a Bavorska, ktorí dali obci nové pomenovanie. Dedina Monar sa v roku 1324 pripomína posledný raz a musela sa teda niekedy v 14. storočí vyľudniť, ale bola znovu osídlená, a to bezpochyby už príslušníkmi nemeckej národnosti, keď dostala aj svoj nový nemecký názov Garab - Priekopa. V niektorých prameňoch je uvedený názov Eisgrube - ľadová jama.

Vo vizitácii (prehliadke) Bratislavskej stolice z roku 1634 sa tieto obce uvádzajú ako Horvat Eisgrub a Totaizgrub (Slovenský Grob). Už v tomto období mala obec vlastnú správu i vlastné pečatidlo. Po celé obdobie stredoveku bola obec Slovenský Grob poddanskou obcou, ktorej majitelia sa niekoľkokrát vystriedali.

Obyvatelia sa zamestnávali najskôr poľnohospodárstvom a drevorubačstvom, neskôr aj remeslami typickými pre stredovekú dedinu (tkanie konopného plátna, no predovšetkým výšivkárstvo a paličkovanie, čo pretrvalo dodnes a maľovanie na stenu). Výstavbou patrila obec k rodovému alebo ulicovému typu. Zo začiatku bolo hlavným stavebným materiálom drevo, neskôr ho nahradila nepálená hlina (neskôr aj pálená tehla) a slama na pokrývanie striech. Domy boli celkom obrátené na ulicu a mali tri miestnosti: izbu, kuchyňu a komoru, ktorá sa menila na izbu a pristavovala sa ďalšia časť domu. Takto vzniklo niekoľko domov v rade za sebou, napr. na Hlavnej ulici. Domy boli bez brán spredu i zozadu. Cez dedinu tiekol potok, ktorý poháňal horný i dolný mlyn na obilie. Chotár obce bol pomenovaný a niektoré názvy sa dodnes zachovali napr. Podelky, Zbytky, Pažíť, Štepnice, Dielčice, Chrást a ďalšie.

Obrázok 1 Tradičné umenie obyvateľov

Prameň: http://arelux.sk/sk/obec_slovensky_grob

Obrázok 2 Tradičná pečená husacina

Prameň: travel.spectator.sme.sk

V roku 1872 sa uskutočnila komasácia, čím sa urobil poriadok pri formovaní ciest a pozemkov. Rozvoj kapitalizmu sa obce výraznejšie nedotkol, a ak áno, tak iba tým, že vytváral pracovné príležitosti pre občanov. Začiatok 20. storočia sa vyznačuje prírastkom obyvateľstva, ktoré malé políčka nedokázali uživiť, preto z obce občania odchádzali za prácou do sveta, najmä do Ameriky. Počas 1. svetovej vojny a po nej nasledovali rekvirácie, bieda a hlad. V obci bola vytvorená občianska stráž, takže k rabovaniu nedošlo. Obe svetové vojny si vyžiadali životy 34 grobských mužov. Aj po vojne bol nedostatok a podpora v nezamestnanosti nestačila na živobytie rodín. Neutešené pomery nútili grobské ženy vyšívvať a paličkovať pre trh, až sa to stalo ich hlavným zamestnaním.

V roku 1934 sa začala elektrifikácia obce. Obdobie Slovenskej republiky prinieslo pracovné príležitosti, väčšina maloroľníkov, domkárov a robotníkov získala zamestnanie v bratislavských továrňach. Počas druhej svetovej vojny boli občania na východnom fronte a po vypuknutí Povstania bojovali i v ňom. Po oslobodení sa obec postupne rozrástla, pribudli nové ulice, rekonštruovali sa nové domy. Jedinou väčšou pracovnou príležitosťou v obci bolo poľnohospodárske družstvo.

Symbolmi obce sú erb, vlajka a pečať. V erbe obce Slovenský Grob je v červenom štíte zobrazená zlatovlasá, zlatokorunovaná princezná Salome v zlatých šatách, pravicou držiaca striebornú zlatovlasú a zlatobradú s'atú hlavu Jána Krstiteľa. Nezvyklý hagiografický motív je podľa pečate z r. 1614¹. Podľa informácií na web-stránke obce erb zobrazuje izraelskú ženu Juditu v krásnych šatách držiacu v pravej ruke odseknutú hlavu nepriateľského vodcu Holofernesa (i keď pôvodne mala postava v ruke údajne strapec hrozna). Salome v starom zákone nedržala hlavu J. K. v ruke, pretože jej ju priniesli na podnose, preto sa niektorí domnievajú, že to nemôže byť Salome.²

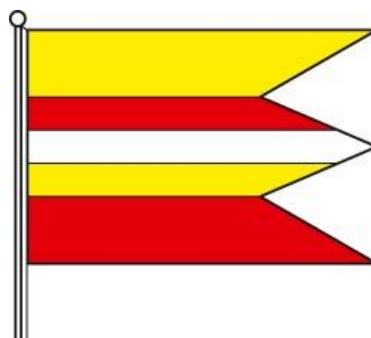
Vlajka obce pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov v týchto farbách - žltej, červenej, bielej, žltej a červenej. Ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

Stále platný erb Slovenského Grobu obsahuje v červenom štíte korunovanú ženskú postavu. Pečať obce je okrúhla, uprostred obecný symbol a vôkol kruhový nápis OBEC SLOVENSKÝ GROB. Od týchto symbolov je odvodená i zástava, krátka zástava a znaková zástava obce, koruhva a veľká koruhva, štandarda starostu, i pečiatky obce.

Obrázok 3 Erb obce Slovenský Grob

Prameň: http://www.vs.sk/heraldreg/wp_detail.aspx?ID=1119

Obrázok 4 Vlajka obce Slovenský Grob

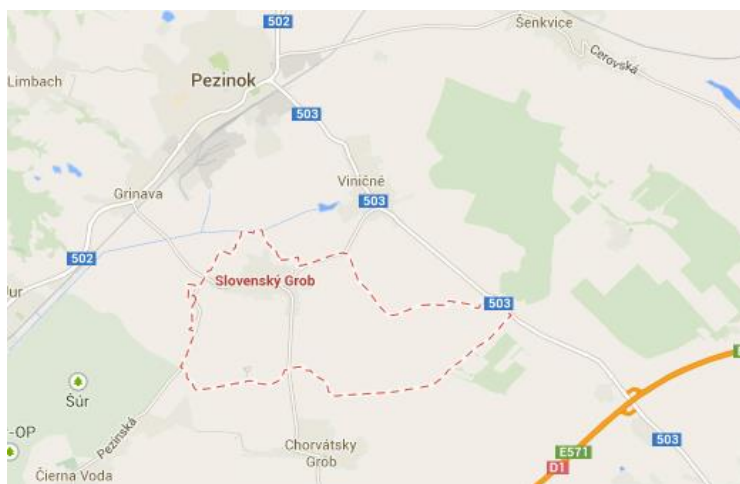
¹ http://www.vs.sk/heraldreg/wp_detail.aspx?ID=1119

² http://www.slovensky-grob.sk/index.php?option=com_content&task=view&id=2&Itemid=5

2. HOSPODÁRSKA OBLASŤ

2.1. ADMINISTRATÍVNE ZAČLENENIE A GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCE A VÄZBY OBCE NA PÓLY EKONOMICKÉHO ROZVOJA

Obec Slovenský Grob sa nachádza na okraji Podunajskej nížiny. Obec leží neďaleko okresného mesta Pezinok na rovine vedľa Malých Karpát. Slovenský Grob je známy chovom a predajom husí a kačíc a najmä usporiadaním husacích hodov vo viacerých známych miestnych reštauračných zariadeniach. Kataster obce hraničí s obcami Svätý Jur, Viničné, Pezinok, Chorvátsky Grob a Veľký Biel. Znalci husaciny a dobrého vína chodia za pečenými husami každoročne.

Obrázok 5 Geografická poloha obce Slovenský Grob

Prameň: <https://www.google.sk/maps>

Dopravná poloha obce je vo väzbe na región dobrá. Obec leží 5,9 km od okresného mesta Pezinok a 23 km od Bratislavy, ktorá je sídlom mnohých inštitúcií verejnej správy.

Obec Slovenský Grob je vo vzťahu k pólom ekonomického rozvoja regionálneho i nadregionálneho významu alokovaná dobre.

- Od pólom ekonomického rozvoja národného i nadnárodného významu je vzdialená nasledovne:
 - Bratislava 23 km
 - Győr 107 km
 - Viedeň 100 km
- Od pólom ekonomického rozvoja širšieho regionálneho významu je vzdialená nasledovne :
 - Pezinok 5,9 km

- Modra 11,4 km
- Senec 12,3 km.

Z hľadiska územno–správneho členenia patrí obec do okresu Pezinok a do Bratislavského samosprávneho kraja.

2.2. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA A EKONOMICKÝ ROZVOJ

Ekonomické, t.j. výrobné činnosti patria medzi základné faktory ovplyvňujúce socioekonomickú úroveň obce. Ich význam spočíva v tom, že ovplyvňujú nielen ekonomickú, ale i sociálnu úroveň v obci. Sú zdrojom pracovných príležitostí, dávajú zamestnancom mzdu, tvoria verejné príjmy, zhodnocujú podmienky územia, v ktorom sú alokované a iné. Ekonomické činnosti v obci môžeme hodnotiť cez sektorovú štruktúru (zastúpenie činností primárneho, sekundárneho či terciárneho sektora) alebo cez štruktúru podnikov.

2.2.1. Ekonomická základňa obce

Ekonomickú základňu obce reprezentujú najmä súkromné podniky. Podnik predstavuje právnickú osobu, ktorá vykonáva sústavnú činnosť s cieľom dosahovať zisk. Patria sem korporácie (podniky vo vlastníctve skupiny subjektov, ako napr. akciové spoločnosti, družstvá, spoločnosti s ručením obmedzeným a pod.) a kvázikorporácie (podniky vo vlastníctve jedného subjektu). Podniky môžu mať podobu právnických osôb (ďalej PO) alebo fyzických osôb – podnikateľov (ďalej FO).

Právnické osoby sú právne jednotky, existenciu ktorých upravuje zákon nezávisle od jednotlivcov alebo inštitúcií, ktoré ich vlastnia alebo sú jej členmi. Neziskové inštitúcie tvoria právnické osoby slúžiace finančným a nefinančným korporáciám, štátnej správe a domácnostiam, ako napr. rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, ktorých tržby z činnosti nepresahujú 50 % vykazovaných nákladov, ďalej občianske združenia, spolky a kluby, politické strany, cirkvi a iné.³

Výsledky prezentované v tabuľke 5 poukazujú, že v období rokov 2009 -2013 v obci Slovenský Grob došlo 78 % nárastu ziskových právnických osôb. Počet neziskových právnických osôb vzrástol o 22 %. Celkový počet právnických osôb narástol o 68 %.

³ http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index_txt.htm

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

Tabuľka 5 Vývoj počtu právnických osôb podľa ziskovosti v rokoch 2009-2013

Ukazovateľ	Rok			Index 2013/2009
	2009	2011	2013	
Právnické osoby ziskové	41	59	73	1,78
Právnické osoby neziskové	9	10	11	1,22
Spolu	50	69	84	1,68

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Obchodný register SR uvádza 113 podnikateľských subjektov, ktorí majú svoju prevádzku v obci. Ich činnosť sa orientuje na poľnohospodársku prvovýrobu, vinohradníctvo a vinárstvo, gastronómiu, obchod, autodopravu, zámočníctvo, klampiarstvo, stolárstvo a najmä komerčné služby, ale aj nekomerčné služby. 99 subjektov má formu spoločnosti s ručením obmedzeným, 12 sú samostatne podnikajúce fyzické osoby a 1 spoločnosť je v likvidácii. Jednou spoločnosťou je Miestny národný výbor v Slovenskom Grobe.

Fyzické osoby - podnikatelia nezapísaní v obchodnom registri sú osoby podnikajúce na vlastnú zodpovednosť podľa osobitných predpisov. Sú to živnostníci (podnikajúci na základe živnostenského zákona), osoby so slobodným povoláním (osoby podnikajúce na základe iného ako živnostenského zákona, napr. advokáti, lekári, audítori a iní) a samostatne hospodáriaci roľníci. Počet fyzických osôb (tabuľka 6) mal v sledovanom období rokov 2009 – 2013 v obci Slovenský Grob relatívne stabilizovaný vývoj. Najvýraznejšie boli v štruktúre FO zastúpení živnostníci, a to 97 % podielom. Slobodné povolanie mali v roku 2013 ohlásené 4 subjekty. Súkromne hospodáriaci roľníci boli v sledovaných rokoch 2009 -2013 zastúpení dvomi subjektmi. V živnostenskom registri SR je evidovaných 65 aktívnych fyzických osôb - podnikateľov; 47 FO – podnikateľov malo živnosť ukončenú a 2 pozastavenú.

Tabuľka 6 Vývoj počtu fyzických osôb - podnikateľov v rokoch 2009-2013

Ukazovateľ	Rok			Index 2013/2009
	2009	2011	2013	
Živnostníci	203	195	199	0,98
Slobodné povolania	3	3	4	1,33
Samostatne hospodáriaci roľníci	1	1	2	2,00
Spolu	207	199	205	0,99

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

Z hľadiska sektorovej štruktúry je primárny sektor v obci (poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybné hospodárstvo a ťažba) zastúpený PD Viničné - Slovenský Grob. V sekundárnom sektore pôsobia podnikateľské subjekty zamerané na stavebníctvo, elektrotechnický priemysel, stolárstvo, nábytkárstvo, potravinárstvo a ďalšie.

V terciárnom sektore (sektor služieb) prevádzkuje svoju činnosť prevažná časť podnikateľských subjektov.

Dôležitou ekonomickou aktivitou v obci, ktorá ju preslávila po celom Slovensku, sú husacie hody. Veľká časť podnikateľských subjektov v obci sa venuje pohostinskej činnosti, pričom ponúkajú tradičnú pečenú husacinu.

Aj napriek tomu, že v obci sa nachádza viacero významných podnikov, veľká časť podnikateľských subjektov, ktoré v obci podnikajú, predstavujú skupinu tzv. samozamestnávateľov, resp. zamestnávajú obyvateľov z okolitých obcí a nie obyvateľov. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) nachádza pracovné príležitosti v okolitých obciach, resp. v širšom okolí obce (Bratislava, Pezinok, Modra). Potvrzuje to aj vysoká hodnota ukazovateľa dochádzka do zamestnania získaná v rámci SODB 2011 (83,32 %).

2.2.2. Ekonomická aktivita obyvateľstva a miera nezamestnanosti

Počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva v obci Slovenský Grob v rokoch 2001 až 2011 vzrástol o 11,4 %, pričom celkový počet pracujúcich vzrástol až o 14 %. To sa prejavilo nárastom podielu pracujúcich na celkovom počte ekonomicky aktívneho obyvateľstva o 2,3 %. Počet nezamestnaných v tomto období poklesol o 2,4 %.

Tabuľka 7 Ekonomická aktivita obyvateľov v obci v rokoch 2001-2011

Ukazovateľ	Rok	jednotky	2001	2011	index 2011/2001
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo		abs.	963	1073	111,4
Počet pracujúcich		abs.	784	894	114,0
Podiel pracujúcich na EAO		%	81,41	83,32	102,3
Počet nezamestnaných		abs.	124	121	97,6

Prameň: vlastné spracovanie na základe SODB 2001 a 2011

Na základe údajov o ekonomickej aktivite obyvateľstva získaných prostredníctvom SODB 2011 (tabuľka 8) môžeme konštatovať, že obyvatelia obce sú najväčším podielom zamestnaní vo verejnej správe, veľkoobchode a maloobchode. Obyvatelia obce bez ohľadu

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

na odvetvie, v ktorom sú aktívni, výraznou mierou dochádzajú do zamestnania mimo obec. 100 % dochádzku do zamestnania sme zaznamenali vo viacerých skúmaných odvetviach.

Tabuľka 8 Ekonomicky aktívne osoby podľa odvetvia ekon. činností v roku 2011

Ukazovateľ	spolu	Podiel na EAO (v) %	z toho dochádza do zamestnania	Podiel dochádzky na odvetví (v %)
Odvetvie ekonomickej činnosti				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	17	1,58	9	52,94
Lesníctvo a ťažba dreva	3	0,28	2	66,67
Iná ťažba a dobývanie	2	0,19	2	100,00
Výroba potravín	17	1,58	16	94,12
Výroba nápojov	5	0,47	4	80,00
Výroba textilu	1	0,09	0	0,00
Výroba odevov	7	0,65	3	42,86
Výroba kože a kožených výrobkov	1	0,09	0	0,00
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	7	0,65	6	85,71
Výroba papiera a papierových výrobkov	1	0,09	1	100,00
Tlač a reprodukcia záznamových médií	9	0,84	9	100,00
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	8	0,75	8	100,00
Výroba chemikálií a chemických produktov	4	0,37	3	75,00
Výroba výrobkov z gumy a plastu	7	0,65	3	42,86
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	7	0,65	4	57,14
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	17	1,58	13	76,47
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	1	0,09	1	100,00
Výroba elektrických zariadení	6	0,56	5	83,33
Výroba strojov a zariadení i. n.	14	1,30	8	57,14
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	11	1,03	9	81,82
Výroba nábytku	5	0,47	4	80,00
Iná výroba	2	0,19	2	100,00
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	8	0,75	8	100,00
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	4	0,37	4	100,00
Zber, úprava a dodávka vody	7	0,65	7	100,00
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	2	0,19	2	100,00
Výstavba budov	23	2,14	20	86,96
Inžinierske stavby	3	0,28	2	66,67
Špecializované stavebné práce	47	4,38	43	91,49
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	31	2,89	28	90,32
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	86	8,01	67	77,91
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	92	8,57	77	83,70
Pozemná doprava a doprava potrubím	43	4,01	39	90,70
Skladové a pomocné činnosti v doprave	23	2,14	20	86,96
Poštové služby a služby kuriérov	20	1,86	19	95,00
Ubytovanie	7	0,65	5	71,43
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	54	5,03	42	77,78
Nakladateľské činnosti	5	0,47	3	60,00

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023**

Výroba filmov, videozáznamov a televíznych programov, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok	1	0,09	1	100,00
Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie	2	0,19	2	100,00
Telekomunikácie	8	0,75	7	87,50
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	7	0,65	7	100,00
Informačné služby	1	0,09	1	100,00
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	24	2,24	23	95,83
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	8	0,75	8	100,00
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	3	0,28	3	100,00
Činnosti v oblasti nehnuteľností	6	0,56	6	100,00
Právne a účtovnícke činnosti	17	1,58	16	94,12
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	8	0,75	8	100,00
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	17	1,58	15	88,24
Vedecký výskum a vývoj	3	0,28	3	100,00
Reklama a prieskum trhu	6	0,56	5	83,33
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	5	0,47	5	100,00
Prenájom a lízing	7	0,65	7	100,00
Sprostredkovanie práce	4	0,37	4	100,00
Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti	2	0,19	2	100,00
Bezpečnostné a pátracie služby	6	0,56	6	100,00
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	6	0,56	5	83,33
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	9	0,84	9	100,00
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	122	11,37	109	89,34
Vzdelávanie	59	5,50	49	83,05
Zdravotníctvo	32	2,98	28	87,50
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	7	0,65	7	100,00
Sociálna práca bez ubytovania	1	0,09	1	100,00
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	3	0,28	1	33,33
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	1	0,09	1	100,00
Činnosti herní a stávkových kancelárií	4	0,37	4	100,00
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	6	0,56	5	83,33
Činnosti členských organizácií	9	0,84	9	100,00
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	4	0,37	3	75,00
Ostatné osobné služby	15	1,40	14	93,33
Zamestnávateľ v zahraničí	1	0,09	1	100,00
Nezistené	52	4,85	21	40,38
Spolu	1 073	100,00	894	83,32

Prameň: SODB 2011

2.2.3. **Ekonomika miestnej samosprávy**

Podmienky pre vplyv miestnej samosprávy na rozvoj obce určujú tri zásadné faktory:

1. disponibilné finančné prostriedky, ktoré má v príjmovej časti rozpočtu,
2. majetok obce, ktorý má vo vlastníctve,
3. kvalita samosprávneho manažmentu, ktorý rozhoduje o využití majetku a o finančných prostriedkoch.

Zo zákona o obecnom zriadení a z kompetenčného zákona vyplývajú obciam mnohé kompetencie, na realizáciu ktorých je potrebný rovnako majetok ako aj finančné prostriedky. Problémom je, že rozhodujúca časť činností, ktoré zabezpečuje obec pre obyvateľov či podnikateľov, má charakter verejných úžitkov (miestne komunikácie, osvetlenie, kultúrne a športové aktivity, sociálna starostlivosť a i.), ktoré nie sú oceňované.

Obec teda nezískava späť do rozpočtu financie za náklady, ktoré sú spojené s výkonom jej kompetencií v plnom rozsahu, ale len z malej časti.

2.2.3.1. *Finančné hospodárenie miestnej samosprávy*

Finančné hospodárenie samosprávy charakterizuje rozpočet obce, konkrétne jeho príjmová a výdavková časť a narábanie s disponibilnými finančnými prostriedkami. Okrem stálych príjmov, ktoré zabezpečujú obci dane a to tak miestne ako i podielové, sa na vlastných príjmoch podieľajú aj príjmy nedaňové – predovšetkým príjmy z využívania majetku.

Fiškálna decentralizácia uplatňovaná od 1.1.2005 priniesla obciam zásadné zmeny týkajúce sa ich financovania. Ďalšou výraznou zmenou je aj zásada tvorby viacročných rozpočtov (3 roky) a s tým súvisiaca aj povinná štruktúra rozpočtu vo forme jednotlivých programov, ktoré by mali byť úzko previazané práve s PHSR obce.

2.2.3.1.1. *Bežný rozpočet*

Bežný rozpočet sa zostavuje ako bilancia bežných príjmov a bežných výdavkov vzťahujúcich sa k rozpočtovému roku. Bežný rozpočet slúži obci na zabezpečovanie bežného (každodenného) chodu obce. Ide o príjmy a výdavky, ktoré sa pravidelne opakujú (napr. príjmy z podielových a miestnych daní, mzdy a odvody zamestnancov, nákup krátkodobého vybavenia, náklady spojené s bežnou údržbou a pod.). Bežný rozpočet má obec povinnosť

plánovať ako vyrovnaný (príjmy = výdavky). alebo ako prebytkový (príjmy preyšujú výdavky).

Príjmy bežného rozpočtu

Z tabuľky 9 vyplýva, že počas obdobia rokov 2009 až 2013 s výnimkou roku 2011 dochádza každoročne k zvyšovaniu príjmov bežného rozpočtu obce. Najväčší objem finančných prostriedkov získava obec vo forme daňových príjmov. Okrem príjmov vo forme podielovej dane, obec vyrubuje na svojom území miestne dane – daň z nehnuteľnosti, daň za psa, daň za užívanie verejného priestranstva, daň za ubytovanie, daň za nevýherné hracie automaty. Okrem toho obec vyrubuje aj poplatok za komunálny odpad a drobné stavebné odpady. Napriek tomu, že príjmy z dane z nehnuteľnosti od roku 2011 každoročne stúpajú, obec každoročne vykazuje aj pohľadávky na tejto dani, ktoré sa v priemere pohybujú na úrovni cca 20 tis. €. Výrazný pokles príjmov v rámci miestnych daní v roku 2012 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi bol spôsobený tým, že od roku 2012 obec neeviduje žiadne príjmy z dane za nevýherné hracie automaty. Príjmy za TKO a DSO počas analyzovaného obdobia majú pomerne vyrovnaný trend.

V rámci nedaňových príjmov skoro rovnaký podiel tvoria príjmy z využívania majetku ako aj príjmy z administratívnych poplatkov. Počas obdobia rokov 2009 - 2013 príjmy z vlastníctva majetku, ktoré sú tvorené predovšetkým príjmami z prenajatých pozemkov, príjmami z prenájmu domu kultúry, príjmy z prenajatých budov, priestorov a objektov ako aj príjmami z dividend za akcie BVS, vykazujú pomerne vyrovnaný trend. V rámci administratívnych poplatkov obec eviduje príjmy za správne poplatky, príjmy za pokuty a penále, príjmy z cintorínskych poplatkov, ako aj príjmy za poskytovanie opatrovateľskej služby. Okrem toho v rámci týchto príjmov obec eviduje aj príjmy za miestny rozhlas, príjem z kultúrnej činnosti a reklamy ako aj poplatky za výherné prístroje. Iné nedaňové príjmy sú tvorené predovšetkým príjmami z úrokov z účtov ako aj príjmami z výťažkov z lotérií. Výrazné navýšenie príjmov v tejto kategórii príjmov v roku 2011 bolo spôsobené tým, že obec získala finančné prostriedky zo súdu, ktoré boli v súdnej úschove od roku 2008 a v roku 2011 boli vrátené obci.

V rámci skupiny príjmov granty a transfery obec eviduje príjmy predovšetkým určenými na prenesený výkon. Výrazné zvýšenie príjmov v rámci ostatných transferov v roku 2011 v porovnaní s rokom 2010 bolo spôsobené tým, že obec získala dotáciu z Krajského školského úradu na výmenu okien na ZŠ, ktoré boli v havarijnom stave, ale aj tým, že obec

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

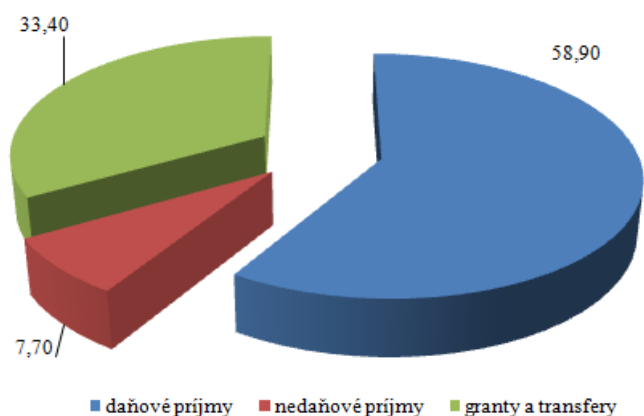
získala finančné prostriedky od súkromných darcov na organizovanie MDD v obci, resp. na oslavy dychovej hudby Grobanka. Poklesy týchto príjmov v ďalších rokoch boli dôsledkom toho, že obec nezískala ďalšie dodatočné finančné prostriedky resp. podarilo sa jej ich získať iba v minimálnej možnej miere.

V rámci bežných príjmov nie sú zahrnuté príjmy ZŠ s MŠ, keďže škola má právnu subjektivitu a hospodári s vlastným rozpočtom. Vlastné príjmy sa pohybujú každoročne zhruba na úrovni 22 tis. €. Keďže ZŠ s MŠ predstavujú rozpočtovú organizáciu obce, získava aj transfer, ktorý je poskytovaný na prevádzku z rozpočtu obce (originálna kompetencia) ako aj zo štátneho rozpočtu (normatívne aj nenormatívne finančné prostriedky).

Tabuľka 9 Príjmy bežného rozpočtu obce Slovenský Grob, 2009 – 2013 (v tis. €)

Klasifikácia príjmov	2009	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2009
100 Daňové príjmy spolu	525	454	529	559	612	1,16
z toho výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	405	333	396	430	468	1,15
dane z nehnuteľností	55	55	64	68	75	1,36
špecifické dane	15	16	12	4	4	0,26
odvoz TKO	50	50	57	57	65	1,3
200 Nedaňové príjmy spolu	67	88	116	72	80	1,19
z toho z využívania majetku	36	37	40	45	38	1,05
administratívne poplatky	30	49	38	26,5	27	0,9
iné nedaňové príjmy	1	2	38	0,5	15	15
300 Granty a transfery	289	372	287	281	347	1,2
Z toho dotácie na prenesený výkon	245	258	265	280,5	344	1,4
ostatné transfery	44	114	22	0,5	3	0,07
Bežné príjmy spolu	881	914	916	912	1 039	1,17
Daňová sila obce (v €)	254,9	214,6	237,2	241,4	240,1	0,9
Ekonomická sila obce (v €)	740,8	597,4	508,1	421,7	579,9	0,78

Prameň: Obecný úrad Slovenský Grob, vlastné spracovanie

Obrázok 6 Štruktúra bežných príjmov obce v roku 2013 (v %)

Prameň: záverečné účty, vlastné spracovanie

Z obrázku 6 vyplýva, že najväčší podiel na celkových bežných príjmoch obce predstavujú príjmy vo forme daňových príjmov (58,90 %). Nedaňové príjmy, ktoré predstavujú predovšetkým príjmy z využívania majetku predstavujú 7,70 % a granty a transfery podiel 33,40 %.

Výdavky bežného rozpočtu

Počas obdobia rokov 2009 - 2013 bežné výdavky obce majú kolísavý charakter. Cieľom programu *Plánovanie, manažment a kontrola* je zabezpečiť efektívne fungovanie samosprávnych orgánov obce (starosta, poslanci) ako aj výkonných zamestnancov obecného úradu. Okrem toho v rámci tejto skupiny výdavkov sú zahrnuté aj výdavky spojené so správou a údržbou majetku obce a výdavky spojené s propagáciou a prezentáciou obce. V rámci programu *Služby obyvateľom* obec vynakladá finančné prostriedky na činnosť matriky, evidenciu obyvateľstva, stavebný úrad, ale aj na cintorínske a pohrebné služby a výdavky spojené s prevádzkou obecného rozhlasu. Mierne navýšenie výdavkov v roku 2013 v tomto programe bolo spôsobené zabezpečením organizácie volieb do VÚC. Výdavky spojené s likvidáciou komunálneho odpadu ako aj s likvidáciou odpadových vôd sú súčasťou výdavkov programu *Odpadové hospodárstvo*. V rámci programu *Komunikácie* sú evidované výdavky spojené s údržbou a správou miestnych komunikácií a chodníkov v obci, ako aj výdavky spojené s prevádzkou autobusu, ktorý má obec v majetku. Zníženie výdavkov v tejto skupine od roku 2010 bolo spôsobené znížením výdavkov na prevádzku autobusu. V rámci programu *Vzdelávanie* sú zahrnuté iba výdavky, ktoré obec vynakladá zo svojho rozpočtu, pretože ZŠ s MŠ sú organizáciou s právnou subjektivitou majú vlastný rozpočet. Bežné výdavky ZŠ s MŠ sa každoročne pohybujú na úrovni cca 440 tis. €. Výdavky uvádzané v tejto skupine výdavkov súvisia so zabezpečením stravovania žiakov ZŠ, ktorí sú v hmotnej núdzi, a tiež finančné prostriedky na školské pomôcky pre týchto žiakov. Tieto finančné prostriedky sú poskytované prostredníctvom transferov z ÚPSVaR SR. V rámci programu *Šport* obec vynakladá finančné prostriedky na prevádzku futbalového štadiónu, multifunkčného ihriska, a okrem toho aj dotuje obecný športový klub. Výdavky určené na prevádzku kultúrneho domu v obci a podpora kultúrno – spoločenských organizácií v obci sú súčasťou programu *Kultúra*. Výdavky spojené s údržbou verejnej zelene v obci a výdavky spojené s údržbou verejného

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

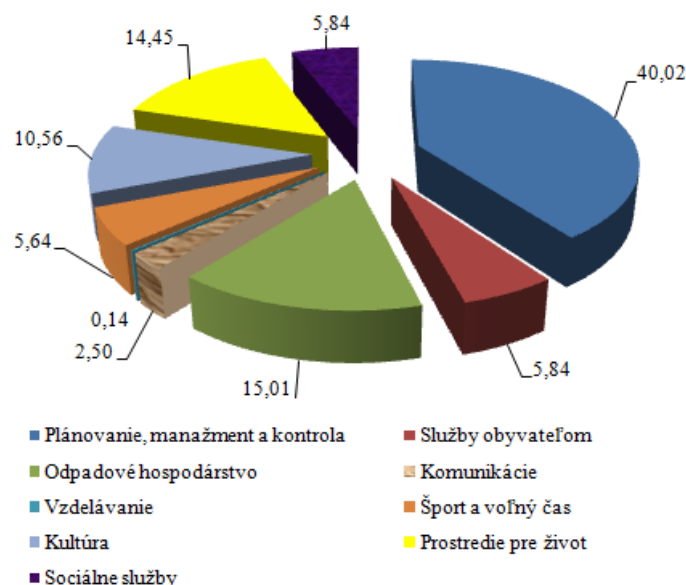
osvetlenia sú súčasťou programu *Prostredie pre život*. Obec poskytuje pre svojich obyvateľov opatrovateľskú službu a donášku obedov pre dôchodcov zo školskej jedálne obecným autom. Okrem toho poskytuje aj jednorázové dávky v hmotnej núdzi a príspevky dôchodcom na každoročné posedenie s dôchodcami. Okrem seniorov obec vynakladá v rámci tohto programu aj finančné prostriedky pre novonarodené deti v obci vo výške 35 € na jedno dieťa.

Tabuľka 10 Výdavky bežného rozpočtu obce Slovenský Grob za obdobie rokov 2009 – 2013 (v tis. €)

Jednotlivé programy	2009	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2009
Plánovanie, manažment a kontrola	145	147	252	144	144	0,9
Služby obyvateľom	19	16	19	17	21	1,1
Odpadové hospodárstvo	55	47	52	55	54	0,9
Komunikácie	12	7	6	4	9	0,75
Vzdelávanie	0	65	0	0,5	0,5	-
Šport a voľný čas	16	16	16	18	20,3	1,27
Kultúra	33	50	37	44	38	1,15
Prostredie pre život	51	34	39	49	52	1,01
Sociálne služby	26	29	21	21	21	0,8
Bežné výdavky spolu	357	411	442	352,5	359,8	1,008

Prameň: Obecný úrad Slovenský Grob, vlastné spracovanie

Najväčší podiel výdavkov v rámci bežného rozpočtu obce tvoria výdavky spojené so zabezpečením každodenného chodu obce (program *Plánovanie, manažment a kontrola*) – 40,02 %. Zhruba 15 % v rámci bežných výdavkov tvoria výdavky spojené s odpadovým hospodárstvom (15,01 %) a výdavky spojené s údržbou verejnej zelene a verejného osvetlenia, ktoré sú súčasťou programu *Prostredie pre život* (14,45 %). Okolo 10 % vynakladá finančné prostriedky obec na kultúrne aktivity v obci. Na sociálne služby, športovú činnosť v obci ako aj na služby obyvateľom vynakladá obec zo svojho bežného rozpočtu cca 10 % svojich bežných výdavkov. Najmenej bežných výdavkov obec vynakladá na údržbu miestnych komunikácií (2,50 %).

Obrázok 7 Štruktúra bežných výdavkov obce v roku 2013 (v %)

Prameň: záverečné účty, vlastné spracovanie

2.2.3.1.2. Kapitálový rozpočet

Kapitálový rozpočet sa týka tvorby dlhodobých aktív, čo znamená, že slúži na tvorbu a zhodnocovanie majetku, má investičný charakter. Kapitálový rozpočet môže byť plánovaný ako prebytkový (príjmy preyšujú výdavky), ako vyrovnaný (príjmy = výdavky), ale môže byť aj schodkový (príjmy sú nižšie ako výdavky), ale len za podmienok stanovených zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších noviel.

Tabuľka 11 Kapitálový rozpočet obce Slovenský Grob za obdobie rokov 2009 – 2013 (v tis. €)

KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	2009	2010	2011	2012	2013
Kapitálové príjmy spolu	563	200	13	0	0
Kapitálové výdavky spolu	677	337	162	27	200

Prameň: Obecný úrad Slovenský Grob, vlastné spracovanie

Z tabuľky 11 vyplýva, že počas celého obdobia rokov 2009 -2013 obec realizovala investičné aktivity. V roku 2009 získala obec kapitálové príjmy z predaja pozemkov, kapitálového grantu a účelových transferov na telocvičňu, kanalizáciu, revitalizáciu centra

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

obce a viacúčelové ihrisko. Výdavky v tomto roku obec použila na výstavbu kanalizácie, výstavbu viacúčelového ihriska, výstavbu detského ihriska, na osadenie montovanej tribúny na ihrisku a výmenu okien a dverí na telocvični, rekonštrukciu podlahy vo veľkej sále domu kultúry. Okrem toho obec zabezpečila z týchto zdrojov aj vypracovanie projektovej dokumentácie na 3. etapu projektu „Revitalizácia stredu obce“ a tiež z vlastných zdrojov zabezpečila rekonštrukciu strechy na budove základnej školy. V roku 2010 obec získala v rámci kapitálových príjmov dotáciu z Envirofondu a tiež dotáciu od spoločnosti Development group. Okrem toho obec získala aj 334 € z predaja pozemkov. Tieto získané prostriedky spolu s ďalšími vlastnými zdrojmi obec použila na výstavbu kanalizácie, vypracovanie projektovej dokumentácie na zateplenie budovy ZŠ, na dofinancovanie prác v rámci 1. etapy projektu „Revitalizácia stredu obce“ a na nákup traktorovej kosačky. V roku 2011 obec získala príjmy z predaja majetku a tiež dotácie z firmy Allianz a Development group. Tieto finančné prostriedky spolu s ďalšími prostriedkami použila na výstavbu kanalizácie, rekonštrukciu Novej ulice, na nákup merača rýchlosti, zateplenie budovy ZŠ a na rekonštrukciu zavlažovania na štadióne. V nasledujúcich dvoch rokoch obec nezískala žiadne kapitálové príjmy, no napriek tomu realizovala investičné aktivity. V roku 2012 to bola rekonštrukcia druhej časti Novej ulice ako aj nákup pozemku pri obecnom úrade. V roku 2013 obec vykúpila pozemky pod miestnymi komunikáciami a chodníkmi v obci a vybudovala verejné osvetlenie v lokalite Športová – Záhradná. Okrem toho obec zrekonštruovala Pažitnú ulicu a vybudovala kanalizáciu na uliciach Lipová a Záhradná.

Obrázok 8 Revitalizácia stredu obce Slovenský Grob

Prameň: www.aurex.sk

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

Tabuľka 12 Rekapitulácia rozpočtového hospodárenia obce Slovenský Grob za obdobie rokov 2009 – 2013 (v tis. €)

ROZPOČTY	2009	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2009
Bežné príjmy spolu	881	914	916	912	1 039	1,17
Bežné výdavky spolu	357	411	442	352,5	359,8	1,007
Kapitálové príjmy spolu	563	200	13	0	0	0
Kapitálové výdavky spolu	677	337	162	27	200	0,29
Finančné operácie príjmové	64	148	167	24	19	0,29
Finančné operácie výdavkové	232	0	25	40	178	0,76

Prameň: Obecný úrad Slovenský Grob, vlastné spracovanie

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov obce a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu obce a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.

2.2.3.2. Disponibilný obecný majetok a jeho využitie

Majetok obce je dôležitým nástrojom rozvoja obce. Obec Slovenský Grob neprevádzkuje žiadnu podnikateľskú činnosť a nemá zriadené ani založené žiadne právnické osoby a tiež obec nemá zriadenú žiadnu príspevkovú organizáciu.

Tabuľka 13 Hodnota a štruktúra aktív obce Slovenský Grob v roku 2013

AKTÍVA	HODNOTA v tis. €	ŠTRUKTÚRA v %
1. Neobežný majetok spolu (A+B+C)	6 481	94,24
z toho		
A. Dlhodobý nehmotný majetok celkom	0	0
B. Dlhodobý hmotný majetok celkom	5 822	89,83
z toho		
Pozemky	62	1,06
Stavby	5 410	92,92
C. Dlhodobý finančný majetok	658	10,15
2. Obežný majetok	392	5,7
3. Časové rozlíšenie	4	0,06
Majetok spolu (1+2+3)	6 877	100
Majetková sila obce (v €)	2 697,9	

Prameň: Obecný úrad Slovenský Grob, vlastné spracovanie

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

Z tabuľky 13 vyplýva, že na celkovej hodnote majetku najväčší podiel tvorí dlhodobý hmotný majetok (89,83 % z celkovej hodnoty majetku). Obec vlastní pozemky v celkovej hodnote viac ako 62 tis. € a stavby v hodnote viac ako 5 410 tis. €. Dlhodobý finančný majetok tvoria cenné papiere a podiely. Obežný majetok tvorí predovšetkým zúčtovanie transferov rozpočtu obce a VÚC a pohľadávky z nedaňových príjmov obce a daňových príjmov obce ako aj finančné prostriedky na bankových účtoch a v pokladnici. Časové rozlíšenie predstavujú náklady budúcich období.

Tabuľka 14 Hodnota a štruktúra pasív obce Slovenský Grob v roku 2013

PASÍVA	HODNOTA V TIS. €	ŠTRUKTÚRA V %
1. Vlastné imanie spolu	2 592	37,69
z toho		
Výsledok hospodárenia	2 592	100
2. Záväzky spolu	20	0,29
z toho		
Rezervy	14	70
Dlhodobé záväzky	0,3	1,5
Krátkodobé záväzky	5	25
3. Časové rozlíšenie	4 264	62,02
Vlastné imanie a záväzky spolu (1+2+3)	6 877	100

Prameň: Obecný úrad Slovenský Grob, vlastné spracovanie

Z hľadiska hodnotenia pasív tvorí vlastné imanie 37,69 % a záväzky 0,29 % podiel na celkovej hodnote pasív. Dlhodobé záväzky sú tvorené záväzkami zo sociálneho fondu a krátkodobé záväzky tvoria predovšetkým záväzky voči dodávateľom, nevyfakturované dodávky, zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia. Časové rozlíšenie predstavujú výdavky budúcich období.

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Komplexne vybudovaná technická infraštruktúra je významným rozvojovým faktorom v každom sídle, pretože vytvára podmienky pre rozvoj podnikania i pre kvalitu života jej obyvateľov.

2.3.1. Cestná sieť a dopravné systémy

Obcou prechádza cesta III/502003. Na túto cestu je napojená štátna cesta II/503, ktorá zabezpečuje prístup do Pezinka. V obci sa nachádza cesta III. triedy a to v dĺžke 3,5 km.

V obci sa nachádzajú aj chodníky v celkovej dĺžke 5,5 km. Obec spravuje aj 12,5 km miestnych komunikácií.

Železničná doprava

Najbližšia železničná stanica sa nachádza v Grinave (mestská časť Pezinku), ktorá je 3 km vzdialená od obce.

Letecká doprava

Najbližšie letisko medzinárodného významu sa nachádza v Bratislave, vzdialené približne 22 km. V okolí obce sa nachádzajú dve malé letiská, v obci Dubová a pri meste Senec.

Autobusová doprava

Spojenie autobusovou dopravou v smere na Bratislavu ale aj Pezinok je vyhovujúce. Autobusová doprava prechádza po cestách III. triedy. Okrem medzimestských liniek obcou prechádzajú aj linky mestskej dopravy, ktorú zabezpečuje Bratislavský dopravný podnik. V obci sa nachádza celkovo 6 zastávok SAD.

2.3.2. Energetické hospodárstvo

Energetické hospodárstvo v obci tvoria elektrické rozvodné siete a plynofikácia.

Energetické siete

Obec je plne elektrifikovaná a je zásobovaná elektrickou energiou prostredníctvom vzdušných vedení z nadradenej prenosovej sústavy prípojkou 22 kW, ktorá je situovaná v západnej časti extravilánu. Z tohto vedenia sú zrealizované odbočujúce prípojky k siedmim trafostaniciam, z čoho sú štyri majetkom Západoslovenskej energetiky a tri majú iných vlastníkov. Solárna elektráreň ako alternatívny zdroj je na budove MŠ a ZŠ, prebytočnú elektrickú energiu predávajú do elektrickej siete a získané finančné prostriedky používa škola na svoje investičné aktivity. V obci prebieha momentálne nové osadenie verejného osvetlenia. Na stĺpoch verejného osvetlenia je umiestnený aj obecný rozhlas.

Plynofikácia

Obec je plynofikovaná od roku 1992 prípojkou napojenou na diaľkový plynovod situovaný v západnej časti extravilánu obce. Prípojka je vedená do regulačnej stanice plynu. Distribučné vedenie je vybudované v rozsahu celej obce.

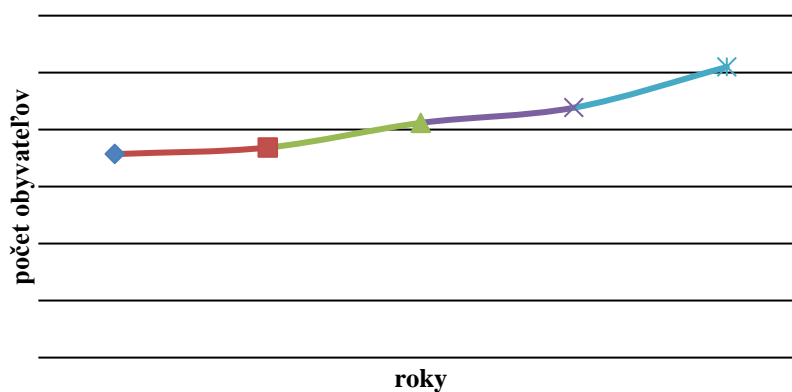
2.3.3. Telekomunikácie

Telekomunikačné služby sú zabezpečované prostredníctvom digitálnej vzdialenej účastníckej jednotky v obci Budmerice. V obci je kvalitné pokrytie signálom operátorov mobilných sietí – Orange, Telekom, O2. V obci je k dispozícii aj káblová televízia, ale obyvatelia zatiaľ nevyužívajú túto možnosť.

3. SOCIÁLNA OBLASŤ

3.1. OBYVATELSTVO

Obec Slovenský Grob sa počtom obyvateľov zaraďuje k stredne veľkým obciam Slovenska. Z vývoja počtu obyvateľov (pozri obrázok 9) zaznamenaného od roku 1991 až do roku 2013 vidieť, že došlo k 22 % nárastu populácie. K 31.12.2013 žilo v obci 2 549 obyvateľov.

Obrázok 9 Vývoj počtu obyvateľov v obci Slovenský Grob v rokoch 1991 - 2013

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Na základe analýzy pohlavnej štruktúry je možné konštatovať, že v roku 1991 bol podiel mužskej zložky populácie oproti ženskej zložke populácie vyšší (pozri tabuľka 15). Po tomto období došlo k poklesu podielu mužov až do roku 2009. Následne sa podiel mužov oproti ženám začal zvyšovať. Tieto vývojové tendencie môžeme sledovať aj cez vývoj

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

hodnoty indexu maskulinity. V roku 1991 index maskulinity zaznamenal hodnotu 102, čo znamená, že na 100 žien pripadlo 102 mužov. V roku 2009 mal hodnotu 95, čo znamená, že na 100 žien len pripadlo 95 mužov. V roku 2013 dosiahol index maskulinity hodnotu 97, čo znamenalo, že na 100 žien pripadá 97 mužov. Opačné vývojové tendencie v obci pozorujeme pri vývoji podielu žien oproti mužom. Na základe dosiahnutých hodnôt indexu feminity môžeme skonštatovať, že kým v roku 1991 pripadlo na 100 mužov 98 žien, roku 2009 a 2011 to bolo už 105 žien na 100 mužov a v roku 2013 to bolo 103 žien.

Hustota obyvateľov vyjadrená počtom obyvateľov na km² sa postupne zvyšovala zo 166 obyvateľov na km² (rok 1991) do 238 obyvateľov na km² (rok 2013).

Tabuľka 15 Vývoj počtu obyvateľov v obci v rokoch 1991-2013

Ukazovateľ	Rok	jednotky	1991	2001	2009	2011	2013
Celkový počet obyvateľov		abs.	1785	1843	2059	2192	2549
Počet mužov		abs.	900	920	1004	1071	1210
Index maskulinity		počet mužov/na 100 žien	102	100	95	96	97
Počet žien		abs.	885	923	1055	1121	1249
Index feminity		počet žien /na 100 mužov	98	100	105	105	103
Hustota obyvateľov		počet obyvateľov na km ²	166	172	192	204	238

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk a SOBD 1991, 2001, 2011

Celkový počet obyvateľov v obci je ovplyvnený pohybom obyvateľov. Prirodzený pohyb obyvateľov súvisí s prirodzenou schopnosťou človeka, t.j. reprodukciou. V rámci prirodzeného pohybu sa sledujú dve základné zložky, a to pôrodnosť vyjadrená cez počet narodených a úmrtnosť vyjadrená cez počet zomrelých. Výsledkom prirodzeného pohybu je prirodzený prírastok. Počet narodených v obci Slovenský Grob v období rokov 2009 až 2013 rástol, čo potvrdzujú aj absolútne a aj prepočítané hodnoty počtu narodených. V sledovanom období dochádzalo aj k nárastu počtu zomrelých. Prirodzený prírastok však zaznamenal klesajúci vývojový trend. V roku 2009 hodnotu 15 (prepočítaný na 1 000 obyvateľov hodnotu 7,35), v roku 2011 táto hodnota dosiahla pokles na - 4 (t.j. - 1,87 obyvateľa na 1 000 obyvateľov) a v roku 2013 dosiahol v absolútnom vyjadrení hodnotu -5 (prepočítaný - 2,09 obyvateľa na 1 000 obyvateľov).

Tabuľka 16 Vývoj pohybu obyvateľstva v obci v rokoch 2009 - 2013

Rok Ukazovateľ	jednotky	2009	2011	2013
Počet narodených	abs.	27	23	30
	na 1000 obyv.	13,23	10,76	12,53
Počet zomrelých	abs.	12	27	35
	na 1000 obyv.	5,88	12,63	14,61
Prirodzený prírastok/úbytok	abs.	15	-4	-5
	na 1000 obyv.	7,35	-1,87	-2,09
Počet prisťahovaných	abs.	54	117	210
	na 1000 obyv.	26,46	54,72	87,68
Počet vystťahovaných	abs.	47	23	62
	na 1000 obyv.	23,03	10,76	25,88
Migračný prírastok/úbytok	abs.	7	94	148
	na 1000 obyv.	3,43	43,97	61,8
Celkový prírastok/úbytok	abs.	22	90	142
	na 1000 obyv.	10,78	42,1	59,71

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

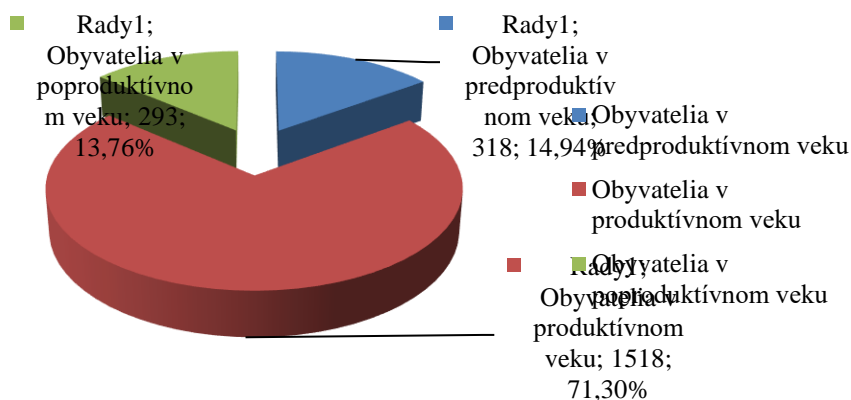
Ďalším pohybom, ktorý ovplyvňuje celkový počet obyvateľov v obci, je mechanický pohyb, ktorý skúma najmä dva javy, imigráciu vyjadrenú cez počet prisťahovaných a emigráciu vyjadrenú cez počet vystťahovaných. Výsledkom mechanického pohybu je migračný prírastok. Migračný prírastok v obci Slovenský Grob mal od roku 2009 do roku 2011 prudko rastúci trend, ktorý vzrástol z hodnoty 7 v roku 2009 (prepočítaný na 1 000 obyvateľov 3,43) na 148 v roku 2013 (prepočítaný na 1 000 obyvateľov 61,8). Na základe analýzy mechanického pohybu obyvateľstva môžeme konštatovať, že obyvatelia sa v sledovanom období do obce prisťahovávali vo výrazne vyššej miere, ako sa vystťahovávali.

Súčet prirodzeného a migračného prírastku tvorí celkový prírastok obyvateľov, ktorý v obci Slovenský Grob v sledovanom období narástol šesťnásobne, a to z hodnoty 22 v roku 2009 na hodnotu 142 v roku 2013. V prepočítaných hodnotách na 1 000 obyvateľov celkový prírastok obyvateľov nastal nárast z 10,78 obyvateľov na 59,71. Na základe získaných výsledkov môžeme skonštatovať, že pod celkový prírastok obyvateľov v obci sa výraznou mierou podpísal mechanický pohyb obyvateľov.

V hodnotách ukazovateľov prirodzeného, migračného a celkového pohybu sa však neodzrkadľujú obyvatelia, ktorí sa do obce prisťahujú, ale k trvalému pobytu sa neprihlasujú.

3.1.1. Veková štruktúra obyvateľstva

Významným ukazovateľom hodnotenia obyvateľstva v obci patrí veková štruktúra. Na základe vekovej štruktúry je možné rozdeliť obyvateľov na tri základné vekové skupiny: obyvateľov v predproduktívnom veku (deti od 0-14 rokov veku), obyvateľia v produktívnom veku (muži od 15 do 59 rokov veku a ženy od 15 do 54 rokov veku) a obyvateľia v poproduktívnom veku (muži nad 60 rokov veku a ženy nad 55 rokov veku). Z hľadiska posúdenia vekovej štruktúry je pre rozvoj obce nutné poznať podiel zastúpenia jednotlivých vekových kategórií na celkovej populácii v obci, nakoľko každá skupina obyvateľov má svoje špecifické potreby a nároky. Na základe výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011 je vo vekovej štruktúre obce Slovenský Grob 14,94 % podiel obyvateľov v predproduktívnom veku (abs. 318 obyvateľov), 71,30 % podiel v produktívnom veku (abs. 1518 obyvateľov) a 13,76 % v poproduktívnom veku (abs. 293 obyvateľov).

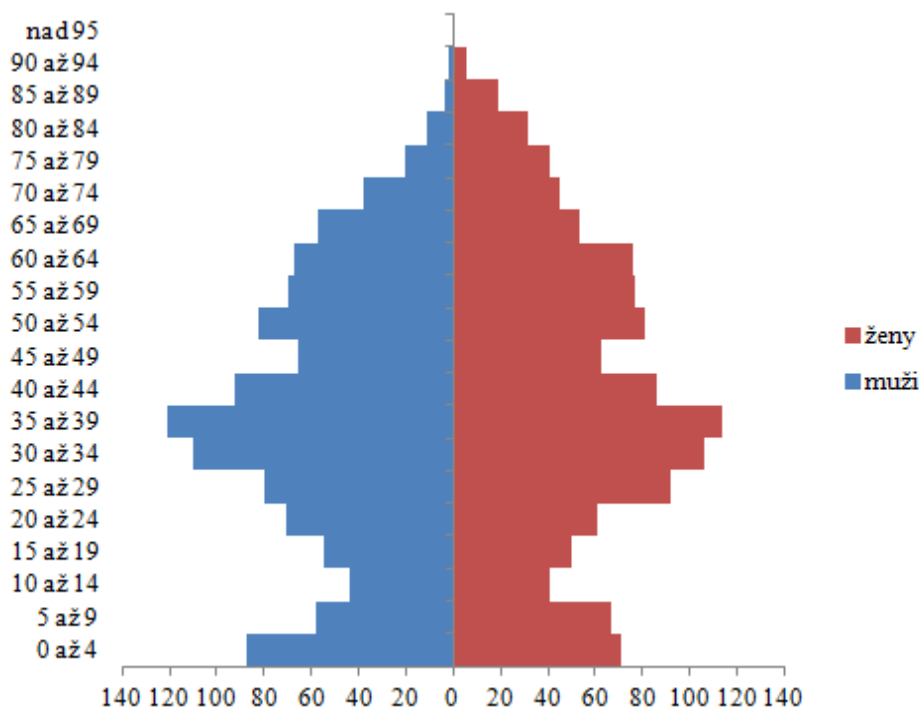

Obrázok 10 Podiel základných vekových skupín v obci Slovenský Grob v roku 2011

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z SOBD 2011

Matematicky je možné vekovú štruktúru obyvateľstva vyjadriť cez index starnutia, ktorý predstavuje pomer poproduktívnej a predproduktívnej zložky obyvateľov. Index starnutia dosiahol hodnotu 92, čo znamená, že na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku pripadá 92 obyvateľov poproduktívneho veku. Na základe hodnoty indexu sa veková štruktúra obce charakterizuje ako progresívna. Priemerný vek obyvateľov v obci je 40,13.

Vekovú štruktúru je možno graficky zaznamenať do vekovej pyramídy, v rámci ktorej je možné predpokladať zmeny vo vekovej štruktúre v ďalších rokoch.

Obrázok 11 Veková pyramída obyvateľstva v obci Slovenský Grob v roku 2012

Prameň: vlastné spracovanie na základe ŠÚ SR

3.1.2. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva delí populáciu podľa výšky dosiahnutého vzdelania. Na základe výšky dosiahnutého vzdelania obyvateľa ovplyvňujú štruktúru výroby, ale aj dynamiku počtosti firiem. Vzdelané obyvateľstvo (na každom stupni) je viac informované, rýchlejšie sa zapája do výrobného procesu, skôr nachádza riešenia aj z krízových situácií, je ochotné meniť zamestnanie. Je rozhodne aktivizujúcim prvkom ekonomického rozvoja nielen obce, ale aj celého regiónu. Na základe výsledkov SODB 2011 prezentovaných v tabuľke 17 vidieť, že v obci Slovenský Grob dominovali obyvatelia s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou s 20,1 % podielom a obyvatelia s učňovským vzdelaním s podielom 16,7 %. Obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním tvorili podiel 10,9 %, Bez vzdelania bolo 15,36 % obyvateľov a svoje vzdelanie neudalo 0,85 % obyvateľov obce.

Tabuľka 17 Štruktúra obyvateľov obce podľa stupňa ukončeného vzdelania v roku 2011

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	abs.	%
Základné	331	15,55
Učňovské (bez maturity)	356	16,72
Stredné odborné (bez maturity)	231	10,85
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	114	5,35
Úplné stredné odborné (s maturitou)	428	20,10
Úplné stredné všeobecné	63	2,96
Vyššie odborné vzdelanie	29	1,36
Vysokoškolské bakalárske	35	1,64
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	180	8,45
Vysokoškolské doktorandské	17	0,80
Bez školského vzdelania	327	15,36
Nezistené	18	0,85
Spolu	2 129	100,00

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov zo SODB 2011

3.1.3. Národnostná a konfesijná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry v obci dlhodobo výrazne dominujú obyvatelia slovenskej národnosti, pričom v období rokov 1991 – 2011 sa ich podiel obyvateľov pohyboval v rozpätí od 97,56 % (rok 2013) po 98,75 % (rok 2001). Zastúpenie ostatných národnostných menšín bolo výrazne nižšie (pozri tabuľka 18).

Tabuľka 18 Štruktúra obyvateľov obce podľa národnosti v rokoch 1991-2011 (v %)

Národnostná štruktúra	1991	2001	2011
Slovenská	98,66	98,75	97,56
Maďarská	0,22	0,16	0,33
Ukrajinská	-	0,05	0,05
Česká	1,06	0,71	0,28
Nemecká	-	-	0,05
Poľská	0,06	0,05	0,05
Chorvátska	-	-	0,05
Moravská	-	-	0,05
Iná	-	-	0,28
Nezistená	-	0,28	1,60
Spolu	100	100,00	100,00

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023**

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov zo SODB 1991, 2001, 2011

Náboženská štruktúra vyjadruje rozdelenie obyvateľstva obce podľa vierovyznania. V období rokov 1991 – 2011 v obci mali najväčšie zastúpenie obyvatelia s rímskokatolíckym vierovyznaním, pričom ich podiel zaznamenal v rokoch 1991 až 2011 kolísavé tendencie. V roku 2001 bol zaznamenaný nárast z 89,24 % (v roku 1991) na 91,32 %. V roku 2011 ich podiel poklesol na 80,88 %. V sledovanom období mali výraznejšie zastúpenie obyvatelia hlásiaci sa k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, pričom ich podiel od roku 1991 do roku 2011 vzrástol o 33,3 %, ale v roku 2013 ich podiel poklesol takmer o polovicu. V roku 2011 pozorujeme aj nárast podielu obyvateľov bez vyznania (9,58 %) a s nezisteným vierovyznaním (4,23 %).

Tabuľka 19 Štruktúra obyvateľov obce podľa náboženského vierovyznania v rokoch 1991-2011 (v %)

Náboženské vyznanie / cirkev	1991	2001	2011
Rímskokatolícka cirkev	89,24	91,32	80,88
Gréckokatolícka cirkev	-	0,16	0,23
Pravoslávna cirkev	-	0,5	0,05
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	1,23	1,25	1,64
Reformovaná kresťanská cirkev	-	-	0,05
Starokatolícka cirkev	-	-	0,05
Evanjelická cirkev metodistická	-	-	0,05
Kresťanské zbory	-	-	0,28
Židovské náboženské obce	-	-	0,05
Bahajské spoločenstvo	-	-	0,047
Bez vyznania	1,40	5,32	9,58
Iné	0	0,11	0,09
Nezistené	8,12	1,63	4,23
Spolu	100	100	100,00

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov zo SODB 1991, 2001, 2011

3.1.4. Kultúrno-spoločenská a športová aktivita obyvateľov obce

V obci funguje miestny odbor Matice Slovenskej, Jednota spotrebné družstvo, Klub dôchodcov, Poľovnícke združenie REMÍZKA, ktoré hospodári na výmere 925 ha. MO Slovenského zväzu záhradkárov bola v obci založená v šesťdesiatych rokoch 20. storočia.

Ďalej v obci pôsobí spevácky zbor Liturgia, ktorý sa orientuje na chorálne piesne, ktorý je vedený pánom profesorom Dr. Jozef Gašparovičom, členom Slovenskej filharmónie. V obci funguje aj dychová hudba Grobanka. Cieľom týchto inštitúcií je pozdvihnúť záujem o kultúru a ľudové umenie.

Obec poskytuje svojim obyvateľom aj priestor pre športové aktivity. V obci sa nachádza futbalové ihrisko. V oblasti športu obec reprezentuje Obecný športový klub, v ktorom okrem mužstiev žiackej prípravky, žiakov a A mužstva pôsobí Stolnotenísový oddiel OŠK Slovenský Grob a tiež aj Futbalové družstvo Internacionálov. Futbalisti z obce sa zúčastňujú futbalových súťaží III. Ligy.

Obec je člen ZMOS, ZMOMR, mikroregiónu Červený Kameň a MAS Červený Kameň.

Kultúrno – spoločenské podujatia

Obec Slovenský Grob počas roka organizuje viaceré už pravidelné podujatia, ktoré sú v obci veľmi obľúbené:

- Reprezentačný grobský ples – február
- Babská zábava – koniec fašiangov
- Hodová zábava – jún
- Hodová zábava – august
- Výstava vína spojená s degustáciou – marec, apríl
- Veľkonočné zdobenie kraslíc spojené s nosením nového leta- marec - apríl
- Uvítanie detí do života – november, december,
- Stavanie mája - apríl,
- Deň matiek – máj
- Deň detí - jún,
- Výstava výšiviek a paličkovanej čipky – jún
- Deň otvorených dverí v husacinových prevádzkach – posledný prázdninový víkend
- Výstava obrazov - august,
- Malokarpatská vínná cesta (prehliadka a degustácia vín) – október - január
- Katarínsky bál – november – organizuje rada školy
- Mikuláš - december,
- Vianočný koncert spojený s posedením pre dôchodcov – december

- Vianočná burza - december,
- Vianočný koncert – december.

Na uvedených podujatiach spravidla vystupujú so svojim programom deti MŠ a ZŠ a DH Grobanka, ale aj umelci z okolia, či pozvaní umelci zo Slovenska. Niektoré kultúrno – spoločenské podujatia sa odohrávajú v intraviláne obce, ale obyvatelia majú k dispozícii aj kultúrny dom, ktorý v obci funguje od roku 1993.

Kultúrne pamiatky

Podľa odborného vyjadrenia Pamiatkového ústavu Bratislava, oddelenia Ústredného zoznamu kultúrnych pamiatok (ÚZKP), sa v súčasnosti v obci Slovenský Grob nenachádzajú nehnuteľné alebo hnutel'né kultúrne pamiatky, ktoré by boli na základe vyhlásenia MK SR zapísané do ÚZKP. V tomto zmysle všetky nehnuteľné a hnutel'né veci, ktoré vonkajšími znakmi síce sú súčasťou hmotného kultúrneho dedičstva a často sú verejnosťou pokladané za kultúrne pamiatky, nie sú v zmysle platnej legislatívy chránené.

V katastri obce Slovenský Grob sa nachádza viacero nehnuteľných a hnutel'ných vecí, ktoré sú svojou umelecko-historickou hodnotou významným dokladom o dejinách obce a vývoji jej kultúry a umenia:

- typické hromadné domy s priechodnými dvormi na Hlavnej ulici
- Rímskokatolícky kostol sv. Jána Krstiteľ'a s interiérovými prvkami
- pútnické miesto kaplnka Sedembolestnej Panny Márie s interiérovými prvkami, spolu s menšou kaplnkou a okolitou zeleňou
- kaplnka sv. Anny
- drobné sakrálne objekty :
 - socha sv. Jána Krstiteľ'a pri kaplnke sv. Anny,
 - kríž pri ceste do Bratislavy,
 - misijný kríž pri kostole,
 - kríž na cintoríne,
 - Pomník padlých z roku 1932,
 - tri božie muky v chotári.

Obrázok 12 Kostol Sv. Jána Krstiteľa

Obrázok 13 Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie

Prameň: <http://cestovnyinformator.sk/show/gallery/objectId/39/lang/sk>

Všetky spomenuté sakrálne stavby a drobné sakrálne objekty (okrem božích múk) sa vďaka dôslednej starostlivosti zachovali dodnes v dobrom stavebno-technickom stave bez väčšej straty ich autenticity. Stavebno-technický stav typických murovaných domov na Hlavnej ulici je rozdielny, a vplyvom adaptácie na zvyšujúce sa nároky na obytné prostredie postupne prichádzajú o hodnotné autentické architektonicko-umelecké prvky.

3.2. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Sociálna infraštruktúra je dôležitá pre uspokojovanie potrieb obyvateľstva, ale má vplyv aj na rozmiestnenie niektorých výrobných zariadení. Rozmiestnenie sociálnej infraštruktúry je spojené najmä so štruktúrou obyvateľstva, ako aj veľkosťou obcí v území.

3.2.1. Domový a bytový fond

Bývanie v obci je typicky vidiecke. Obytná funkcia obce Slovenský Grob je základnou funkciou tejto obce.

V obci prevažuje malopodlažná zástavba rodinných domov. Ponuka bývania a stav domového a bytového fondu sú kľúčovými faktormi, ktoré vplyvajú na rozvoj obce a sú predpokladom naplňovania jej obytnej funkcie.

Tabuľka 20 Počet bytov v obci v rokoch 2001 a 2011

	2001	2011	Index 2011/2001
Počet bytov celkom	690	863	1,25
z toho			
Počet trvale obývaných bytov	582	696	1,19
Počet neobývaných bytov	108	167	1,54
% podiel neobývaných bytov	15,65	19,35	1,23

Prameň: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

Z tabuľky 20 vyplýva, že v roku 2011 v porovnaní s rokom 2001 došlo v obci k nárastu počtu bytov o 173. Podiel neobývaných bytov počas obdobia desiatich rokov narástol o 54,6 %.

Z celkového počtu neobývaných bytov v roku 2011 je najviac neobývaných z dôvodu rekreačného využitia (10,17 % z celkového počtu neobývaných bytov) a až 8,98 % z celkového počtu neobývaných bytov je nespôsobilých na bývanie.

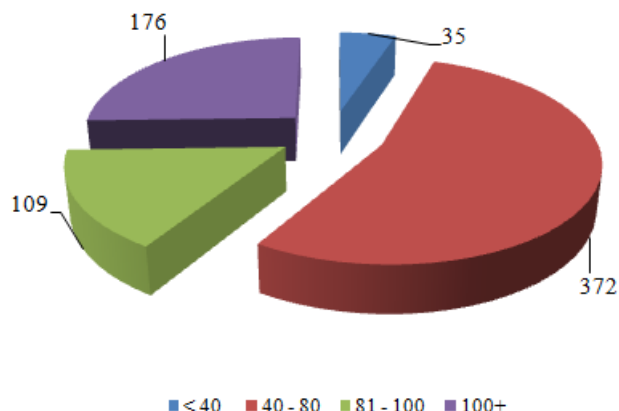
Tabuľka 21 Počet bytov podľa vlastníctva v roku 2001 a 2011

	2001	2011	Index 2011/2001
Počet trvale obývaných	690	696	1,01
z toho			
Vlastné byty v bytových domoch	7	88	12,57
Byty v rodinných domoch	668	567	0,84
Obecné byty	0	0	0
Družstevné byty	11	2	0,18
Iné	4	25	6,25

Prameň: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

V obci sa v roku 2011 v porovnaní s rokom 2001 znížil počet družstevných bytov o 9. Naopak zvýšil sa počet bytov v bytových domoch (viac ako 12- násobne v porovnaní s rokom 2001) a mierne došlo k zníženiu počtu bytov v rodinných domoch. Nárast počtu bytov v bytových domoch je dôsledkom toho, že v obci sa zvyšuje počet obyvateľov predovšetkým mladých rodín s deťmi, ktoré častokrát uprednostňujú bývanie v bytových domoch, ktoré v obci stavajú súkromné firmy.

V oboch sledovaných rokoch však napriek tomu prevládajú byty v rodinných domov, čo vyplýva aj z vidieckeho charakteru obce.

Obrázok 14 Obývané byty podľa veľkosti obytnej plochy v m² v roku 2011

Prameň: SODB 2011, vlastné spracovanie

Z hľadiska výmery bytov je v obci na základe SODB 2011 najviac obývaných bytov s výmerou 40 - 80 m² (53,45 % z celkového počtu obývaných bytov), druhú najväčšiu kategóriu tvoria nadštandardné byty s viac ako 100 m² (25,28 % z celkového počtu obývaných bytov). Byty s výmerou 81 - 100 m² tvoria 15,6 % z celkového počtu obývaných bytov. Najmenej sa v obci nachádza malometrážnych bytov, tvoria iba 5,02 % z celkového počtu obývaných bytov.

V rámci celkovej vybavenosti bytov je podľa SODB 2011 72,13 % bytov napojených na ústredné kúrenie a 91,6 % bytov využíva na vykurovanie plyn a 2,59 % bytov vykuruje tuhým palivom.

V rámci vybavenosti bytov v rodinných domoch podľa SODB 2011 až 95,49 % z trvale obývaných bytov v rodinných domoch je napojených na vodovod buď zo spoločného zdroja vody alebo z vlastného zdroja vody.

Z celkového počtu trvale obývaných bytov (582) bolo v roku 2001 92,09 % napojených na plyn, 92,43 % bolo napojených na vodovod, iba 0,51 % domácností bolo napojených na kanalizačnú prípojku, ostatné domácnosti majú septik resp. domácu ČOV.⁴

Tabuľka 22 Počet domov v obci v rokoch 2001 a 2011

	2001	2011	Index 2011/2001
Počet domov celkom	649	726	1,11
z toho trvalo obývané:			
Rodinné domy ⁵	548	602	1,09

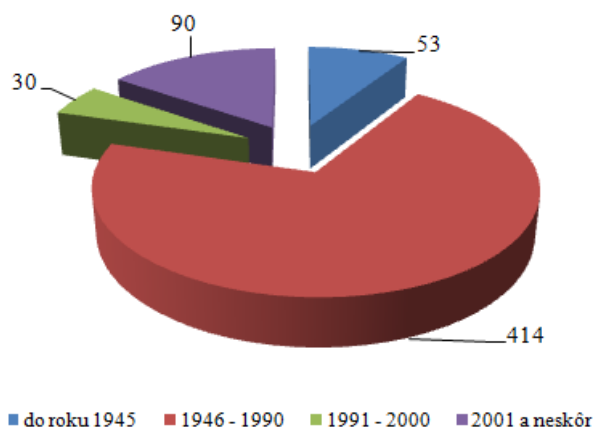
⁴ údaje zo SODB 2001

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

Bytové domy ⁶	3	8	2,66
Iné	1	3	3
% podiel neobývaných domov	15,56	14,87	0,95

Prameň: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

Počas obdobia rokov 2001 až 2011 došlo k nárastu počtu domov v obci o 77 domov. V obci prevládajú rodinné domy, ktoré tvoria 82,92% z celkového počtu domov v obci. Počas sledovaného obdobia iba nepatrne poklesol % - ný podiel neobývaných domov. Najčastejším dôvodom neobývanosti podľa SODB 2011 je skutočnosť, že sa využívajú na rekreačné účely (15,88%), resp. sú nevhodné na bývanie (14,01%).

Obrázok 15 Obývané domy podľa roku výstavby

Prameň: SODB 2011, vlastné spracovanie

Na základe SODB 2011 najviac domov v obci bolo postavených v období rokov 1946 až 1990 (57,02 % z celkového počtu domov). Viac ako 7 % domov bolo postavených v obci do roku 1945. V roku 2001, resp. po roku 2001, sa v obci postavilo 12,4 % domov z celkového počtu. Najmenej domov bolo postavených v obci v období rokov 1991 – 2000 (4,13 %).

3.2.2. Školstvo

V obci funguje materská škola aj základná škola. Vystupujú ako právnická osoba ZŠ s MŠ. Materská škola poskytuje školský vzdelávací program pod názvom „Grobček sa hrá a spoznáva svet“ a zabezpečuje predprimárne vzdelávanie ISCED 0. Okrem toho materská

⁵ Bytový dom je budova určená na bývanie, ktorá má štyri a viac bytov prístupných zo spoločnej chodby alebo schodiska. Za bytové domy na účely sčítania sa považovali aj vily nespĺňajúce podmienky rodinného domu.

⁶ Rodinný dom je budova určená na bývanie; môže mať najviac tri samostatné byty, najviac dve nadzemné podlažia a podkrovia

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

škola celoročne ponúka výučbu anglického jazyka. V materskej škole pracuje 10 zamestnancov, z toho 8 pedagogických zamestnancov a 2 upratovačky. Materská škola má 4 triedy (3 triedy v budove MŠ, 4. trieda – je zriadená v budove školského klubu ZŠ).

Tabuľka 23 Počet detí v materskej škole

Rok	2006/2007	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
počet žiakov	57	72	69	82	91	95

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

Základná škola je plne organizovaná a zabezpečuje výučbu na prvom aj druhom stupni. Zároveň poskytuje aj mimoškolskú výchovu v záujmových krúžkoch a školskom klube. Budova základnej školy má 10 kmeňových tried, učebňu počítačovú, učebňu multimediálnu, učebňu biológie, učebňu fyziky a chémie, školskú knižnicu, kuchynku, 7 kabinetov, telocvičňu a viacúčelové ihrisko s umelou trávou. Súčasťou školy je školská kuchyňa a jedáleň.

Pri základnej škole fungujú záujmové krúžky: krúžok šikovné ruky, krúžok školský časopis, krúžok športových hier pre žiakov 2. stupňa, krúžok estetiky, krúžok príprava talentov, biologický krúžok, tvorivý krúžok a krúžok malý informatik pre žiakov 2. ročníka. V základnej škole pracuje 19 zamestnancov, z toho 15 pedagogických zamestnancov a 4 nepedagogickí zamestnanci. V školskej jedálni pracujú 5 zamestnanci.

Tabuľka 24 Počet detí v základnej škole

Rok	2006/2007	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
počet žiakov	150	150	148	170	176	196

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

V rámci školského klubu sú zamestnaní 2 pedagogickí pracovníci, ktorí pracujú v dvoch triedach. Keďže návšteva školského klubu je určená predovšetkým žiakom prvého stupňa, zodpovedá tomu aj počet detí. Z celkového počtu detí navštevuje školský klub v priemere 30 % detí navštevujúcich základnú školu.

Tabuľka 25 Počet detí v školskom klube

Rok	2006/2007	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
-----	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

počet žiakov	32	38	38	50	61	80
--------------	----	----	----	----	----	----

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

3.2.3. Zdravotníctvo

V obci funguje zdravotné stredisko, v rámci ktorého pôsobí ambulancia všeobecného a interného lekára, ktorá poskytuje služby celý týždeň s výnimkou stredy. Ďalej v stredisku funguje aj ambulancia internistu – kardiológa, ktorý ordinuje v stredu. Okrem toho sa v rámci strediska nachádza aj lekáreň, ktorá je otvorená 5-krát v týždni. Najbližšia nemocnica sa nachádza v Modre.

3.2.4. Sociálna starostlivosť

Obec poskytuje pre seniorov opatrovateľskú službu a takisto aj rozvoz obedov dôchodcom zo školskej jedálne autom. Okrem toho obec poskytuje aj jednorazové dávky v hmotnej núdzi a príspevky dôchodcom na každoročnom posedí s dôchodcami. V rámci sociálnej starostlivosti obec nezabúda ani na deti. Každoročne v decembri obec uskutočňuje stretnutie starostu s novonarodenými deťmi v danom roku, ktorým odovzdáva príspevok vo výške 35 €.

3.2.5. Služby obyvateľstvu

Keďže obec je preslávená svojou husacinou nachádza sa v obci široké spektrum stravovacích aj ubytovacích zariadení. Hlavná sezóna pre aktívny cestovný ruch v obci je od júna do decembra. Celkovo v obci prevádzkuje stravovacie služby 15 zariadení, ktoré disponujú 1 089 stoličkami

Tabuľka 26 Stravovacie zariadenia v obci

Názov stravovacieho zariadenia	Počet stoličiek
Grobský dvor	80
Pivnica Zlatej husi	105
Husacie hody	60
Husacina u Zápražných	48
Husacina Plus	80
Husacina rodina Váleková	50
Reštaurácia U gazdu	120
Zelený dvor	83

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

Husacina U Galika	142
Slovenská pivnica U Jaňúra	40
Grobská izba	70
Monar	70
Reštaurácia Karolína	40
Stolček prestri sa	55
Husiarik	55

Prameň: PHSR obce z roku 2008

Okrem stravovacích zariadení v obci prevádzkujú svoju činnosť aj ubytovacie zariadenia. Je to penzión Karolína s 20 lôžkami, Penzión U Zápražných s 8 lôžkami a a penzión Plus so 40 lôžkami.⁷

Z ďalších služieb môžu obyvatelia využívať aj služby pošty, ktorá sídli na Hlavnej ulici, ktorá poskytuje aj služby Poštovej banky. Okrem toho svoje služby poskytujú aj drobní remeselníci a živnostníci – napr. čistenie a tepovanie áut a interiérov, upratovacie služby, služby advokátskej kancelárie, autodoprava, písmomaliarstvo a reklama, výroba a predaj altánkov a dreveného nábytku, zvaračské služby, tvorba web stránok, taxislužby, výroba lokší, predaj bytového textilu a pod.

4. OBLASŤ ENVIRONMENTU A OCHRANY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

4.1. PRÍRODNÉ ZDROJE

Slovenský Grob leží v Podunajskej nížine na južnom okraji Trnavskej pahorkatiny. Juhozápadná časť odlesneného chotára je rovina na močaristej nive Šúrskeho potoka, severovýchodná časť vystupuje miernym svahom na okraji Trnavskej pahorkatiny s mocnými uloženinami spraše. Má močiarne, lužné a černozemné pôdy. Katastrálne územie obce sa nachádza vo výške 132 – 173 m. n. m., stred obce je 140 m. n. m.

Z pedologického hľadiska sa v katastri obce nachádzajú hnedozeme, ktoré vytvárajú priaznivé podmienky pre poľnohospodársku výrobu (najmä prvovýrobu).

4.1.1. Štruktúra pôdneho fondu

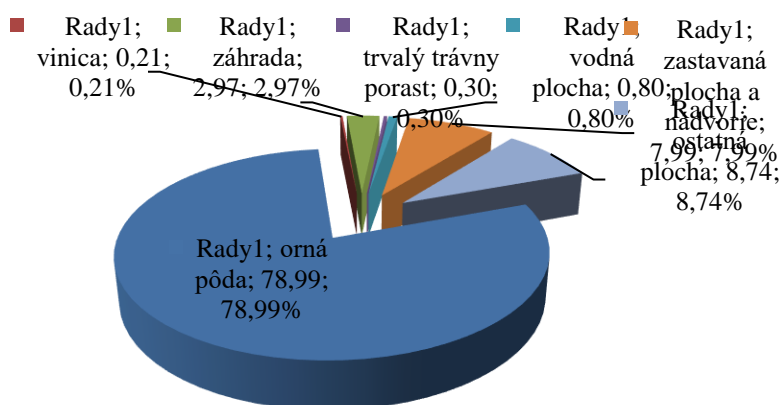
Celková výmera katastra obce je 1017,3 ha, z toho 82,47 % (839 ha) tvorí poľnohospodárska pôda a 17,53 % (178 ha) nepoľnohospodárska pôda.

⁷ PHSR obce z roku 2008

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023**

V poľnohospodárskom pôdnom fonde k 31.12.2013 dominovalo v obci Slovenský Grob zastúpenie ornej pôdy s výmerou 804 ha (95,78 %) a záhrad s výmerou 30 ha (s podielom 3,6 %). V rámci nepoľnohospodárskeho pôdneho fondu malo najvyššie zastúpenie ostatnej plochy s výmerou 8,74 ha (s podielom 49,87 %) a zastavané plochy a dvory s podielom 7,99 % (45,59 ha).

Vo využití pôdneho fondu obce sa nenachádzali chmeľnice, ovocné sady a ani lesné pozemky.

Obrázok 16 Využitie pôdneho fondu obce Slovenský Grob k 31.12.2013 (v %)

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Na základe vývoja využitia pôdneho fondu, ktoré je prezentované v tabuľke 27, môžeme skonštatovať, že v sledovanom období sa podiel výmery viacerých kultúr výrazne nemenil. Zmenu môžeme pozorovať vo výmere viníc, ktorých zastúpenie pokleslo o 15 %. Pokles výmery pozorujeme aj pri trvalých trávnych porastov o 3 % a ostanej plochy o 17 %. Na druhej strane môžeme pozorovať nárast výmery ostatnej plochy o 31 %, zastavanej plochy o 16 % a vodnej plochy o 16 %.

Tabuľka 27 Štruktúra využitia pôdy v katastri obce v rokoch 2009-2013 (v ha)

Rok	2009	2011	2013	Index 2013/2009
Celková výmera územia obce	1 017	1 017	1 017	1,00
<i>Poľnohospodárska pôda - spolu</i>	841	839	839	1,00
- orná pôda	805	804	804	1,00
- chmeľnica	0	0	0	0,00
- vinica	3	2	2	0,85
- záhrada	30	30	30	1,01

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

- ovocný sad	0	0	0	0,00
- trvalý trávny porast	3	3	3	0,97
<i>Nepoľnohospodárska pôda - spolu</i>	<i>176</i>	<i>178</i>	<i>178</i>	<i>1,01</i>
- lesný pozemok	0	0	0	0,00
- vodná plocha	7	8	8	1,16
- zastavaná plocha a nádvorie	62	74	81	1,31
- ostatná plocha	108	96	89	0,83

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Obec Slovenský Grob je známa pestovaním viniča a pečenou husacinou. V katastri obce je zastúpenie viníc nízke, necelé 1 % a každým rokom sa ich výmera znižuje. Vinice a vinohrady sú však prírodným, kultúrnym a historickým dedičstvom obcí pod Malými Karpatmi. Obec je preto súčasťou Malokarpatskej vinohradníckej oblasti a Modranského rajónu.

4.1.2. Klimatické podmienky

Územie obce sa nachádza na rozhraní oceánskeho a kontinentálneho typu klímy v rámci mierneho podnebného pásma. Územne patrí do nížinnej, teplej, miernej, vlhkej oblasti s priemernou ročnou teplotou 10 °C, januárovou 2 °C a júlovou 20 °C. Dĺžka slnečného svitu je okolo 2 100 hodín ročne. Ročný úhrn zrážok je okolo 700 mm. Priemerne je 120 dní so zrážkami. Snehová prikrývka s priemernou hrúbkou 40 cm trvá v chotári obce cca 50 dní.⁸

V oblasti obce Slovenský Grob je dominantné severozápadné prúdenie vzduchu, výskyt klimatického bezvetria je 52,8 %. Priemerná ročná rýchlosť vetra (bez bezvetria) je 2,3 m.s⁻¹, najvyššiu priemernú rýchlosť dosahujú severozápadné zložky prúdenia.

4.1.3. Vodné pomery

Územie obce sa zaraďuje do vrchovinno-nížinnej oblasti s dažďovo-snehovým typom režimu odtoku s najvyššou vodnosťou na prelome zimy a jari a najnižšou na prelome leta a jesene. Obcou preteká Šúrsky potok. Na juhozápadnom okraji obce je 45 °C teplý artézsky prameň. Celú oblasť odvodňuje povodie Dudváhu (tokom Čiernej vody).

⁸ Územný plán obce Slovenský Grob

4.1.4. Flóra a fauna

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu v území Malých Karpát a ich podhorí tvoria najmä dubovo-hrabové lesy karpatské, dubové a dubovo-cerové lesy, lužné lesy podhorské a horské, bukové kvetnaté lesy podhorské, bukové lesy vápnomilné a dubové lesy kyslomilné. Kataster obce je pomerne chudobný z hľadiska výskytu lesných ekosystémov (v štruktúre pôdneho fondu lesné pozemky nie sú evidované vôbec). Súvislé zoskupenia stromov sú väčšinou pozdĺž systému kanálov, prípadne ako malé, poľnohospodárskou pôdou izolované areály remízok, resp. vetrolamov s prevahou topoľa. Na okrajoch lesov sú časté nálety agátu bieleho a liesky obyčajnej.

Aj napriek nepriaznivému stavu lesných porastov majú tieto plochy významné miesto v systéme zelene. Pozdĺž viacerých poľných ciest a medzí sú vysadené pásy líniovej zelene so zastúpením agátu bieleho, jaseňa štíhleho, javora poľného, ruže šípovej, náletov bazy čiernej. Okrem priestorovej a estetickej funkcie plní tento typ zelene aj funkciu ochrannú a to najmä ako vetrolamy zabraňujúce zvyšovaniu veternej erózie.

V obci sa nachádzajú viaceré súvislejšie plochy verejnej zelene:

- *Parková plocha pri kostole Jána Krstiteľa* sa nachádza priamo v centre obce. Celý areál zelene je oddelený od okolia plotom. Vo vysokom poraste sú zastúpené: javor mliečny, lipa malolistá, smrek obyčajný.
- *Parková plocha pri kaplnke Sedembolestnej Panny Márie* - areál je tvorený hodnotným porastom, ktorý sa zachoval vďaka pietnemu charakteru lokality. V druhovej skladbe parkovej plochy sú zastúpené lipa malolistá, lipa veľkolistá, javor poľný a pagaštan konský, areál je od poľnohospodárskej pôdy oddelený živým plotom vtáčieho zobu. Územie možno považovať za biocentrum miestneho významu, prípadne prvok regionálneho biokoridoru.
- *Park na Hlavnej ulici* sa tiahne priamo centrálnou časťou obce s napojením a pokračovaním na park okolo kostola Jána Krstiteľa. Tvorí súvislý pás prechádzajúci stredom ulice s podporou líniovej zelene po oboch stranách ulice najmä v centrálnej časti obce (blízko kostola). V druhovom zložení prevláda breza bradavičnatá, lipa malolistá, javor mliečny, smrek obyčajný a pagaštan konský.

Obrázok 17 Verejná zeleň v obci

Prameň: www.uzemneplany.sk

V širšom okolí obce sa nachádza Národná prírodná rezervácia Šúr ležiaca v tesnej blízkosti katastra. Význam tejto zelene spočíva predovšetkým v plnení vzdelávacej a priestorovej funkcie. Do katastra obce čiastočne zasahuje CHKO aj CHVÚ Malé Karpaty. Chránené vtáčie územia patria medzi chránené územia ako lokalita NATURA 2000. Vymedzené chránené vtáčie územie má v k. ú. obce značný plošný rozsah a môže obmedzovať rozvojové zámery v území. Nedotknuteľnosť územia je taktiež v rozpore s ekonomikou využívania viníc v týchto lokalitách.

Živočíšstvo Malých Karpát je veľmi pestré. Z vtáctva sa tu vyskytujú dravce aj ostatné druhy. Z dravých vtákov sa vyskytuje myšiarka ušatá, výr skalný a sokol rároh. K ostatným druhom vtáctva, ktoré tu hniezdia patrí bocian čierny, lelek obyčajný. Medzi typické cicavce v tejto oblasti patrí diviak, srnec, jeleň a líška, veverica a kuna.⁹

4.2. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Vzhľadom k tomu, že sa všetky súčasti technickej infraštruktúry budujú z verejných zdrojov (štátnych, obecných) pre obyvateľstvo ako i pre podnikateľov plynú z nej tzv. aglomeračné efekty v podobe úspor vlastných nákladov, ktoré by museli vynakladať z vlastných prostriedkov na zabezpečenie vody, kúrenia a likvidáciu odpadovej vody.

4.2.1. Vodné hospodárstvo

Obec je zásobovaná skupinovým vodovodom DN 250. V obci je v súčasnosti vybudovaný verejný vodovodný systém DN 150, DN 100 a DN 80.

⁹ Kaliská a kol. (2006)

Odvádzanie splaškových vôd je zabezpečené odkanalizovaním do verejnej kanalizácie obce s následným prečistením v ČOV Bratislava – Vrakuňa. Obec je odkanalizovaná na cca 80 %.

4.2.2. Odpadové hospodárstvo

Vývoz zmesového komunálneho odpadu ako aj zneškodňovanie odpadu – uloženie na skládke zabezpečuje pre obec spoločnosť Marius Pedersen a.s. a je odvážaný na skládku do Senca, ktorú prevádzkuje spoločnosť AVE.

V obci sa realizuje separovaný zber odpadu, kde sa zvlášť triedia plasty, papier, sklo. Biologický odpad vyváža z obce spoločnosť Marius Pedersen a.s. za úplatu. V budúcnosti obec plánuje vybudovať spoločný zberný dvor vo Svätom Jure.

5. ZHRNUTIE ANALÝZY ENDOGÉNNYCH ROZVOJOVÝCH FAKTOROV

Obec Slovenský Grob sa nachádza na okraji Podunajskej nížiny. Obec leží neďaleko okresného mesta Pezinok na rovine vedľa Malých Karpát. Slovenský Grob je známy chovom a predajom husí a kačíc a najmä usporiadaním husacích hodov vo viacerých známych miestnych reštauračných zariadeniach.

Z hľadiska územno–správneho členenia patrí obec do okresu Pezinok a do Bratislavského samosprávneho kraja.

Prvé písomné zmienky o obci pochádzajú z roku 1214, kedy bola uvedená v darovacej listine komesovi Šebušovi pri darovaní zeme Dvorník pod názvom Monar. Dedina Monar sa v roku 1324 pripomína posledný raz a musela sa teda niekedy v 14. storočí vyľudniť, ale bola znovu osídlená, a to bezpochyby už príslušníkmi nemeckej národnosti, keď dostala aj svoj nový nemecký názov Garab - Priekopa. V niektorých prameňoch je uvedený názov Eisgrube - ľadová jama. Vo vizitácii (prehliadke) Bratislavskej stolice z roku 1634 sa tieto obce uvádzajú ako Horvat Eisgrub a Totaizgrub (Slovenský Grob).

Symbolmi obce sú erb, vlajka a pečať. V erbe obce Slovenský Grob je v červenom štíte zobrazená zlatovlasá, zlatokorunovaná princezná Salome v zlatých šatách, pravícou držiaca striebornú zlatovlasú a zlatobradú s'atú hlavu Jána Krstiteľa. Vlajka obce pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov v týchto farbách - žltej, červenej, bielej, žltej a červenej. Ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

Ekonomická oblasť

V období rokov 2009 -2013 v obci Slovenský Grob došlo 78 % nárastu ziskových právnických osôb. Počet neziskových právnických osôb vzrástol o 22 %. Celkový počet právnických osôb narástol o 68 %. Obchodný register SR uvádza 113 podnikateľských subjektov, ktorí majú svoju prevádzku v obci. Počet fyzických osôb mal v sledovanom období rokov 2009 – 2013 v obci relatívne stabilizovaný vývoj. V živnostenskom registri SR je evidovaných 65 aktívnych fyzických osôb - podnikateľov; 47 FO – podnikateľov malo živnosť ukončenú a 2 pozastavenú.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) nachádza pracovné príležitosti v okolitých obciach, resp. v širšom okolí obce (Bratislava, Pezinok, Modra). Potvrďuje to aj vysoká hodnota ukazovateľa dochádzka do zamestnania získaná v rámci SODB 2011 (83,32 %). Počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva v obci Slovenský Grob v rokoch 2001 až 2011 vzrástol o 11,4 %, pričom celkový počet pracujúcich vzrástol až o 14 %.

Počas obdobia rokov 2009 až 2013 s výnimkou roku 2011 dochádza každoročne k zvyšovaniu príjmov bežného rozpočtu obce. Okrem príjmov vo forme podielovej dane, obec vyrubuje na svojom území miestne dane – daň z nehnuteľnosti, daň za psa, daň za užívanie verejného priestranstva, daň za ubytovanie, daň za nevýherné hracie automaty. Najväčší podiel na celkových bežných príjmoch obce predstavujú príjmy vo forme daňových príjmov (58,90 %). Nedaňové príjmy, ktoré predstavujú predovšetkým príjmy z využívania majetku predstavujú 7,70 % a granty a transfery podiel 33,40 %.

Najväčší podiel výdavkov v rámci bežného rozpočtu obce tvoria výdavky spojené so zabezpečením každodenného chodu obce (program *Plánovanie, manažment a kontrola*) – 40,02 %. Zhruba 15 % v rámci bežných výdavkov tvoria výdavky spojené s odpadovým hospodárstvom (15,01 %) a výdavky spojené s údržbou verejnej zelene a verejného osvetlenia, ktoré sú súčasťou programu *Prostredie pre život* (14,45 %). Okolo 10 % vynakladá finančné prostriedky obec na kultúrne aktivity v obci. Na sociálne služby, športovú činnosť v obci ako aj na služby obyvateľom vynakladá obec zo svojho bežného rozpočtu cca 10 % svojich bežných výdavkov. Najmenej bežných výdavkov obec vynakladá na údržbu miestnych komunikácií (2,50 %). Počas celého obdobia rokov 2009 -2013 obec realizovala investičné aktivity. Obec Slovenský Grob neprevádzkuje žiadnu podnikateľskú činnosť a nemá zriadené ani založené žiadne právnické osoby a tiež obec nemá zriadenú žiadnu príspevkovú organizáciu.

Obcou prechádza cesta III/502003. Na túto cestu je napojená štátna cesta II/503, ktorá zabezpečuje prístup do Pezinka. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v Grinave (mestská časť Pezinku). Spojenie autobusovou dopravou v smere na Bratislavu ale aj Pezinok je vyhovujúce. Obec je plne elektrifikovaná a je zásobovaná elektrickou energiou prostredníctvom vzdušných vedení z nadradenej prenosovej sústavy prípojkou 22 kW, ktorá je situovaná v západnej časti extravilánu. Obec je plynofikovaná od roku 1992. V obci je kvalitné pokrytie signálom operátorov mobilných sietí – Orange, Telekom, O2.

Sociálna oblasť

Obec Slovenský Grob sa počtom obyvateľov zaraďuje k stredne veľkým obciam Slovenska. Počet narodených v obci Slovenský Grob v období rokov 2009 až 2013 rástol, čo potvrdzujú aj absolútne a aj prepočítané hodnoty počtu narodených. Migračný prírastok v obci Slovenský Grob mal od roku 2009 do roku 2011 prudko rastúci trend, ktorý vzrástol z hodnoty 7 v roku 2009 (prepočítaný na 1 000 obyvateľov 3,43) na 148 v roku 2013 (prepočítaný na 1 000 obyvateľov 61,8). Na základe výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011 je vo vekovej štruktúre obce Slovenský Grob 14,94 % podiel obyvateľov v predproduktívnom veku (abs. 318 obyvateľov), 71,30 % podiel v produktívnom veku (abs. 1518 obyvateľov) a 13,76 % v poproduktívnom veku (abs. 293 obyvateľov). Z hľadiska národnostnej štruktúry v obci dlhodobo výrazne dominujú obyvatelia slovenskej národnosti. V období rokov 1991 – 2011 v obci mali najväčšie zastúpenie obyvatelia s rímskokatolíckym vierovyznaním.

V katastri obce sa nachádza viacero nehnuteľných a hnutel'ných vecí, ktoré sú svojou umelecko-historickou hodnotou významným dokladom o dejinách obce a vývoji jej kultúry a umenia. Obec je člen ZMOS, ZMOMR, mikroregiónu Červený Kameň a MAS Červený Kameň.

Bývanie v obci je typicky vidiecke. Obytná funkcia obce Slovenský Grob je základnou funkciou tejto obce. V roku 2011 v porovnaní s rokom 2001 došlo v obci k nárastu počtu bytov o 173. Počas obdobia rokov 2001 až 2011 došlo k nárastu počtu domov v obci o 77 domov. V obci funguje materská škola aj základná škola. Základná škola je plne organizovaná a zabezpečuje výučbu na prvom aj druhom stupni. V obci funguje zdravotné stredisko. Okrem toho sa v rámci strediska nachádza aj lekáreň. Obec poskytuje pre seniorov opatrovateľskú službu a takisto aj rozvoz obedov dôchodcom zo školskej jedálne autom.

Keďže obec je preslávená svojou husacinou nachádza sa v obci široké spektrum stravovacích aj ubytovacích zariadení. Z ďalších služieb môžu obyvatelia využívať aj služby pošty, ktorá sídli na Hlavnej ulici, ktorá poskytuje aj služby Poštovej banky.

Oblasť environmentu a ochrany životného prostredia

Celková výmera katastra obce je 1017,3 ha, z toho 82,47 % (839 ha) tvorí poľnohospodárska pôda a 17,53 % (178 ha) nepoľnohospodárska pôda. V poľnohospodárskom pôdnom fonde k 31.12.2013 dominovalo v obci zastúpenie ornej pôdy s výmerou 804 ha (95,78 %). V rámci nepoľnohospodárskeho pôdneho fondu malo najvyššie zastúpenie ostatnej plochy s výmerou 8,74 ha (s podielom 49,87 %). V širšom okolí obce sa nachádza Národná prírodná rezervácia Šúr ležiaca v tesnej blízkosti katastra. Do katastra obce čiastočne zasahuje CHKO aj CHVÚ Malé Karpaty. Chránené vtáčie územia patria medzi chránené územia ako lokalita NATURA 2000.

Obec je zásobovaná skupinovým vodovodom DN 250. Odvádzanie splaškových vôd je zabezpečené odkanalizovaním do verejnej kanalizácie obce s následným prečistením v ČOV Bratislava – Vrakuňa. Obec je odkanalizovaná na cca 80 %. V obci sa realizuje separovaný zber odpadu.

6. ANALÝZA SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNOK ÚZEMIA

Silné stránky predstavujú faktory, ktoré majú na rozvoj obce pozitívny vplyv. Zahŕňajú komparatívne a konkurenčné výhody obce pre rôzne typy rozvojových aktivít. Slabé stránky predstavujú faktory, ktoré majú negatívny vplyv na jeho rozvoj a obmedzujú rozvojové aktivity. V obci Slovenský Grob boli identifikované nasledovné silné a slabé stránky:

V oblasti dostupnosti a občianskej vybavenosti:

- + výhodná geografická poloha obce k okresnému mestu, dobrá dopravná dostupnosť do obce,
- + vybudovaná telekomunikačná sieť, elektrická sieť, existujúci rozvod zemného plynu, vodovod, dostatočné pokrytie signálom mobilných operátorov, kanalizácia, separovaný zber,
- poškodené miestne komunikácie, nízka kapacita parkovacích miest
- dopravné zaťaženie kamiónovou dopravou, vysoká frekvencia cestnej premávky

V oblasti ekonomiky, cestovného ruchu a pracovných príležitostí:

- + pekné a kľudné prírodné prostredie, zachovanie vidieckeho charakteru obce, súčasť Malokarpatskej vínnej cesty, súčasť mikroregiónu Červený Kameň. existencia kultúrnych pamiatok v obci
- + tradícia v oblasti výroby výšiviek a paličkovaných čípiek, gurmánske špeciality – husacina a víno, dostatočné stravovacie kapacity
- + ponuka pracovných príležitostí pre domácich obyvateľov v rámci zážitkovej turistiky
- negatívny dopad zážitkovej turistiky – hlučnosť, nedodržiavanie otváracích hodín a pod.

V oblasti komunitného života a ľudských zdrojov:

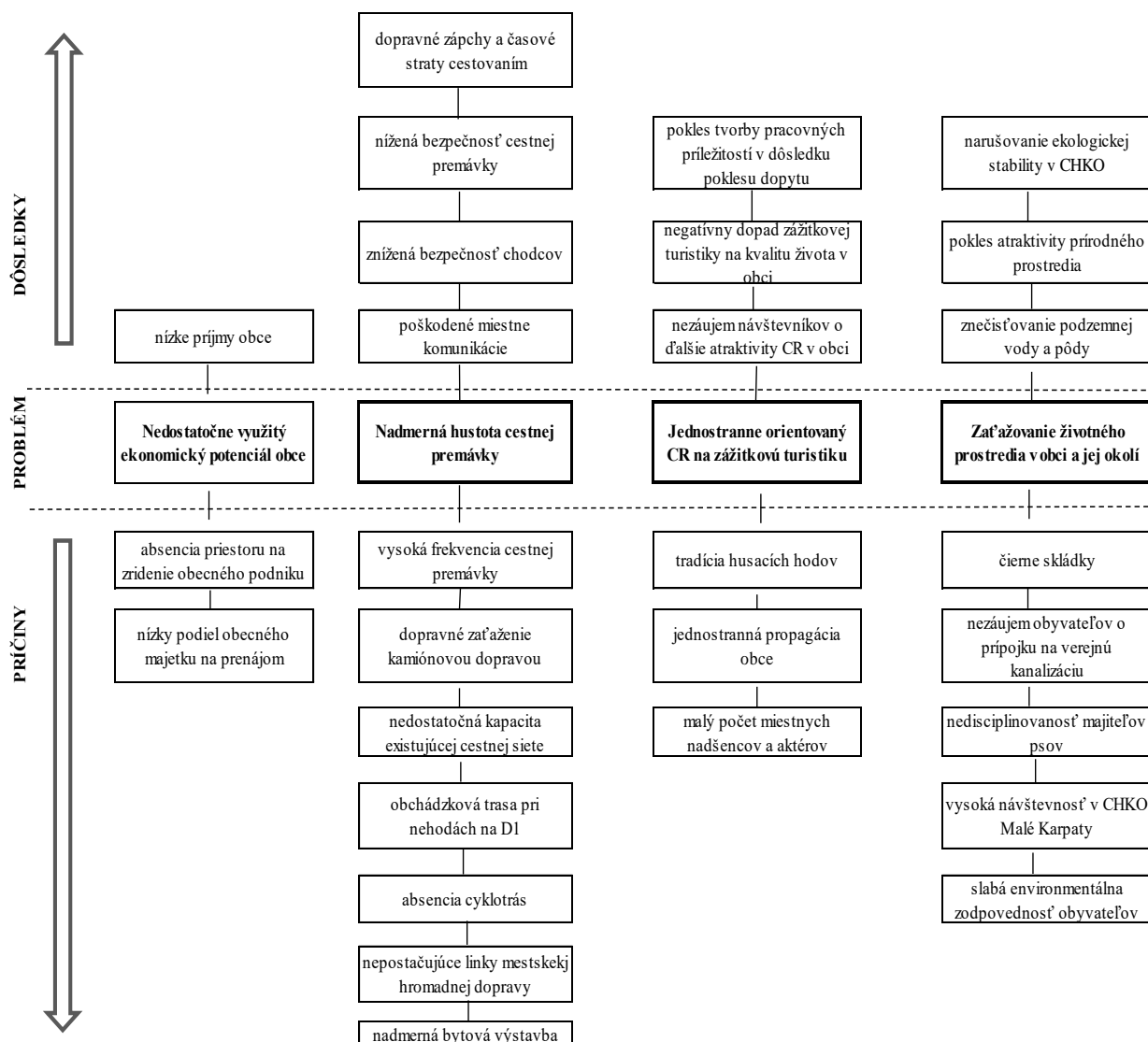
- + pretrvávajúci lokálpatriotizmus u domáceho obyvateľstva, dobré susedské vzťahy, aktívny samosprávny manažment,
- + široké spektrum sociálnych služieb, široké spektrum komerčných služieb, široké spektrum rôznorodých spoločenských a záujmových organizácií
- malý počet miestnych nadšencov a aktérov, nadmerná bytová výstavba v obci

7. ANALÝZA PRÍČIN A DÔSLEDKOV OBCE SLOVENSKÝ GROB

Strategické plánovanie rozvoja obce sa zakladá na vyselektovaní a riešení prioritných problémov, ktoré majú svoje príčiny a dôsledky. Pre stanovenie príčin a dôsledkov je použitá metóda zostrojenia stromu problémov. Obyvatelia obce na stretnutí na základe diskusií a spoločného konsenzu rozhodnú o tom, ktoré problémy sú kľúčové, čo spôsobujú (dôsledky) a naopak, čo ich spôsobuje (príčiny).

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

STROM PROBLÉMOV OBCE SLOVENSKÝ GROB

8. POSTOJE A NÁZORY OBYVATEĽOV OBCE NA ŽIVOT A DIANIE V OBCI A PERSPEKTÍVY JEJ ĎALŠIEHO VÝVOJA

Tabuľka 28 Plánovací formulár prieskumu

DŮLEŽITÉ OTÁZKY	ZDŮVODNENIE	POZNÁMKY
Prečo je potrebné získať informácie prostredníctvom prieskumu?	Prieskum priamo v teréne prináša primárne údaje o území, jeho jednotlivých rozvojových faktoroch, zachytáva potreby miestneho obyvateľstva, miestnych podnikateľov, záujmových skupín, ako aj predstaviteľov miestnej samosprávy. Ďalším dôvodom sú nedostatočne zachytené a reprezentované údaje v sekundárnych databázach až po	Pred spracovaním analytickej časti sa v obci uskutočnil dotazníkový prieskum medzi miestnym obyvateľstvom, v ktorom obyvatelia hodnotili súčasný stav rozvoja obce a načrtávali možnú víziu obce. Očakávaným výsledkom bolo získanie spätnej väzby minimálne od prieskumu, 10 % obyvateľov.

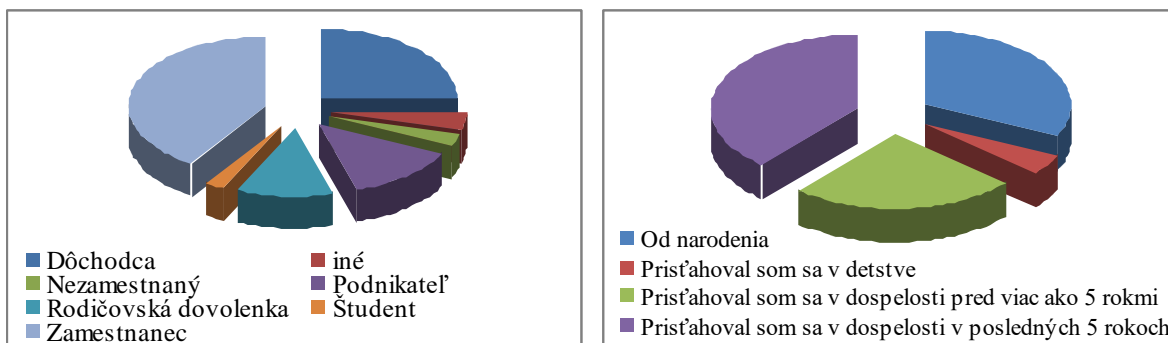
**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023**

	úroveň samotných obcí.	
Čo je jeho cieľom?	Cieľom prieskumu je získanie primárnych informácií a hodnotenie súčasného stavu obce očami miestnych obyvateľov. Súčasťou je poznanie potrieb obyvateľov, ich očakávaní z hľadiska dlhodobého sociálno-ekonomického rozvoja obce.	Prieskum sa uskutočnil na území obce, bol zameraný na vnímanie obce ako priestoru pre bývanie, prácu, voľno časové aktivity, uspokojovanie základných životných potrieb a rozvoj obce.
Akým spôsobom sa bude uskutočňovať?	Prieskum sa bude realizovať prostredníctvom dotazníkového hárka, ktorý bude v tlačenej forme distribuovaný do domácností a súčasne bude sprístupnený aj v elektronickej podobe na web-stránke obce.	Dotazník bol distribuovaný v počte 1 ks do každej domácnosti, pričom ostatní členovia domácnosti sa mohli zapojiť prostredníctvom web stránky.
Aké budú finančné nároky?	Predpokladané náklady	150,- Eur
Aké budú časové nároky?	Dotazníkový prieskum bude prebiehať jeden kalendárny mesiac.	1 mesiac, dotazník bol distribuovaný prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s.
Kto bude za realizáciu prieskumu zodpovedný?	Spracovateľ PHSR a samotná obec	Spracovateľ PHSR a obec prostredníctvom lokálnych médií (rozhlas, TV, web, noviny) a úradnej tabule informovať o realizácii a význame prieskumu na

Prameň: vlastné spracovanie

Pre získanie názorov obyvateľov na budúcnosť obce Slovenský Grob bol máji 2014 vykonaný dotazníkový prieskum, ktorého sa zúčastnilo 44 respondentov, čo je 1,7 % obyvateľstva. Keďže sa výskumu nezúčastnilo dostatok obyvateľstva, výsledky nebudú zovšeobecnené. Avšak názory a návrhy obyvateľov budú brané do úvahy pri ďalšom plánovaní rozvoja.

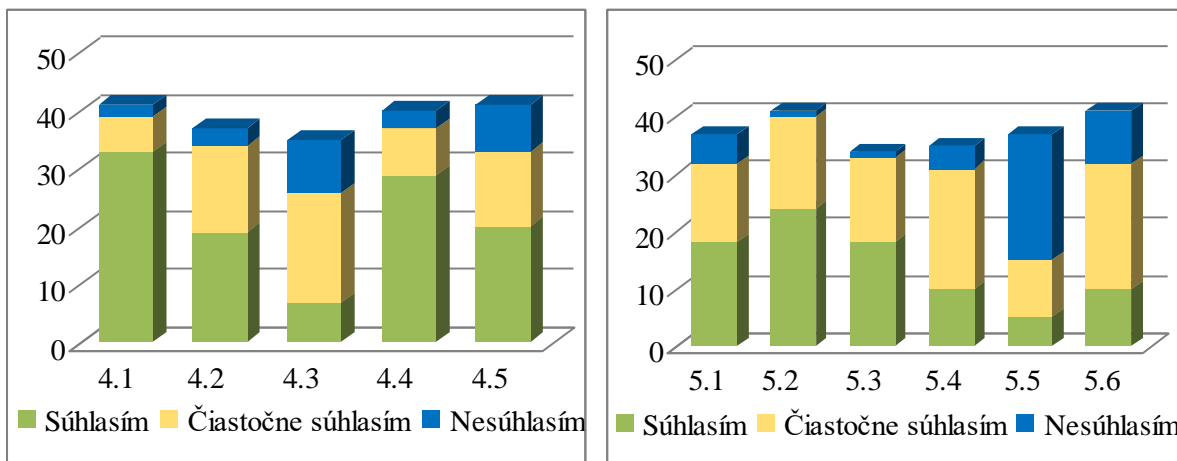
Prieskumu sa zúčastnilo 55 % žien, výraznejšie boli zastúpené vekové skupiny 25 – 34 a 35 – 44. Čo sa týka sociálneho statusu, prevažne odpovedali zamestnaní, dôchodcovia a podnikatelia. Medzi respondentmi tvoria najväčšiu skupinu tí, ktorí sa do obce prisťahovali len nedávno. Títo obyvatelia síce obec nepoznajú až tak dobre, ale majú iný pohľad na niektoré veci, čo môže priniesť aj nové riešenia.

Obrázok 18 Štruktúra respondentov podľa sociálneho statusu a dĺžky života v obci

Prameň: vlastné spracovanie

Prvá časť dotazníka sa týkala obce ako miesta bývania. Na otázku, aké výhody má život v Slovenskom Grobe, najčastejšie súhlasili s výrokmi 4.1 *Život je tu pokojnejší ako v meste* a 4.4 *Blízky kontakt s prírodou* a mierne nesúhlasili s 4.3 *Môžem sa tu lepšie realizovať, naplňať svoje plány* a 4.5 *Mám tu rodinu a blízkych priateľov*. Naopak, na otázku, aké nevýhody má život v obci, najčastejšie súhlasili s výrokom 5.2 *Horšia kvalita a nedostatok služieb a tovarov ako v meste* a výrazne nesúhlasili s výrokom 5.5 *Znečistené životné prostredie*.

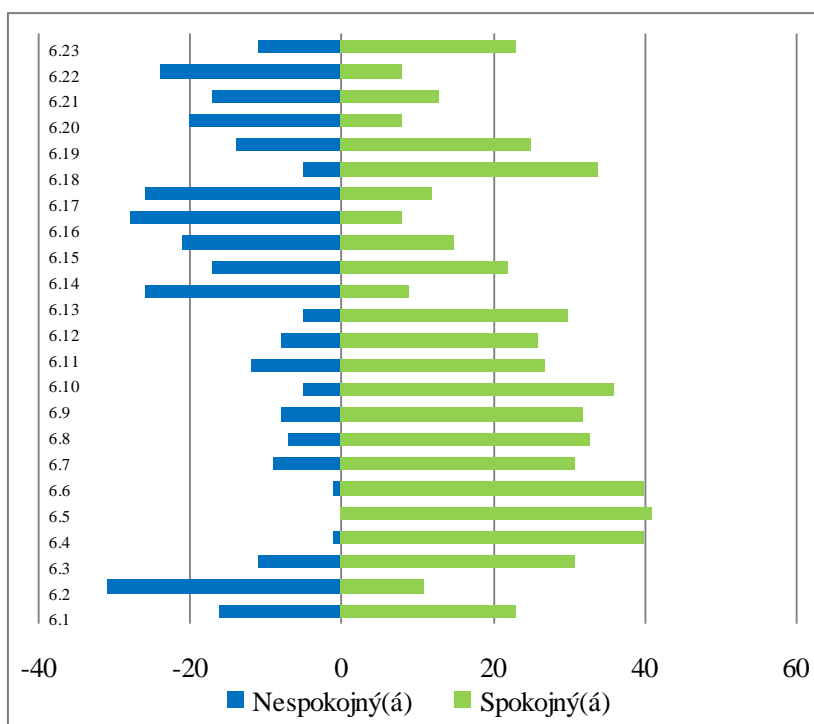
Obrázok 19 Štruktúra odpovedí na otázky týkajúce sa výhod (4) a nevýhod (5) života v obci

Prameň: vlastné spracovanie

Čo sa týka služieb v obci, najspokojnejší sú respondenti s vybavenosťou obce verejným vodovodom (6.4), plynom (6.5), elektrinou (6.6), systémom zberu komunálneho odpadu (6.10) a množstvom kultúrno-spoločenských aktivít (6.18). Nespokojní sú respondenti so stavom chodníkov a ciest (6.2), možnosťami kultúrneho vyžitia (6.16), možnosťami pre

rekreáciu (6.17), dostupnosťou a kvalitou vzdelávania na ZŠ (6.13) a s požiarnou ochranou (6.22). Ďalej respondenti uvádzajú, čo im v obci chýba, alebo nevyhovuje:

- Miesto pre šport pre rôzne skupiny so službami
- Aktivity pre deti, pre matky s deťmi,
- Návrh na vytvorenie knižnice v kultúrnom dome na základe dobrovoľného darovania kníh v obci
- Osvetlenie a zavedenie rozhlasu v nových častiach
- Nevybudovaný chodník spájajúci obec s novými časťami Malý Raj, MONARI
- Návrh pre vybudovanie cyklotrás Malý raj – Šúr – Slovenský Grob – Viničné – Pezinok a Čierna Voda – Vajnory
- Zladiť dopravné spojenia
- Multifunkčné stredisko s obchodom a službami
- Nedostatočne vybavený kultúrny dom, zlepšiť stav domu smútku a okolia

Obrázok 20 Spokojnosť s úrovňou poskytovania služieb

Prameň: vlastné spracovanie

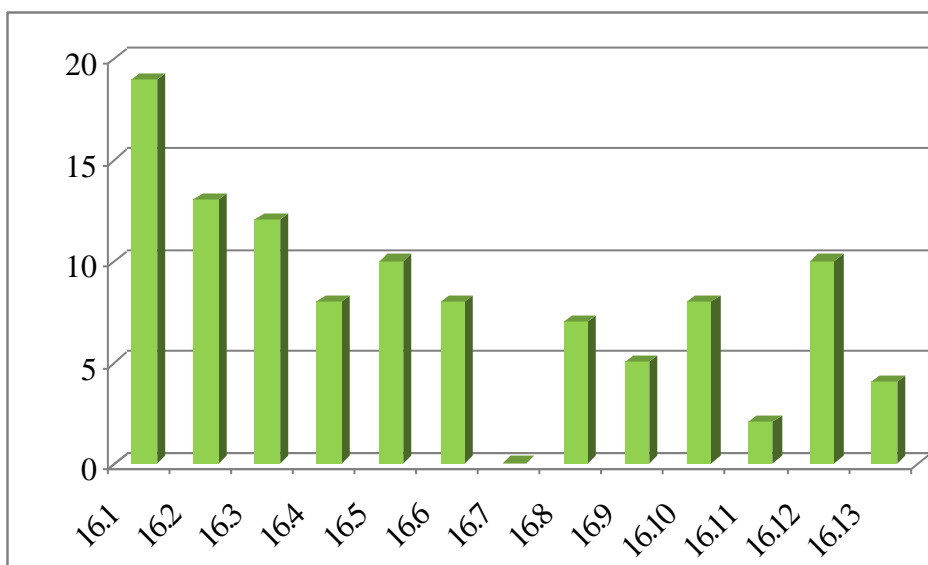
Čo sa týka pracovných príležitostí, respondenti vyjadrili 52 % nespokojnosť s možnosťami zamestnať sa pre mladých, pre ženy a mužov. Nové miesta by podľa nich mohli vzniknúť v poľnohospodárstve, vinárstve, lesníctve a v obchode a komerčných službách.

Dôvody, kvôli ktorým nevznikajú nové miesta, sú podľa respondentov najmä nezaujímavosť zo strany podnikateľov, legislatívne bariéry a nedostatočne vybudovaná infraštruktúra potrebná pre podnikanie.

Ďalšia oblasť zahŕňa sociálny život v obci. 68 % respondentov hodnotilo susedské vzťahy za dobré, vzťahy v obci 52 % za ani dobré ani zlé. Väčšina respondentov sa o dianie v obci zaujíma často, 6 respondentov sú aktívni v spolkoch a združeniach ako Jednota SD, Matica slovenská, 30 respondentov uviedli, že by sa radi zapájali, ale buď nevedia ako, alebo sa ešte nestihli zapojiť. Čo sa týka získavania informácií, respondenti získavajú informácie najmä z internetu, čo poukazuje na slabšiu interakciu v obci. Čo sa týka názoru na spoločenský život v obci, respondenti najviac súhlasili s výrokom *V obci existuje len pár jedincov, ktorí sa snažia, ale väčšina obyvateľstva je pasívna a nezaujíma sa o život v obci.*

Posledná časť dotazníka sa venovala ďalšiemu rozvoju obce. Respondenti si vybrali najmä aktivitu 16.1 Na vybudovanie, resp. na rekonštrukciu infraštruktúry. Respondenti uviedli aj ďalšie aktivity:

- Cesty, chodníky, cyklotrasy, parkovanie, kanalizácia aj v okrajových častiach, spomaľovací pás z ulice Družstevnej na hlavnú pred autobus. zástavku
- viac kultúrnych aktivít a aktivít pre rôzne skupiny, využitie a rekonštrukcia kultúrneho domu, divadlo, premietanie filmov, propagácia mesta, aktivizácia obyvateľov – ako sa vyjadril jeden respondent: *„Zvýšiť osobnú zainteresovanosť obyvateľov na živote obce. Odosobňovanie sa obyvateľov od života obce a snaha napodobňovať mestský život vedie k postupnej devastácii vidieckeho charakteru obce, zhoršuje medzilidské vzťahy a degraduje obec na periférnu nočľaháreň pre hl. mesto.“*
- sociálne zariadenie pre seniorov či sociálne odkázaných, denné centrum pre seniorov, materské centrum, obecné byty pre mladé rodiny, rozšírenie alebo otvorenie novej materskej škôlky
- podpora komerčných služieb ako holičstvo, zelenina, mäsiarstvo, záhradkárstvo a pod., využitie stravovacích zariadení, chov husí v bývalom družstve
- údržba verejných priestranstiev, zatraktívnenie okolia, zberný dvor, kompostovanie, odstránenie nelegálnych skládok

Obrázok 21 Odpovede na otázku 16. Na čo by ste prednostne využili finančné prostriedky obce?

Prameň: vlastné spracovanie

Respondenti si vybrali zo 4 vízií, pričom najviac bodov prideliť prvým trom návrhom, preto vízia pre obec Slovenský Grob bude vychádzať zo všetkých 3 návrhov:

17.1 Obec bude známa v širokom okolí vďaka rozvinutému vidieckemu cestovnému ruchu založenom na lokálnych produktoch a službách. Domácim obyvateľom bude poskytovať príjemný priestor pre bývanie založenom na tradičnom vidieckom štýle.

17.2 Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhľadom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúrno-spoločenským životom.

17.3 Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami s dostatkom pracovných príležitostí pre domácich obyvateľov.

Ako vysvitlo z dotazníkového prieskumu, viditeľná je neprepojenosť obce s novými časťami – a to jednak po stránke dostupnosti a vybavenosti, ako aj po stránke spoločenskej. Obec by preto mala venovať v najbližších rokoch nielen zabezpečeniu základnej infraštruktúry, ale hlavne prepojeniu a budovaniu vzťahov medzi starousadlíkmi a novými obyvateľmi.

Časť A. II Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie zahŕňa makroprostredie a konkurenčné prostredie, v ktorom sa obec Slovenský Grob nachádza. Vstupy vonkajšieho prostredia môžu predstavovať externé ľudské zdroje, materiálno-technické zdroje, finančné aj informačné zdroje, ako aj legislatívne prostredie.

1. ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ.

STEEP analýza je analýza širšieho prostredia obce Slovenský Grob zameraná na komplex sociálnych, technologických, ekonomických, ekologických a politických faktorov v rámci územia obce. Výsledkom je tak hodnotenie prostredia, ktoré podmieňuje spôsob a riadenie samotného rozvoja obce.

Makro prostredie je vonkajšie prostredie obce, ktoré obec nemôže vôbec ovplyvniť. Naopak toto prostredie ovplyvňuje obec a tá nemá inú možnosť ako sa prvkom tohto prostredia čo najlepšie prispôbiť.

Analýza sociálnych faktorov sa zameriava na vzťah k tradíciám a tradičným hodnotám, technická a ekonomická analýzy sa zameriava na priebeh, prejavy a dôsledky zmien na úrovni národnej. Analýza ekologických faktorov sa zaoberá zmenami na národnej úrovni v rámci riešenia otázok životného prostredia a analýza politického prostredia sa zaoberá legislatívnym prostredím na národnej úrovni.

Tabuľka 29 STEEP analýza obce Slovenský Grob (analýza externého prostredia)

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Zmeny populácie	Úroveň vybudovania technickej infraštruktúry	Nové trhy a nové príležitosti	Nedisciplinovanosť majiteľov psov	Dopady politických rozhodnutí štátu na obec	Nárast socio-patologických javov
Zmeny postojov a správania obyvateľov	Pokrytie územia signálom mobilných operátorov a internetu	Znížené príjmy z využívania obecného majetku	Novela zákona o odpadoch	Legislatíva	Bohatý duchovný život
Zmeny správania volených predstaviteľov	Zavádzanie e-governmentu	Zaradenie obce do BSK	Dopravné zaťaženie kamiónovou dopravou	Etické kódexy pre volených predstaviteľov a zamestnancov v úradoch US	Tímová spolupráca a budovanie partnerstiev v obci
Zmeny správania podnikateľských	Dostupnosť informácií	Príchod nových investorov	Nedisciplinovanosť vo vzťahu	Zmena národnej vlády	Osobné hodnoty

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

subjektov	prostredníctvom miestnych kanálov	do obce	k životnému prostrediu	ako výsledok volieb na život v obci	
-----------	---	---------	---------------------------	---	--

Prameň: vlastné spracovanie

2. ANALÝZA PRÍLEŽITOSTÍ A OHROZENÍ PRE RAST A ROZVOJ OBCE SLOVENSKÝ GROB

Príležitosti tvoria faktory, ktoré plynú prevažne z vonkajšieho prostredia a môžu rozvoj obce ovplyvňovať pozitívne. Pre obec Slovenský Grob boli identifikované nasledovné príležitosti:

V oblasti občianskej vybavenosti:

- vybudovanie cyklotrás a ich napojenie na existujúce cyklotrasy v okolí
- aktivizovať cyklodopravu ako súčasť cestnej dopravy
- vybudovať obchvat pre nákladnú dopravu
- dostatočné priestorové kapacity pre výstavbu (pozemky)
- zavedenie novej autobusovej linky mestskej dopravy
- získať areál a budovy kasární do vlastníctva obce
- vybudovať parkovacie miesta

V oblasti rozvoja ekonomiky, cestovného ruchu a pracovných príležitostí:

- pokračovanie v tradícii vinárstva
- rozvoj vidieckeho cestovného ruchu
- zosúladiť pomer zážitkovej turistiky a kvality života miestnych obyvateľov
- zlepšenie spolupráce obce a miestnych podnikateľov
- možnosť využitia geotermálneho vrtu

V oblasti rozvoja komunitného života a ľudských zdrojov:

- zvýšenie zapojenosti v rámci budovania partnerstiev v okolí
- vytváranie partnerstiev vo vnútri obce a navonok
- aktivizovať potenciál plynúci z významných rodákov obce
- existencia podmienok pre vytvorenie domu tradícií
- zriadenie susedskej knižnice
- vytváranie nových sociálnych zariadení
- vytváranie záujmových krúžkov pre dievčatá

Časť A.III Zhodnotenie súčasného stavu obce Slovenský Grob

Zhodnotenie súčasného stavu obce Slovenský Grob predstavuje dôležitý vstup a informačnú základňu pre tvorbu spracovania stratégie rozvoja obce. Zmyslom tohto hodnotenia je vytvoriť rámcový prehľad problémových okruhov, určiť ich pôvod, poznať hlavné príčiny vzniku a identifikovať možné dôsledky. Na základe zhodnotenia súčasného stavu obce Budmerice bude možné navrhnúť stratégiu rozvoja obce na vopred stanovené obdobie.

1. SWOT ANALÝZA OBCE SLOVENSKÝ GROB

SWOT analýza je jednoduchá a pritom výstižná, vyčerpávajúca a objektívna charakteristika silných a slabých stránok obce a jej možných príležitostí a ohrození. Súčasne zahŕňa základné analytické poznatky o faktoroch, ktoré je možné využiť v prospech rozvoja územia a faktoroch, ktorým je potrebné v navrhovanej rozvojovej stratégii čeliť, resp. ich eliminovať.

Samotná SWOT je skratkou 4 základných charakteristík týkajúcich sa hodnotenia vnútorného prostredia a vonkajšieho prostredia obce:

- Silné stránky (S – STRENGTHS) predstavujú faktory, ktoré majú na rozvoj obce pozitívny vplyv. Zahŕňajú komparatívne a konkurenčné výhody obce pre rôzne typy rozvojových aktivít.
- Slabé stránky (W – WEAKNESS) predstavujú faktory, ktoré majú negatívny vplyv na jeho rozvoj a obmedzujú rozvojové aktivity,
- Príležitosti (O – OPPORTUNITIES) tvoria faktory, ktoré plynú prevažne z vonkajšieho prostredia a môžu rozvoj obce ovplyvňovať pozitívne,
- Ohrozenia (T – THREATS) faktory, ktoré negatívnym spôsobom ovplyvnia rozvoj obce.

Tabuľka 30 SWOT analýza obce Slovenský Grob

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• výhodná geografická poloha v blízkosti hlavného mesta SR• CHKO Malé Karpaty• Chránené vtáčie územie SKCHVÚ 014 Malé Karpaty	<ul style="list-style-type: none">• znevýhodnená dostupnosť k FZ v dôsledku začlenenie obce do Bratislavského samosprávneho kraja• poškodené miestne komunikácie• dopravné zaťaženie kamiónovou dopravou

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

<ul style="list-style-type: none"> • Národná prírodná rezervácia Šúr • atraktívna poloha z hľadiska CR • dobrá dopravná dostupnosť • vybudovaná telekomunikačná sieť, elektrická sieť, verejná kanalizácia, existujúci rozvod zemného plynu • zachovanie vidieckeho charakteru obce • súčasť Malokarpatskej vínnej cesty • atraktívna poloha z hľadiska CR • tradícia v oblasti výroby výšiviek a paličkovaných čipiek • gurmánske špeciality – husacina a víno • dostatočné stravovacie kapacity • široké spektrum sociálnych služieb • široké spektrum komerčných služieb • široké spektrum rôznorodých spoločenských a záujmových organizácií • existencia kultúrnych pamiatok v obci • pretrvávajúci lokalpatriotizmus • návrat rodákov • motivácia prisťahovalcov k prihláseniu sa na trvalý pobyt v obci • pozitívny prístup k športu • pozitívny prístup k duchovnému životu v obci • pútnické miesto • náboženská tolerancia • široká ponuka mimoškolských aktivít pre deti • ponuka pracovných príležitostí pre domácich obyvateľov v rámci zážitkovej turistiky 	<ul style="list-style-type: none"> • vysoká frekvencia cestnej premávky • nízka kapacita parkovacích miest • slabá environmentálna zodpovednosť obyvateľov • nedisciplinovanosť vo vzťahu k životnému prostrediu • znečisťovanie verejných priestranstiev psími výkalmi – nedisciplinovanosť majiteľov psov • negatívny dopad zážitkovej turistiky – hlučnosť, nedodržovanie otváracích hodín a pod.
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • pokračovanie v tradícii vinárstva • rozvoj vidieckeho cestovného ruchu • vybudovanie cyklotrás a ich napojenie na existujúce cyklotrasy v okolí • aktivizovať cyklodopravu ako súčasť cestnej dopravy • vybudovať obchvat pre nákladnú dopravu • zvýšenie zapojenosti v rámci budovania partnerstiev v okolí • dostatočné priestorové kapacity pre výstavbu (pozemky) • zavedenie novej autobusovej linky mestskej dopravy • získať areál a budovy kasární do vlastníctva obce • vytváranie partnerstiev vo vnútri obce a navonok 	<ul style="list-style-type: none"> • čierne skládky odpadov • začínajúca anonymita na vidieku (nedostatočná integrita prisťahovalcov) • pokles kúpyschopnosti obyvateľstva • silný vplyv dopytu po zážitkovej turistike na tvorbu pracovných príležitostí v obci • zvyšovanie počtu sociálne-patologických javov u mladej generácie • nadmerná návštevnosť chránených území obyvateľmi a návštevníkmi obce • developeri a masová výstavba • drobné výtržníctvo • nadmerná záťaž miestnych komunikácií v prípade problémov na D1

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

<ul style="list-style-type: none"> • aktivizovať potenciál plynúci z významných rodákov obce • zosúladiť pomer zážitkovej turistiky a kvality života miestnych obyvateľov • zlepšenie spolupráce obce a miestnych podnikateľov • existencia podmienok pre vytvorenie domu tradícií • možnosť využitia geotermálneho vrtu • zriadenie susedskej knižnice • vytváranie nových sociálnych zariadení • vytváranie záujmových krúžkov pre dievčatá • vybudovať parkovacie miesta 	
--	--

Prameň: vlastné spracovanie

2. ANALÝZA MOŽNÝCH RIZÍK A HROZIEB, IDENTIFIKÁCIA KRITICKÝCH OBLASTÍ ROZVOJA

Ako je možné vidieť zo SWOT analýzy, obec sa potýka s viacerými problémami, ktoré nie je možné vyriešiť naraz, v dôsledku obmedzených finančných, personálnych a technických zdrojov. Strategické plánovanie rozvoja obce sa preto zakladá na vyselektovaní a riešení prioritných problémov. Pre stanovenie kľúčových problémov je použitá metóda zoznamu možných rizík.

Tabuľka 31 Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

DRUH RIZIKA	OBJEKT RIZIKA	ZDROJ RIZIKA	NEŽIADUCE DÔSLEDKY	PRAVDEPODOBNOSŤ
Individuálne	majitelia psov	nedisciplinovanosť	pokles atraktivity územia	Vysoká
Technické	parkovacie miesta	nedostatok	parkovanie na verejných priestranstvách	Vysoká
Ekologické	CHKO Malé Karpaty	vysoká návštevnosť	narúšanie ekologickej stability v CHKO	Vysoká
	čierne skládky	existencia	zvýšené náklady obce na likvidáciu	Vysoká
	kamiónová doprava	tranzit	znížená bezpečnosť v obci z hľadiska cestnej premávky	Vysoká
Sociálne	prist'ahovalci	nedostatočná	začínajúca	Vysoká

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

		integrita	anonymita na vidieku	
Ekonomické	obecné budovy	vysoká energetická náročnosť budov a s tým spojené vysoké prevádzkové náklady	zvýšené výdavky na prevádzku obecných budov	Vysoká

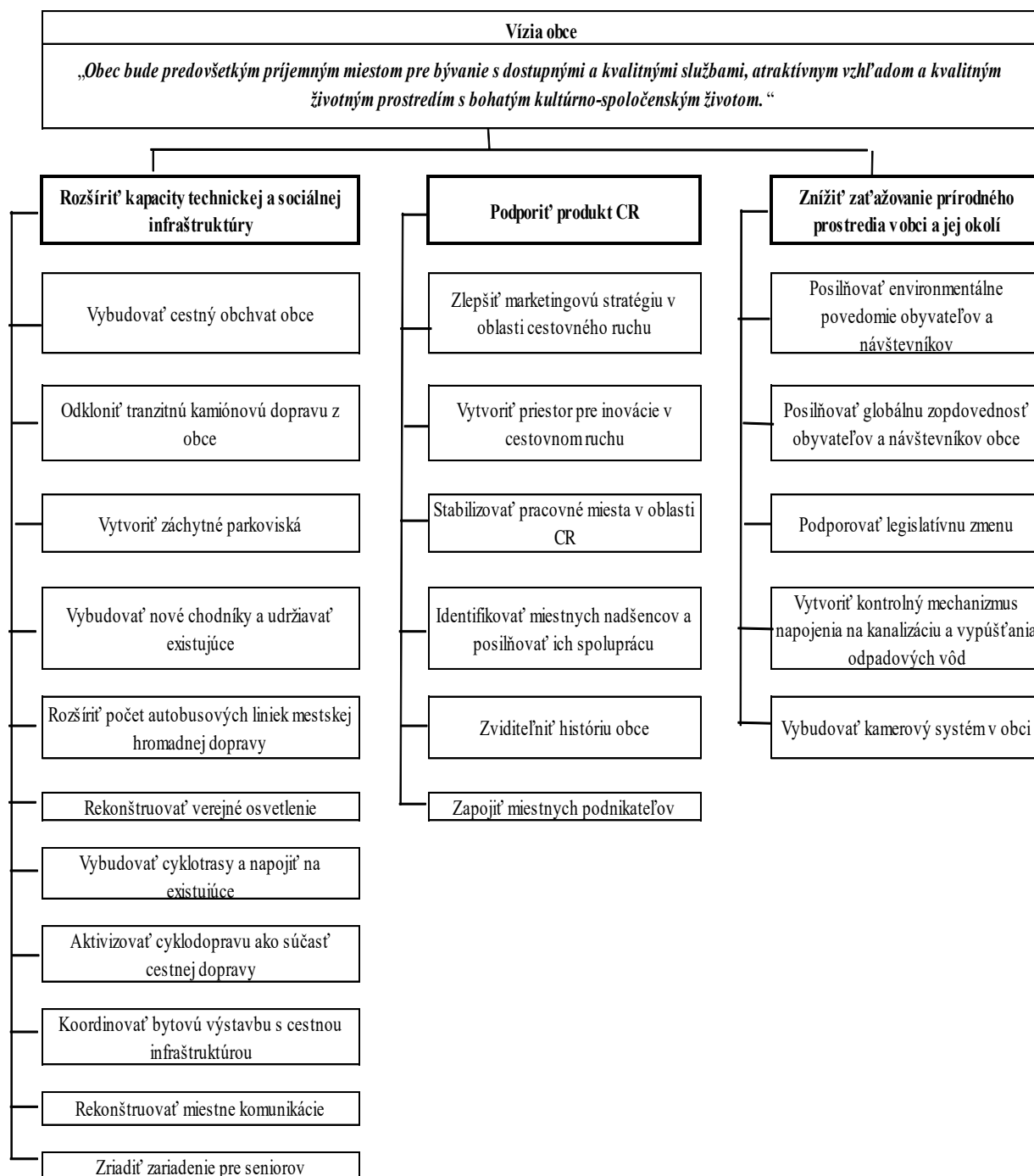
Prameň: vlastné spracovanie

3. IDENTIFIKÁCIA VÝCHODÍSK A MOŽNÝCH RIEŠENÍ

Obyvatelia obce na stretnutí na základe diskusií a spoločného konsenzu definovali, ktoré problémy sú kľúčové, čo spôsobujú (dôsledky) a naopak, čo ich spôsobuje (príčiny). Takéto hierarchizovanie problémov umožní vyselektovať prioritné oblasti, v ktorých by obec mala a chce intervenovať, aby dosiahla zlepšenie stavu a celkový rozvoj. Strom problémov sa teda skladá z príčin (možno ich pokladať za korene problémov), zo samotných kľúčových problémov (kmene) a z následkov (koruna stromu). Pokiaľ budú odstránené korene problémov (príčiny), tak zahynie celý strom problémov. Strom cieľov je pozitívnym zrkadlovým obrazom stromu problémov. Problém vyjadruje súčasný negatívny stav, kým cieľ vyjadruje očakávané zlepšenie stavu. Východiská a možné riešenia vzniknutých problémov sú znázornené v strome cieľov. Vecné ciele, ktoré predstavujú korene vytvorené ako pozitívny odraz vyriešenia príčin a ktorých naplnením sa zlepšuje stav v prioritných oblastiach (opak kľúčových problémov), čím sa dosahuje celkový rozvoj obce – strategický cieľ (dosiahnutie opaku následkov).

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

STROM CIEĽOV OBCE SLOVENSKÝ GROB

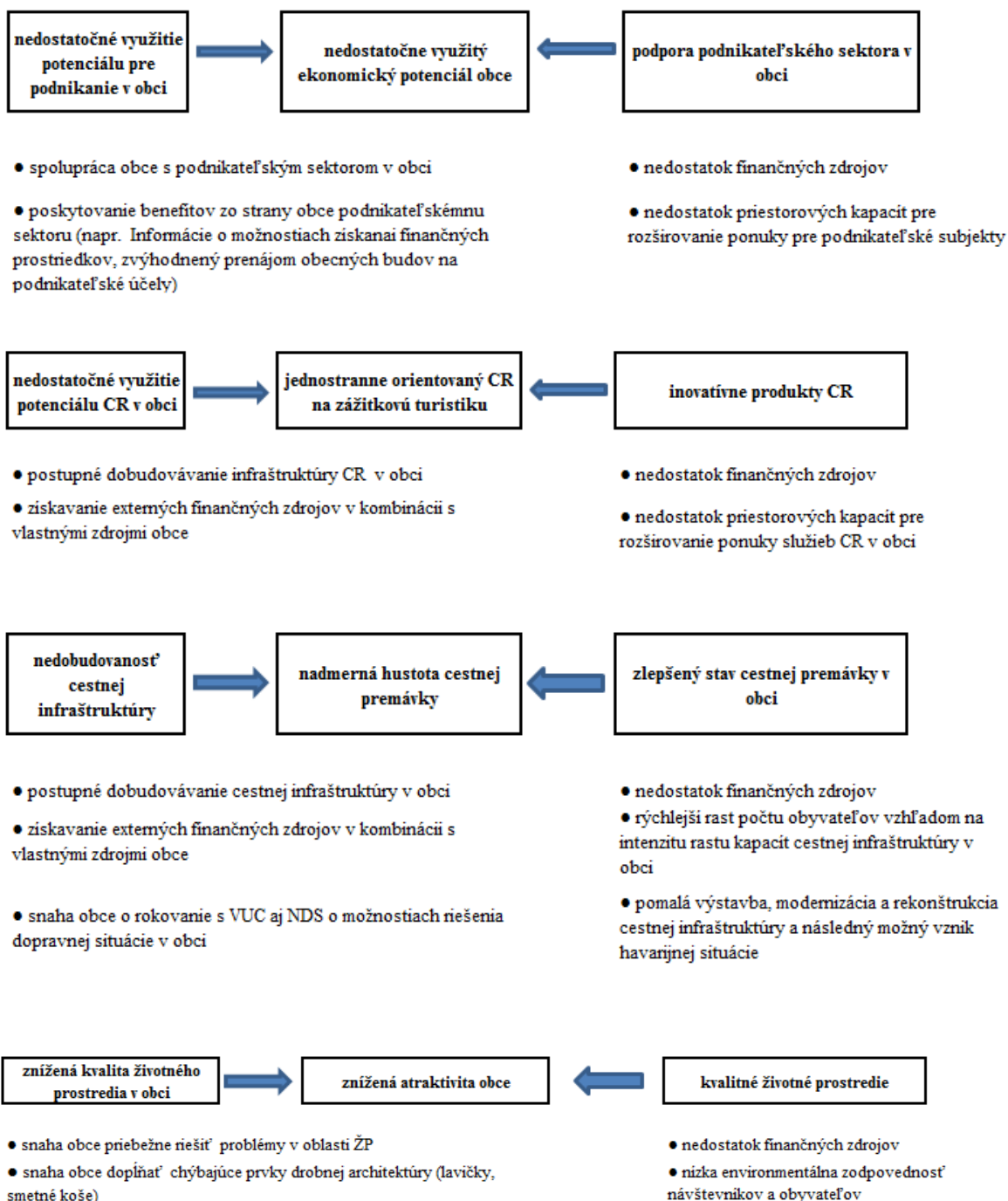

4. ODHAD BUDÚCEHO MOŽNÉHO VÝVOJA (ANALÝZA SILOVÝCH POLÍ)

Analýza silových polí predstavuje nástroj na riešenie problémov a prispieva k efektívnemu plánovaniu a zavádzaniu zmien v obci. Na území obce je možné opierajúc sa o predchádzajúce analýzy identifikovať vplyvy (resp. pôsobenie), ktoré podporujú alebo potláčajú otvorenosť obce voči plánovaným zmenám. Zmena môže nastať dvojako:

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

zintenzívnením vplyvov, ktoré zmenu podporujú alebo redukovaním vplyvov, ktoré jej bránia (pôsobia proti nej).

ČASŤ B. STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť PHSR obce Slovenský Grob obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Naplnením strategického cieľa sa obec Slovenský Grob snaží čiastočne naplniť víziu o obci, ktorú si obyvatelia vybrali v prieskume verejnej mienky, odsúhlasili na stretnutí 3. 7. 2014 a pripomienkovali v pracovnej verzii.

1. ROZVOJOVÁ VÍZIA

Vízia prezentuje predstavu obyvateľov obce o tom, ako by mala obec vyzerat' v dlhodobom horizonte (20 - 30 rokov). Napĺňaním aktivít a cieľov stratégií sa táto vízia môže postupne napĺňať. Obyvatelia si za svoju víziu vybrali popis, ktorý predstavuje obec ako predovšetkým príjemné miesto pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhl'adom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúrno-spoločenským životom.

Slovenský Grob bude známou a navštevovanou obcou vďaka svojim tradičným aktivitám, produktom a vybudovaným službám, ktoré budú návštevníkom ponúka. Tradícia, ktorá obec preslávila, bude využitá inovatívnym a kreatívnym spôsobom tak, aby neustále priťahovala nových návštevníkov, vytvárala priestor pre pracovné príležitosti a realizáciu občanov. Svojim obyvateľom bude ponúkať kvalitné zázemie a služby. Obyvatelia budú aktívne prispievať k rozvoju kultúry, športu, vidieckeho cestovného ruchu založenom na tradícii a lokálnych produktoch a službách.

2. STRATEGICKÉ, ŠPECIFICKÉ A VECNÉ CIELE OBCE SLOVENSKÝ GROB

Stratégia obce Slovenský Grob je spracovaná na obdobie rokov 2014 – 2023. Stratégia obsahuje okrem dlhodobej vízie strategický cieľ, ďalej prioritné oblasti, pre ktoré sú definované globálne ciele a opatrenia. Prioritné oblasti boli stanovené na základe problémovej analýzy a predstavujú kľúčové oblasti, v rámci ktorých by malo dôjsť k výrazným zmenám a progresu v nasledujúcom období. To je možné práve správnym nastavením cieľov, ktoré si obec stanoví, a následne prostredníctvom projektov a aktivít napĺňaním daných cieľov. Preto je pre každú prioritnú oblasť stanovený globálny cieľ, ktorý vyjadruje k akému zlepšeniu by

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023**

malo v rámci priority dôjsť. Opatrenia následne konkrétnejšie vytyčujú smerovanie intervencií.

Stratégia vychádza z analýzy zdrojov, rizík a hrozieb a identifikácie kritických oblastí. Na základe spoločného konsenzu pracovnej skupiny sa zhodli na nasledujúcej štruktúre cieľov, ktoré budú napĺňané prostredníctvom opatrení a projektov a aktivít.

Tabuľka 33 Hierarchia strategických cieľov

Vízia	<i>Slovenský Grob bude známou a navštevovanou obcou vďaka svojim tradičným aktivitám, produktom a vybudovaným službám, ktoré budú návštevníkom ponúkať. Tradícia, ktorá obec preslávila, bude využitá inovatívnym a kreatívnym spôsobom tak, aby neustále priťahovala nových návštevníkov, vytvárala priestor pre pracovné príležitosti a realizáciu občanov. Svojim obyvateľom bude ponúkať kvalitné zázemie a služby. Obyvatelia budú aktívne prispievať k rozvoju kultúry, športu, vidieckeho cestovného ruchu založenom na tradícii a lokálnych produktoch a službách.</i>		
Strategický cieľ	Do roku 2022 bude obec Slovenský Grob zlepšovať podmienky pre život obyvateľov a bude rozvíjať vidiecky cestovný ruch a agroturizmus založený na tradícii, miestnych produktoch a službách.		
Prioritné oblasti	Prioritná oblasť 1 KVALITA BÝVANIA A DOPRAVNÁ DOSTUPNOSŤ	Prioritná oblasť 2 MIESTNA EKONOMIKA A SLUŽBY	Prioritná oblasť 3 ATRAKTIVITA OBCE A ŽIVOT V NEJ
Globálne ciele	Zabezpečiť dobrý štandard pre bývanie obyvateľov v oblasti sieťovej a dopravnej infraštruktúry a zlepšiť stav životného prostredia.	Zvyšovať ekonomickú sebestačnosť v obci v zabezpečovaní kvalitných a dostupných služieb a tovarov a podporou inovatívnych prístupov zvyšovať konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov v obci so zameraním na tradičné odvetvia.	Dosiahnuť zlepšenie celkového vzhľadu obce s dôrazom na zachovanie tradičnej architektúry a vytvoriť priestor a možnosti pre sebarealizáciu obyvateľov a na rozvoj kultúry v obci.
Opatrenia	1.1 Zlepšenie stavu základnej infraštruktúry 1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti 1.3 Investície do životného prostredia	2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb 2.2 Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov 2.3 Podpora rozvoja CR a agroturistiky	3.1 Starostlivosť o vzhľad obce 3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce 3.3 Rozšírenie ponuky športovo-rekreačných a voľnočasových aktivít 3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry

Prameň: vlastné spracovanie

Pri pracovných stretnutiach v obci Slovenský Grob boli identifikované rôzne problémy, preto bolo potrebné ich zatriediť do spoločných skupín. Mnohé problémy spolu súvisia, sú prepojené a je možné určité problémy vyriešiť tým, že budú vyriešené iné problémy. Preto boli jednotlivé problémy hierarchizované do stromu problémov, z ktorého boli následne stanovené prioritné oblasti a ciele. Obec Slovenský Grob identifikovala 3 prioritné oblasti a v rámci nich bolo definovaných 10 opatrení. Nižšie bližšie popisujeme prioritné oblasti a globálne ciele.

3.1 PRIORITNÁ OBLASŤ 1 – KVALITA BÝVANIA A DOPRAVNÁ DOSTUPNOSŤ

Globálnym cieľom priority 1 je „Zabezpečiť dobrý štandard pre bývanie obyvateľov v oblasti sieťovej a dopravnej infraštruktúry a zlepšiť stav životného prostredia.“

Odôvodnenie: Každá obec sa snaží pre svojich obyvateľov zabezpečiť kompletnú občiansku vybavenosť v dostatočnej kvalite, aby zabezpečila dobré podmienky pre bývanie a bezpečnosť obyvateľov. Obec Slovenský Grob je obcou Bratislavského kraja, ktorý mal obmedzené možnosti čerpania finančných prostriedkov EU a nemal dostatok kapitálu na investične náročné projekty. Obec sa preto rozhodla v najbližších siedmych rokoch investovať práve do zlepšenia stavu občianskej vybavenosti, aby zabezpečila dobrý štandard pre bývanie.

3.2 PRIORITNÁ OBLASŤ 2 – MIESTNA EKONOMIKA A SLUŽBY

Globálnym cieľom priority 2 je „Zvyšovať ekonomickú sebestačnosť v obci v zabezpečovaní kvalitných a dostupných služieb a tovarov a podporou inovatívnych prístupov zvyšovať konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov v obci so zameraním na tradičné odvetvia.“

Odôvodnenie: Obec Slovenský Grob je známou v širokom okolí vďaka chovu husí a husacím hodom spojeným s ochutnávkou vína. Obec sa silno rozvíja a stáva sa vyhľadávanou lokalitou na bývanie. Tento proces výrazne ovplyvňuje aj poskytovanie služieb a miestnu ekonomiku. Preto sa táto priorita venuje službám v rámci prvého opatrenia, podnikaniu v druhom opatrení a v treťom opatrení sa zameriava na rozvoj cestovného ruchu, ktorý predstavuje pre Slovenský Grob dôležitú výzvu.

3.3 PRIORITNÁ OBLASŤ 3 – ATRAKTIVITA OBCE A ŽIVOT V NEJ

Globálnym cieľom tretej priority je „Dosiagnúť zlepšenie celkového vzhľadu obce s dôrazom na zachovanie tradičnej architektúry a vytvoriť priestor a možnosti pre sebarealizáciu obyvateľov a na rozvoj kultúry v obci.“

Odôvodnenie: V obciach, kde dochádza k zvyšovaniu počtu obyvateľov vybudovaním nových častí často dochádza k zhoršeniu vzťahov v obci, najmä

starousadlíkov a novoprišielcov. Preto sa obec bude zameriavať aj na tento aspekt. Vzhľad obce je dôležitý, pretože spoluvytvára spolu s kultúrnymi a historickými podujatiami *genius loci*, kvôli ktorému sa návštevník rád vracia. Preto sa prvé a druhé opatrenie zameriava na vzhľad obce a funkčnosť obecných budov. Druhé dve opatrenia sa venujú možnostiam pre voľno časové aktivity obyvateľov.

4 SÚLAD PHSR OBCE SLOVENSKÝ GROB S PROGRAMOM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA NA ROKY 2014 – 2020

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce predstavuje plán jej ďalšieho rozvoja. Obec však vytvára väzby so širším okolím, preto je potrebné pri plánovaní rozvoja obce akceptovať a nadväzovať na ďalšie strategické dokumenty na regionálnej úrovni. V prípade obce Slovenský Grob je to PHSR Bratislavského samosprávneho kraja 2014 – 2020.

4.1 SÚLAD CIEĽOV A OPATRENÍ PHSR OBCE SLOVENSKÝ GROB S CIEĽMI A OPATRENAMI PHSR BSK

Globálnym cieľom PHSR BSK je: „Vytvoriť vhodné podmienky pre zvýšenie inovačnej výkonnosti bratislavského regiónu v rámci európskeho priestoru.“ Obec Slovenský Grob síce nemá dostatočné kapacity na splnenie tohto globálneho cieľa, avšak vo svojej stratégii plánuje podporovať inovačné aktivity na posilnenie miestnej ekonomiky (priorita 1, opatrenie 2.2). Nižšie je uvedená nadväznosť stratégie obce Slovenský Grob na tieto opatrenia. Konkrétnejšie je sledovaný súlad s aktivitami PHSR BSK v Akčnom pláne a v Súhrnnom prehľade projektových zámerov obce Slovenský Grob.

Tabuľka 34 Nadväznosť stratégie obce Slovenský Grob na opatrenia PHSR BSK

Opatrenia PHSR BSK	Opatrenia PHSR obce Slovenský Grob
1. Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií	2 2.Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov
2. Zlepšenie prístupu k informačno-komunikačným technológiám, ako aj využívanie ich kvality (PO1 Veda, výskum a inovácie),	2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb
3. Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, odvetvia poľnohospodárstva a rybného	2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb 2 2.Podpora miestnej ekonomiky a

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023**

hospodárstva (PO4 Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie),	lokálnych produktov 2.3 Podpora rozvoja CR a agroturistiky 3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce
4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	1.3 Investície do životného prostredia
5. Podpora prispôsobenia sa zmenám klímy a predchádzania rizikám a ich riadenia	
6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov (PO5 Životné prostredie, zmeny klímy a obnoviteľné zdroje energie).	1.1 Zlepšenie stavu základnej infraštruktúry 1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti 1.3 Investície do životného prostredia 2.3 Podpora rozvoja CR a agroturistiky 3.1 Starostlivosť o vzhľad obce 3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce 3.3 Rozšírenie ponuky športovo-rekreačných a voľnočasových aktivít 3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry
7. Podpora udržateľnej doprave a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach (PO5 Životné prostredie, zmeny klímy a obnoviteľné zdroje energie),	1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti
8. Podpora zamestnanosti a podporovanie mobility pracovnej sily (PO3 Zamestnanosť)	2.2. Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov
9. Podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe (PO2 Ľudské zdroje),	2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb 3.3 Rozšírenie ponuky športovo-rekreačných a voľnočasových aktivít 3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry
10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania (PO2 Ľudské zdroje),	2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb
11. Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a zabezpečovanie efektivity verejnej správy	2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb 2.2. Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov

Prameň: vlastné spracovanie

4.2 SÚLAD CIEĽOV A OPATRENÍ PHSR OBCE SLOVENSKÝ GROB S CIEĽMI A OPATRENAMI SRV BSK

Stratégia rozvoja vidieka Bratislavského samosprávneho kraja 2014 – 2020 sa zaoberá vidieckymi oblasťami, ktoré rozdeľuje do troch subregiónov. Obec Slovenský Grob spadá do Malokarpatského regiónu, ktorému je venované priamo opatrenie 1.2.2 Zvýšenie konkurencieschopnosti Malokarpatského regiónu. PRV BSK si kladie za cieľ „Zlepšenie

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

kvality života obyvateľov vidieka Bratislavského kraja a zvýšenie jeho prítlačivosti pre návštevníkov.“ Prioritné oblasti a opatrenia sa vo viacerých oblastiach venujú rovnakým témam ako stratégia obce Slovenský Grob, preto by stratégia obce Slovenský Grob mala prispievať k naplneniu stratégie SRV BSK. Týka sa to najmä týchto opatrení:

Tabuľka 35 Nadväznosť stratégie obce Slovenský Grob na SRV BSK

Opatrenia SRV BSK	Opatrenia PHSR obce Slovenský Grob
Opatrenie č. 1.2.2 Zvýšenie konkurencieschopnosti Malokarpatského regiónu	Všetky opatrenia
Opatrenie č. 1.3 Vytvorenie vhodných miestnych podmienok pre trávenie voľného času a regeneráciu síl návštevníkov a obyvateľov kraja	Opatrenie 3.3 Rozšírenie ponuky športovo-rekreačných a voľnočasových aktivít Opatrenie 3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry
Opatrenie č. 2.1 Zvýšenie konkurencieschopnosti pôdohospodárstva a akvakultúry	Opatrenie 2.2.Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov Opatrenie 2.3 Podpora rozvoja CR a agroturistiky
Opatrenie č. 2.1.1 Obnova produkčného potenciálu poľnohospodárskej pôdy, zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a životaschopnosti fariem	Opatrenie 2.2.Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov
Opatrenie č. 2.1.3 Vytvorenie pridanej hodnoty fariem rozvojom agroturistiky	Opatrenie 2.3 Podpora rozvoja CR a agroturistiky
Opatrenie č. 2.2 Starostlivosť o krajinný obraz a vidiecku architektúru	Opatrenie 3.1 Starostlivosť o vzhľad obce
Opatrenie č. 2.3 Zachovanie a rozvoj miestnej kultúry	Opatrenie 3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry
Opatrenie č. 3.1 Podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy	Opatrenie 1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti
Opatrenie č. 3.2 Zlepšenie dostupnosti zdravotných služieb, starostlivosti o seniorov, zvýšenie kapacity predškolských a školských zariadení	Opatrenie 2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb
Opatrenie č. 3.3 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry a revitalizácia obcí	Opatrenie 1.1 Zlepšenie stavu základnej infraštruktúry Opatrenie 1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti Opatrenie 3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce

Prameň: vlastné spracovanie

ČASŤ C. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce Slovenský Grob, t. j. obsahuje podrobnejšie rozpracovanie globálnych cieľov v prioritných oblastiach na úroveň opatrení a projektov a aktivít. Návrh opatrení vznikol počas pracovného stretnutia v obci na základe predchádzajúcej diskusie k analýze zdrojov, problémovej analýze a analýze rizík a hrozieb a kritických oblastí. Následne boli opatrenia rozpracované do návrhov konkrétnych projektov, ktoré vychádzali jednak z návrhov vyplývajúcich zo SWOT analýzy, návrhov členov pracovnej skupiny ako aj z výsledkov prieskumu verejnej mienky. Neskôr boli návrhy projektov prehodnotené na základe ich realizovateľnosti a vybrané projektové zámery boli rozpracované do akčného plánu.

1. POPIS OPATRENÍ

Nižšie sú bližšie popísané prioritné oblasti a zdôvodnenie, prečo sú kľúčové pre obec Slovenský Grob, ďalej sú v rámci priorit popísané jednotlivé opatrenia a zoznam projektov a aktivít, z ktorých boli neskôr vybrané do akčného plánu tie aktivity a projekty, ktoré sú realizovateľné v najbližšom období. Prehľad opatrení, projektov a aktivít predstavuje zoznam všetkých projektov, ktoré boli navrhnuté v rámci pracovných stretnutí a ktoré by obec chcela realizovať v nasledujúcich rokoch. Tento prehľad predstavuje aj prepojenie na strategické dokumenty vyššieho územného celku. Následne je v prílohe 2 spracovaný Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Slovenský Grob, ktorý uvádza konkrétnejšie informácie o projektoch, ako určenie priority projektu, termín realizácie, približné predpokladané náklady a stanovenie zodpovednosti za realizáciu projektu, resp. aktivity.

Prioritná oblasť 1 - Kvalita bývania a dopravná dostupnosť

Opatrenie 1.1 Zlepšenie stavu základnej infraštruktúry

Obec Slovenský Grob má pomerne komplexne vybudovanú základnú infraštruktúru, preto sa projekty budú týkať hlavne modernizácie, prípadne dobudovaniu niektorých prvkov na základe zvýšených nárokov obyvateľov a návštevníkov obce.

Opatrenie 1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti

Obec sa potýka s viacerými problémami v oblasti dopravnej dostupnosti súvisiacej s nárastom počtu obyvateľov a návštevníkov. Preto sa obec v rámci tohto opatrenia sústreďuje

na oblasť zníženia premávky v obci, zvýšenia bezpečnosti a podpory rozvoja alternatívnych spôsobov prepravy.

Opatrenie 1.3 Investície do životného prostredia

V oblasti životného prostredia sa obec sústreďí predovšetkým na zefektívnenie odpadového hospodárstva. Vyššia koncentrácia obyvateľov vytvára tlak na životné prostredie, preto sa toto opatrenie bude zameriavať jednak na odpadové hospodárstvo, ale aj na zvyšovanie využívania obnoviteľných zdrojov energie a úsporu energie.

Prioritná oblasť 2 - Miestna ekonomika a služby

Opatrenie 2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb

Ako bolo spomenuté vyššie, so zvyšujúcim sa počtom obyvateľov vzrastie aj dopyt po službách, ktoré sa môžu ďalej rozvíjať. Verejné služby sa väčšinou nedokážu tak rýchlo prispôbiť zmenám vo vývoji obce a na druhej strane komerčné služby majú zase rozvojový boom, keďže sa zvyšuje dopyt po ich službách. Preto sa toto opatrenie zameriava na oblasť služieb.

Opatrenie 2.2 Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov

Ekonomický rozvoj obce a jej zameranie na prvovýrobu s pridanou hodnotou a na vidiecky cestovný ruch prináša obci určitú samostatnosť. Preto sa bude v ďalších rokoch obec rozvíjať smerom k podpore podnikateľskej činnosti v obci založenej na tradíciách.

Opatrenie 2.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu a agroturistiky

Obec bude naďalej realizovať aktivity, ktoré podporujú rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturizmu. Zameria sa na inovatívnu stránku a súčasné trendy v turizme s ohľadom na lokálny potenciál.

Prioritná oblasť 3 – Atraktivita obce a život v nej

Opatrenie 3.1 Starostlivosť o vzhľad obce

Cieľom opatrenia je ochrana a zveľadňovanie tradičného rázu obce a preto sa bude zameriavať na aktivity smerujúce k zatraktívneniu vzhľadu obce s dôrazom na tradičné prvky a špecifickú architektúru tohto vinárskeho regiónu.

Opatrenie 3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce

Pre udržanie atraktívneho vzhľadu obce je nutné investovať aj do objektov, ktoré sú využívané obyvateľmi na rôzne záujmy. Ďalej sa toto opatrenie zameriava aj na zvýšenie bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov.

Opatrenie 3.3 Rozšírenie ponuky športovo-rekreačných a voľno časových aktivít

Opatrenie sa venuje zabezpečeniu podmienok pre trávenie voľného času všetkých skupín obyvateľstva so zameraním sa na šport, rekreáciu či ďalšie aktivity. Z rastom počtu obyvateľov rastie aj rôznorodosť potrieb obyvateľov pre trávenie voľného času a postupne by obec chcela plniť tieto potreby.

Opatrenie 3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry

To, že sa obec Slovenský Grob stala takou známou, je zásluhou obyvateľov obce, ich spolupráce a vzťahov. Sociálny kapitál je nevyhnutnou podmienkou pre ďalší rozvoj obce, preto sa toto opatrenie zameriava na kultúrno-spoločenské aktivity, projekty budovania partnerstva a sieťovania.

Tabuľka 36 Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

	Opatrenie	Projekt / aktivita	Napĺňanie opatrenia PHSR Bratislavského samosprávneho kraja
1 Kvalita bývania a dopravná dostupnosť	1.1 Zlepšenie stavu základnej infraštruktúry	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	
		Koordinácia bytovej výstavby s cestnou infraštruktúrou	
		Dobudovanie kanalizácie	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Pravidelná aktualizácia ÚPN	
	1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti	Modernizácia obecného rozhlasu a zavedenie do nových častí	
		Vybudovanie cestného obchvatu obce	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Odklon tranzitnej kamiónovej dopravy z obce	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Vybudovanie záchytných parkovísk	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Budovanie a rekonštrukcia chodníkov	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Budovanie dopravnej siete s napojením na regionálnu integrovanú dopravu, napojenie na MHD Bratislava	7.7 Rozvoj integrovanej dopravy
		Vybudovanie cyklotrás a ich napojenie na existujúce cyklotrasy v okolí	6.7 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou
		Cyklistická doprava mimo turistického využitia	6.7 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou
		Rekonštrukcie a opravy miestnych komunikácií	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Osadenie spomaľovacích prvkov na	7.2 Posilnenie regionálnej mobility

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023**

	miestnych komunikáciách		
	Vybudovanie chodníka spájajúceho obec s novými časťami Malý Raj, MONARI	7.2 Posilnenie regionálnej mobility	
	Návrh pre vybudovanie cyklotrás Malý raj – Šúr – Slovenský Grob – Viničné – Pezinok a Čierna Voda – Vajnory	6.7 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou	
	Majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov pod existujúcimi a plánovanými miestnymi komunikáciami	7.2 Posilnenie regionálnej mobility	
	Rekonštrukcia a modernizácia autobusových zastávok	7.7 Rozvoj integrovanej dopravy	
	Pasportizácia dopravného značenia	7.2 Posilnenie regionálnej mobility	
1.3 Investície do životného prostredia	Environmentálne vzdelávanie	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva	
	Zavedenie kontrolného mechanizmu napojenia na kanalizáciu a vypúšťania odpadových vôd	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva	
	Vybudovanie zberného dvora na mikroregionálnej úrovni	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva	
	Podpora kompostovania v domácnostiach	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva	
	Likvidácia čiernych skládok	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva	
	Projekty ekologickej stability (vetrolamy, poldre, prevencia pred povodňami)	6.3 Ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a podpora ekosystémových služieb	
	Projekty energetickej efektívnosti budov a ich realizácia	4.2 Podpora energetickej efektívnosti vo verejných infraštruktúrach a podnikoch	
	Využívanie obnoviteľných zdrojov energie	4.1 Podpora výroby, distribúcie a využitia obnoviteľných a druhotných zdrojov energie	
2 Miestna ekonomika a služby	2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb	Vybudovanie sociálneho zariadenie pre znevýhodnené skupiny obyvateľov	9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
		Multifunkčné stredisko s obchodom a službami	3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
		Rozšírenie kapacít materskej školy, resp. vybudovanie novej materskej školy	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
		Informačné a komunikačné technológie v samospráve	2.2 Podpora IKT verejnej správy
		Informačné stredisko	11.1 Investície do inštitucionálnych kapacít a do efektivity verejnej správy a verejných služieb
		Rozšírenie ponuky peňažných a poštových služieb	3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
		Zriadenie obecnej polície	11.1 Investície do inštitucionálnych kapacít a do efektivity verejnej správy a verejných služieb
		Rozšírenie ponuky komerčných služieb	3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
		Vydávanie obecných novín	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023**

		Rozvoj informačných a komunikačných kanálov obce	2.2 Podpora IKT verejnej správy
2.2 Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov		Podpora podnikania, sieťovanie miestnych podnikateľov a ich zapájanie do obecných aktivít	3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
		Oživenie brownfields - opustených poľnohospodárskych areálov, výrobných areálov a podobne v snahe o zatraktívnenie vidieckeho priestoru (chov husí)	3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
		Podpora vinárstva - vinárskych domov, domácich vinární, vybudovanie malých hospodárstiev na predaj z dvora	3.4 Podpora podnikateľských zručností v poľnohospodárskom sektore a v oblasti rybného hospodárstva a akvakultúry
		Vzdelávanie a zvyšovanie kvalifikácie v samospráve	11.2 Budovanie kapacít nositeľov politík zamestnanosti, vzdelávania, sociálnych politík a sektorových a územných stratégií
		Organizovanie miestnych trhov na ochutnávku a predaj vín a iných lokálnych produktov, podpora predaja z dvora	3.4 Podpora podnikateľských zručností v poľnohospodárskom sektore a v oblasti rybného hospodárstva a akvakultúry
		Podpora obrábania viníc a poľnohospodárskej pôdy a obnova poľnohospodárstva	3.4 Podpora podnikateľských zručností v poľnohospodárskom sektore a v oblasti rybného hospodárstva a akvakultúry
		Inovačné trendy v podnikaní	1.4 Podpora inovatívnych prístupov vo sfére služieb a propagácia výsledkov výskumu
		Podpora podnikania prostredníctvom využívania obecného majetku	3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
2.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu a agroturistiky		Celoživotné vzdelávanie	8.1 Podpora zamestnanosti starších pracovníkov a ich účasti na programoch celoživotného vzdelávania a ďalší rozvoj služieb v oblasti celoživotného poradenstva a celoživotného vzdelávania.
		Marketingová stratégia v oblasti CR	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
		Inovačné trendy v cestovnom ruchu a tvorba nových produktov CR	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
		Stabilizácia pracovných miest v oblasti CR	3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
		Organizovanie a spolupráca pri poskytovaní zážitkových, tradičných gastronomických podujatí	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
		Rozvoj zážitkovej turistiky	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
		Propagácia obce v nadväznosti na gastronomické podujatia	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
		Komplexný rozvoj cykloturistiky, turistiky a náučných trás a chodníkov	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
obce	3.1	Podpora poskytovateľov ubytovania na súkromí	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
		Revitalizácia verejných priestranstiev a	6.6 Podpora udržateľného integrovaného

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023**

Starostlivosť o vzhľad obce	zatraktívnenie okolia	rozvoja miest a obcí
	Zachovávanie tradičnej architektúry v obci	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
	Záchrana sakrálnych pamiatok na území obce	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce	Údržba a osadenie nových prvkov drobnej architektúry	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	Revitalizácia priestranstiev na miestnom cintoríne	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	Osadenie kamerového systému v obci	
	Rekonštrukcia domu smútku a okolia	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	Rekonštrukcia a modernizácia kultúrneho domu	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	Rekonštrukcia a modernizácia objektov a budov vo vlastníctve obce	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
3.3 Rozšírenie ponuky športovo-rekreačných a voľnočasových aktivít	Zriadenie materského centra	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	Rozšírenie ponuky kultúrnych aktivít a aktivít pre rôzne skupiny, (divadlo, premietanie filmov)	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
	Vytvorenie priestorov pre mimoškolské aktivity detí	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	Vybudovanie detských ihrísk	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	Vytvorenie multifunkčného ihriska pre športové aktivity detí a mládeže	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry	Budovanie partnerstiev a spolupráca pri organizovaní voľnočasových aktivít pre deti a mládež	9.4 Podpora integrovaného miestneho rozvoja riadeného spoločnosťou
	Fitnes v prírode	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
	Identifikácia miestnych nadšencov a posilňovanie ich spolupráce	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
	Podpora aktivít v rámci existujúcich partnerstiev	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
	Podpora tradície vinohradníctva a vinárstva	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
	Podpora organizácie tradičných podujatí, hodových slávností, púť	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
	Organizácia výstav miestnych umelcov	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
	Vzdelávacie a informačné aktivity v oblasti kultúry	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
	Organizovanie hudobných, folklórnych a divadelných podujatí	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
	Obnovenie činnosti knižnice a realizácia projektu "Výmenná knižnica"	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
Organizácia a podpora tvorivých dielní, jarmokov, ukážok tradičných remesiel	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva	
Aktivizácia obyvateľov a spájanie starousadlíkov s novoprisťahovanými	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

	Zlepšenie spolupráce obce a miestnych podnikateľov	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
	Vytvorenie domu tradícií	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

Prameň: vlastné spracovanie

ČASŤ D. REALIZAČNÁ ČASŤ

Pre úspešnú realizáciu stratégie je nutné nastaviť implementačný rámec, ktorý určuje spôsob, ako majú byť stanovené ciele naplnené. Táto časť upresňuje inštitucionálne a organizačné zabezpečenie implementácie stratégie. Ciele, priority aj jednotlivé opatrenia sa naplňajú prostredníctvom projektov. Preto je nutné stanoviť si konkrétne aktivity, ktoré sa musia zrealizovať. Tieto aktivity sú rozpracované v akčnom pláne. Akčný plán by mal byť každý rok hodnotený a aktualizovaný. Pri tvorbe a aktualizácii akčného plánu by mali byť prítomní rôzni aktéri, minimálne poslanci obecného zastupiteľstva, starosta, zástupcovia mimovládnych organizácií a významných podnikateľov, aktívni obyvatelia. Preto v rámci informovania a komunikácie samosprávy s verejnosťou budú každý rok konané verejné prerokovania. Okrem toho budú vydávané tlačové a internetové správy, rozhlasové správy, ktoré budú informovať o realizácii jednotlivých projektov a aktivít. Týmto bude docieľaná nielen informovanosť obyvateľov, ale bude posilnená komunikácia a propagácia programu rozvoja. Samospráva bude využívať aj ďalšie kanály pre prezentovanie stratégie.

Tabuľka 37 Komunikačný plán pre fázu realizácie PHSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1	03 - 04. mesiac každý rok	obec	obyvatelia, podnikateľské subjekty a iné organizácie pôsobiace v obci	verejné prerokovanie	prezentácia a pripomienkovanie monitorovacej správy, pripomienkovanie k akčnému plánu	monitorovacia správa	monitorovacia správa, vysoká účasť verejnosti na verejnom zhromaždení
2	priebežne	obec, mikroregión, región	obyvatelia	tlačová správa	informovanie o zrealizovaných aktivitách a projektoch	informácie o projektoch a aktivitách	tlačové správy v mikroregionálnych a regionálnych novinách
3	priebežne	obec, mikroregión, región	obyvatelia	správa na webových portáloch	informovanie o zrealizovaných aktivitách a projektoch	informácie o projektoch a aktivitách	internetové správy na stránke obce, mikroregiónu, iných relevantných stránok
4	každé 3 roky	obec	obyvatelia	prieskum verejnej mienky	prieskum zameraný na súčasný stav, hodnotenie dosiahnutých zmien a na budúci rozvoj obce		analýza prieskumu

Prameň: vlastné spracovanie

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

Pri príprave projektov a aktivít je nutné si stanoviť aj kritériá výberu, ktoré by mali slúžiť pri rozhodovaní sa, či projekt realizovať v danom čase, spôsobom a danými prostriedkami. Aké bude mať výhody pre obec, prípadne aké riziká môžu plynúť z jeho realizácie, resp. nerealizácie. K tomuto slúžia výberové kritériá, resp. otázky, ktoré by si vedenie samosprávy, resp. realizátori projektu mali vždy klásť. Bližšie sú rozpracované v Hodnotiacich tabuľkách pre výber projektov (Príloha 2). Okrem týchto otázok sú v podmienkach pri viaczdrojovom financovaní stanovované aj ďalšie kritériá. Pre zhodnotenie kvality PHSR obce je možné využiť kritériá, ktoré zhodnotí externý hodnotiteľ a pridelí im bodové hodnotenie. Na základe tohto hodnotenia je možné v priebehu trvania stratégie zlepšiť. Kritériá sú stanovené nasledovne.

Tabuľka 38 Kritériá hodnotenia PHSR

P. č.	Kritérium	Body	Rozsah bodového hodnotenia	Poznámka
1	Miera zapojenia všetkých aktérov do procesu tvorby PHSR (princíp participácie)		0 – 3	
2	Súlad navrhovanej stratégie s potenciálom územia/zdrojmi		0 – 5	
3	Komplexnosť navrhovaných opatrení (realizovaných prostredníctvom projektov a aktivít) vzhľadom na stanovené ciele (Je možné dosiahnuť stanovené ciele na základe stanovených opatrení a zoznamu projektov a aktivít?)		0 – 5	Prosím konkretizovať, ktoré ciele a opatrenia
4	Väzby dokumentu na iné strategické dokumenty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni		0 – 3	
5	Zrozumiteľnosť a efektívnosť postupov monitorovania a hodnotenia		0 – 4	
	spolu		20	

Prameň: vlastné spracovanie

1. AKČNÝ PLÁN

Akčný plán predstavuje plán na najbližšie 2 až 3 roky, v ktorom si obec Slovenský Grob naplánovala realizáciu .. projektov. Každý rok sa monitoruje napĺňanie tohto plánu a tento sa aktualizuje – t.j. postupne sa do neho pridávajú projekty zo Súhrnného prehľadu projektových zámerov obce Slovenský Grob (Príloha 2). Okrem naplánovaných cieľov sa v obci realizujú aj ďalšie aktivity, ktoré v pláne nie sú, ale prispievajú k napĺňaniu stratégie a mali by byť aj vyhodnocované v rámci každoročného monitorovania.

Za realizáciu jednotlivých projektov je zodpovedný realizátor projektu. V akčnom pláne väčšinou ako realizátor (zodpovedný) vystupuje obec, preto starosta pri každom realizovanom projekte určí zodpovednú osobu, ktorá bude dohliadať na realizáciu projektu.

V prípade, že má obec partnera, je nevyhnutné stanoviť z každej inštitúcie zodpovedné osoby, aby bola zabezpečená komunikácia a tým sa predišlo zbytočným priet'ahom a možným problémom. Nefungujúca komunikácia a nestanovenie zodpovednosti konkrétnej osoby pre konkrétne úlohy sú najčastejšími dôvodmi zlyhania projektov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

Tabuľka 39 Akčný plán obce Slovenský Grob

PČ	Č. opat.	Názov projektu / aktivity	Nositeľ projektu, prípadní partneri	Termín realizácie projektu		Predpokl. náklady	Zdroj financovania	Ukazovateľ výstupu	Napĺňanie opatrenia PHSR VÚC
				od	do				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1.1	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	Obec	2014	2017	4 000 EUR		Pokrytie modernizovaným verejným osvetlením a rozhlasom	
2	1.1	Koordinácia bytovej výstavby s cestnou infraštruktúrou	BSK	2014	2015			Počet nových stavebných pozemkov s napojením na cestnú infraštruktúru	
3	1.1	Dobudovanie kanalizácie	obec	2014	2016	500 000 EUR	60 000,- obec, 460 000,- ŠF	Dĺžka dobudovanej kanalizácie	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
4	1.1	Pravidelná aktualizácia ÚPN	Dowina	2014	2015			Počet aktualizovaných ÚPN	
5	1.1	Modernizácia obecného rozhlasu a zavedenie do nových častí	obec	2015	2017			Pokrytie modernizovaným verejným osvetlením a rozhlasom	
6	1.2	Vybudovanie cestného obchvatu obce	BSK	2015	2020			Dĺžka zrekonštruovaných, resp. vybudovaných, ciest, chodníkov, cyklotrás	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
7	1.2	Odklon tranzitnej kamiónovej dopravy z obce	BSK	2015	2020			Počet prejazdov kamiónovej dopravy cez obec	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
8	1.2	Budovanie a rekonštrukcia chodníkov	obec	2015	2020			Dĺžka zrekonštruovaných, resp. vybudovaných, ciest, chodníkov, cyklotrás	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
9	1.2	Vybudovanie cyklotrás a ich napojenie na existujúce cyklotrasy v okolí	BSK	2015	2017			Dĺžka zrekonštruovaných, resp. vybudovaných, ciest, chodníkov, cyklotrás	6.7 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou
10	1.2	Vybudovanie chodníka spájajúceho obec s novými časťami Malý Raj, MONARI	obec, Slov. vodohosp. podnik, ISI Grup	2015	2016			Dĺžka zrekonštruovaných, resp. vybudovaných, ciest, chodníkov, cyklotrás	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
11	1.2	Návrh pre vybudovanie cyklotrás Malý raj – Šúr – Slovenský Grob – Viničné – Pezinok a Čierna Voda – Vajnory	BSK	2015	2017			Dĺžka zrekonštruovaných, resp. vybudovaných, ciest, chodníkov, cyklotrás	6.7 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

12	1.3	Environmentálne vzdelávanie	obec, ZŠ	2015	2018	0 EUR		Počet absolventov environmentálneho vzdelávania	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
13	1.3	Vybudovanie zberného dvora na mikroregionálnej úrovni	obec, MASK	2015	2020			Plocha vybudovaného zberného dvora a počet separovaných zložiek	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
14	1.3	Likvidácia čiernych skládok	obec	2015	2022			Počet zrealizovaných projektov ekologickej stability	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
15	1.3	Projekty energetickej efektívnosti budov a ich realizácia	obec	2015	2017	130 000 EUR	7 000,- obec, 123 000,- ŠF	Počet zrealizovaných projektov zameraných na zvýšenie energetickej efektívnosti budov a na využívanie OZE	6.3 Ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a podpora ekosystémových služieb
16	2.1	Informačné a komunikačné technológie v samospráve	obec, MV SR	2015	2018			Počet novovytvorených alebo modernizovaných služieb	2.2 Podpora IKT verejnej správy
17	2.2	Vzdelávanie a zvyšovanie kvalifikácie v samospráve	obec, AVS	2015	2022			Počet absolventov vzdelávania	11.2 Budovanie kapacít nositeľov politík zamestnanosti, vzdelávania, sociálnych politík a sektorových a územných stratégií
18	2.2	Organizovanie miestnych trhov na ochutnávku a predaj vín a iných lokálnych produktov, podpora predaja z dvora	obec, miestni podnikatelia	2015	2022			Počet zrealizovaných akcií	3.4 Podpora podnikateľských zručností v poľnohospodárskom sektore a v oblasti rybného hospodárstva a akvakultúry
19	2.2	Celoživotné vzdelávanie	obec, obyvatelia obce, ZŠ	2015	2022			Počet absolventov vzdelávania	8.1 Podpora zamestnanosti starších pracovníkov a ich účasti na programoch celoživotného vzdelávania a ďalší rozvoj služieb v oblasti celoživotného poradenstva a celoživotného vzdelávania.
20	2.3	Marketingová stratégia v oblasti CR	obec, miestni podnikatelia	2015	2022			Vypracovaná marketingová stratégia CR	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
21	2.3	Inovačné trendy v cestovnom ruchu a tvorba nových produktov CR	obec, miestni podnikatelia	2015	2022			Vytvorené nové inovatívne produkty CR	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
22	2.3	Stabilizácia pracovných miest v oblasti CR	miestni podnikatelia	2015	2022			Počet pracovných miest v CR	3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
23	2.3	Rozvoj zážitkovej turistiky	obec, miestni	2015	2022			Počet zrealizovaných podujatí a	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

			podnikatelia					aktivít, Vytvorené nové inovatívne produkty CR	a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
24	2.3	Propagácia obce v nadväznosti na gastronomické podujatia	obec, miestni podnikatelia	2015	2022			Počet zrealizovaných podujatí a aktivít	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
25	2.3	Komplexný rozvoj cykloturistiky, turistiky a náučných trás a chodníkov	obec, BSK, MASK	2015	2017			Vytvorené nové inovatívne produkty CR	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
26	2.3	Podpora poskytovateľov ubytovania na súkromí	obec, miestni podnikatelia	2015	2017			Počet podporených poskytovateľov ubytovania na súkromí	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
27	3.1	Revitalizácia verejných priestranstiev a zatriktívnenie okolia	obec, MŽP - Envirofond	2015	2017	400 000 EUR	50 000,- obec, 350 000,- Envirofond	Zrevitalizovaná plocha	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
28	3.1	Zachovávanie tradičnej architektúry v obci	obec, obyvatelia obce	2015	2022			Počet realizovaných projektov zameraných na zachovanie tradičnej architektúry v obci, na záchranu sakrálnych pamiatok	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
29	3.1	Záchrana sakrálnych pamiatok na území obce	obec	2015	2022			Počet realizovaných projektov zameraných na zachovanie tradičnej architektúry v obci, na záchranu sakrálnych pamiatok	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
30	3.1	Revitalizácia priestranstiev na miestnom cintoríne	obec	2015	2017	1 000 EUR		Zrevitalizovaná plocha	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
31	3.2	Osadenie kamerového systému v obci	obec	2015	2017	0 EUR		Plocha zabezpečená kamerovým systémom	
32	3.2	Rekonštrukcia domu smútku a okolia	obec	2015	2017	2 000 EUR		Zrekonštruované budovy vo vlastníctve obce	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
33	3.2	Rekonštrukcia a modernizácia objektov a budov vo vlastníctve obce	obec	2015	2020	40 000 EUR	10 000,- obec, 30 000,- ŠF	Zrekonštruované budovy vo vlastníctve obce	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
34	3.3	Zriadenie materského centra	obec	2015	2017	500 EUR		Počet a štruktúra vybudovaných zariadení pre trávenie voľného času	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
35	3.3	Rozšírenie ponuky kultúrnych aktivít a aktivít pre rôzne skupiny, (divadlo, premietanie filmov)	obec	2015	2020			Počet rozšírených aktivít	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
36	3.3	Vybudovanie detských ihrísk	ISI Grup(Malý	2015	2017	10 000		Počet a štruktúra vybudovaných	6.6 Podpora udržateľného integrovaného

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

			raj)			EUR		zariadení pre trávenie voľného času	rozvoja miest a obcí
37	3.3	Vytvorenie multifunkčného ihriska pre športové aktivity detí a mládeže	obec, Úrad vlády SR	2015	2017	60 000 EUR	3 000,- obec, 57 000,- Úrad vlády SR	Počet a štruktúra vybudovaných zariadení pre trávenie voľného času	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
38	3.3	Budovanie partnerstiev a spolupráca pri organizovaní voľnočasových aktivít pre deti a mládež	obec	2015	2022	0 EUR		Počet rozšírených aktivít	9.4 Podpora integrovaného miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom
39	3.3	Fitness v prírode	obec, OŠK	2015	2018	0 EUR		Počet rozšírených aktivít	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
40	3.4	Identifikácia miestnych nadšencov a posilňovanie ich spolupráce	obec, záujmové organizácie	2015	2020	0 EUR		Počet získaných aktivistov	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
41	3.4	Podpora aktivít v rámci existujúcich partnerstiev	obec, záujmové organizácie	2015	2018	0 EUR		Počet podporených aktivít a organizácií	9.4 Podpora integrovaného miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom
42	3.4	Podpora organizácie tradičných podujatí, hodových slávností, púť	obec	2015	2022	0 EUR		Počet podporených aktivít a organizácií	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
43	3.4	Obnovenie činnosti knižnice a realizácia projektu "Výmenná knižnica"	obec	2015	2017	0 EUR		Počet a štruktúra zorganizovaných podujatí a aktivít	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
44	3.4	Aktivizácia obyvateľov a spájanie starousedlíkov s novoprisťahovaným	obec	2015	2022	0 EUR		Počet a štruktúra zorganizovaných podujatí a aktivít	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
45	3.4	Zlepšenie spolupráce obce a miestnych podnikateľov	obec, miestni podnikatelia	2015	2022	0 EUR		Počet a štruktúra zorganizovaných podujatí a aktivít	9.4 Podpora integrovaného miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom
46	3.3	Vybudovanie detských ihrísk	ISI Grup (Malý raj)	2015	2017	10 000 EUR		Počet a štruktúra vybudovaných zariadení pre trávenie voľného času	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí

Prameň: vlastné spracovanie

2. MONITOROVANIE A HODNOTENIE STRATÉGIE

Aby stratégia bola aj naozaj napĺňaná a neostala len nerealizovaným strategickým dokumentom, je potrebné sledovať pokrok v napĺňaní stratégie a prispôbiť ďalšie aktivity podľa reálnych potrieb. Tieto potreby je možné sledovať práve v procese monitorovania, kedy sa hodnotí pokrok v napĺňaní jednotlivých cieľov na základe sledovania monitorovacích ukazovateľov (tabuľka 40). Indikátory umožňujú sledovať pokrok v napĺňaní stratégie. Pre monitorovanie napĺňania opatrení používame indikátory výstupu, pre hodnotenie napĺňania globálnych cieľov indikátory výsledku, ktoré hodnotia dlhodobý efekt realizovaných aktivít na celkový rozvoj obce.

Monitorovanie prebieha raz ročne, kde sa na konci sledovaného obdobia vypracuje monitorovacia správa, ktorá bude pozostávať z krátkeho popisu aktivít, ktoré sa v obci realizovali počas roka a definovanie ich nadväznosti na stanovenú stratégiu. Ďalej bude sledovať napĺňanie stanovených monitorovacích ukazovateľov. Samospráva každý rok spracuje do monitorovacej správy pripomienky úradu, poslancov, verejnosti. Monitorovacia správa (Príloha 2) tvorí podklad aj pre plánovanie ďalších aktivít a aktualizáciu Akčného plánu, preto by bolo vhodné ju spracovávať v čase prípravy a schvaľovania rozpočtu pre ďalší rok. Za spracovanie monitorovacích správ je zodpovedná samospráva (obecný úrad a starosta), pokiaľ nebude zriadená iná organizácia/komisia, ktorá bude mať v kompetencii napĺňanie stratégie. Monitorovacie správy budú predkladané a schvaľované obecným zastupiteľstvom obce do 31.4. nasledujúceho roku a následne budú predložené vyššiemu územnému celku.

Hodnotiaci proces zbilancuje naplnenie jednotlivých cieľov na základe realizovaných aktivít v území. Hodnotenie napĺňania cieľov stratégie prebehne raz v priebehu trvania stratégie (v polovici trvania stratégie), na základe výsledkov hodnotenia bude aktualizovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenský Grob, a ďalšie hodnotenie prebehne na konci realizácie stratégie. Výsledky záverečného hodnotenia budú tvoriť podklad pre plánovanie ďalšej stratégie (ako Ex-post hodnotenie – Časť A.IV.). Hodnotenie bude zabezpečované samosprávou, príp. organizáciou/komisiou, pričom by bolo vhodné do hodnotenia zapojiť externého hodnotiteľa kvôli zabezpečeniu objektívneho zhodnotenia situácie.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

Tabuľka 40 Zoznam ukazovateľov prioritných oblastí a opatrení PHSR

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					2015	2022
priorita 1 KVALITA BÝVANIA A DOPRAVNÁ DOSTUPNOSŤ						
výsledkový	Percento obyvateľstva využívajúceho prvky novej, resp. zrekonštruovanej, občianskej vybavenosti	súhrnný indikátor napojenosti domácností na prvky technickej infraštruktúry, ktorá bola buď dobudovaná, alebo prešla rekonštrukciou (výpočet ako priemer čiastkových napojeností)	štatistika projektov	%	0	
výsledkový	Množstvo TKO odpadu v t/rok		štatistika obce	t/rok		
výsledkový	Náklady na odstraňovanie škôd po povodniach		rozpočet obce	Eur/rok		
výsledkový	Náklady na prevádzku budov, u ktorých bola zvýšená energetická efektívnosť		štatistika obce	Eur/rok		
výsledkový	Množstvo energie vyprodukovanej z OZE		štatistika obce	MWh/rok		
1.1 Zlepšenie stavu základnej infraštruktúry						
výstupový	Dĺžka vybudovanej, resp. zrekonštruovanej kanalizácie napojenej na ČOV	jednotlivé dĺžky sa napočítavajú	štatistika obce	abs.	0	
výstupový	Nové UPN	počet	Zápisnica OZ	abs.	0	1
výstupový	Pokrytie zrekonštruovaným verejným osvetlením	percento ulíc pokrytých modernizovaným verejným osvetlením z celkového počtu ulíc	štatistika obce	%	0	
výstupový	Pokrytie obecným rozhlasom	percento ulíc pokrytých modernizovaným verejným osvetlením z celkového počtu ulíc	štatistika obce	%	0	
výstupový	Počet nových stavebných pozemkov, ktoré majú k dispozícii kompletnú infraštruktúru		štatistika obce	abs.	0	
1.2 Zlepšenie dopravnej dostupnosti						
výstupový	Dĺžka zrekonštruovaných miestnych komunikácií, chodníkov a cyklotrás	jednotlivé dĺžky sa napočítavajú	štatistika projektov (kolaudačné správy)	m	0	
výstupový	Počet osadených spomaľovacích prvkov		štatistika projektov (kolaudačné správy)	abs.	0	
výstupový	Počet zrekonštruovaných zastávok		štatistika projektov (kolaudačné správy)	abs.	0	
výstupový	Počet nových parkovacích miest		štatistika projektov (kolaudačné správy)	abs.	0	
výstupový	Percento pozemkov pod existujúcimi a plánovanými miestnymi komunikáciami vo vlastníctve obce	plocha vlastných pozemkov na celkových pozemkoch pod komunikáciami	listy vlastníctva	%	0	
výstupový	Počet denných spojov napojených na regionálnu dopravu		štatistika obce	abs.		

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

výstupový	Počet zrealizovaných projektov zameraných na rozvoj dopravy		štatistika obce	abs.	0	
1.3 Investície do životného prostredia						
výstupový	Plocha vybudovaného zberného dvora		štatistika obce, kolaudačná správa	m2		
výstupový	Počet zrealizovaných projektov protipovodňovej ochrany, využívania obnoviteľných zdrojov, ochrany krajiny		štatistika projektov	abs.	0	
výstupový	Počet realizovaných projektov vzdelávania		štatistika projektov	abs.	0	
výstupový	Počet účastníkov		štatistika projektov	abs.	0	
výstupový	Počet realizovaných projektov ekologickej stability		štatistika obce	abs.	0	
výstupový	Počet domácností zapojených do kompostovania		štatistika obce	abs.	0	
priorita 2 MIESTNA EKONOMIKA A SLUŽBY						
výsledkový	Percento obyvateľov a počet návštevníkov využívajúcich nové služby		štatistika obce, organizácií zabezpečujúcich služby	%, abs.	0	
výsledkový	Počet novovytvorených, resp. udržiavaných, pracovných miest, podnikov		štatistika obce, firiem, ÚPSVAR	abs.	0	
výsledkový	Tržby z predaja lokálnej produkcie		štatistika firiem	Eur/rok		
výsledkový	Počet návštevníkov	na základe príjmu z dane z ubytovacích služieb	štatistika obce	abs.		
výsledkový	Návštevnosť stránky obce		štatistika obce	abs.		
2.1 Zlepšenie dostupnosti služieb						
výstupový	Počet vynovených, resp. novovytvorených verejných služieb		štatistika obce	abs.	0	
výstupový	Počet nových miest v predškolskom zariadení		štatistika MŠ	abs.	0	
výstupový	Počet členov obecnej polície		štatistika obce	abs.	0	
výstupový	Počet vydaní obecných novín (ročne)		štatistika obce	abs.	0	
výstupový	Vybudované informačné stredisko		štatistika obce	abs.	0	1
výstupový	Modernizované kanále obce		štatistika obce	abs.	0	
2.2 Podpora miestnej ekonomiky a lokálnych produktov						
výstupový	Počet vzniknutých partnerstiev a spoluprác na základe zmlúv, resp. dohôd		štatistia firiem, organizácií	abs.	0	
výstupový	Percentuálne využitie brownfieldu		štatistika obce	m2	0	
výstupový	Počet novovytvorených, resp. zrekonštruovaných hospodárstiev, vinární a pod. zariadení ponúkajúcich miestne produkty		štatistika obce, firiem	abs.	0	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

výstupový	Počet zrealizovaných akcií		štatistika obce, firiem	abs.	0	
výstupový	Počet inovatívnych podnikateľov		štatistika obce, firiem	abs.	0	
výstupový	Plocha obrábaných viníc a poľnohospodárskej pôdy		štatistika obce, firiem	m2		
výstupový	Príjmy samosprávy z podnikania		štatistika obce	eur/ rok		
výstupový	Počet absolventov vzdelávania	len ukončených absolventov	štatistika organizácií realizujúcich kurzy	abs.	0	
2.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu a agroturistiky						
výstupový	Marketingová stratégia	počet	štatistika obce	abs.	0	1
výstupový	Vytvorené nové inovatívne produkty CR		štatistika obce, firiem v CR	abs.	0	
výstupový	Počet pracovných miest v CR		štatistika obce, firiem v CR	abs.	0	
výstupový	Počet podporených poskytovateľov ubytovania na súkromí		štatistika obce, firiem v CR	abs.	0	
výstupový	Počet propagačných aktivít		štatistika obce, firiem v CR	abs.	0	
priorita 3 ATRAKTIVITA OBCE A ŽIVOT V NEJ						
výsledkový	Vyťaženosť objektov a zariadení pre voľno časové a športovo-rekreačné aktivity	percento z celkového času otváracích hodín, ktoré sú využívané obyvateľmi, návštevníkmi ročne	štatistika obce, organizácií	%		
výsledkový	Percento obyvateľov využívajúcich zariadenia a objekty	podiel užívateľov na celkovom počte obyvateľov	štatistika obce, organizácií	%		
výsledkový	Percento obyvateľov zapojených do kultúrnych, spoločenských a športových aktivít		štatistika obce, organizácií	%		
výsledkový	Počet zrealizovaných projektov a aktivít vyplývajúcich z partnerstva		štatistika obce, organizácií	abs.		
3.1 Starostlivosť o vzhľad obce						
výstupový	Plocha revitalizovaného územia		štatistika obce	m2	0	
výstupový	Počet realizovaných projektov úprav a údržby verejných priestranstiev, prvkov drobnej architektúry		štatistika obce, kolaudačné rozhodnutia	abs.	0	
výstupový	Počet realizovaných projektov zameraných na zachovanie kultúrneho a prírodného dedičstva		štatistika obce	abs.	0	
3.2 Investície do objektov a budov vo vlastníctve obce						
výstupový	Počet vybudovaných, zrekonštruovaných, zmodernizovaných objektov		štatistika obce, kolaudačné rozhodnutia	abs.	0	
výstupový	Pokrytie kamerovým systémom		štatistika obce	abs.	0	
3.3 Rozšírenie ponuky športovo-rekreačných a voľnočasových aktivít						

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SLOVENSKÝ GROB NA OBDOBIE ROKOV 2014-2023

výstupový	Počet vybudovaných, dobudovaných zmodernizovaných objektov		štatistika obce	abs.	0	
	Počet realizovaných aktivít		štatistika obce	abs.	0	
3.4 Zachovávanie tradícií a rozvoj miestnej kultúry						
výstupový	Počet získaných aktivítstov		štatistika obce, organizácií	abs.	0	
výstupový	Počet podporených aktivít a organizácií		štatistika obce, organizácií	abs.	0	
výstupový	Počet zorganizovaných podujatí a aktivít		štatistika obce, organizácií organizujúcich akcie	abs.	0	
výstupový	Počet absolventov vzdelávacích a informačných aktivít		štatistika obce, organizácií	abs.	0	

Prameň:

vlastné

spracovanie

ČASŤ E. FINANČNÁ ČASŤ

Kapitola súvisiaca s finančným plánom obce je nevyhnutnou a dôležitou súčasťou Plánu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Slovenský Grob. Obec plánuje svoj rozvoj z pohľadu financií z dlhodobého hľadiska, čo ovplyvňuje mnoho faktorov. Veľmi dôležitým je diverzifikovať financie využívané na financovanie rozvojových projektov.

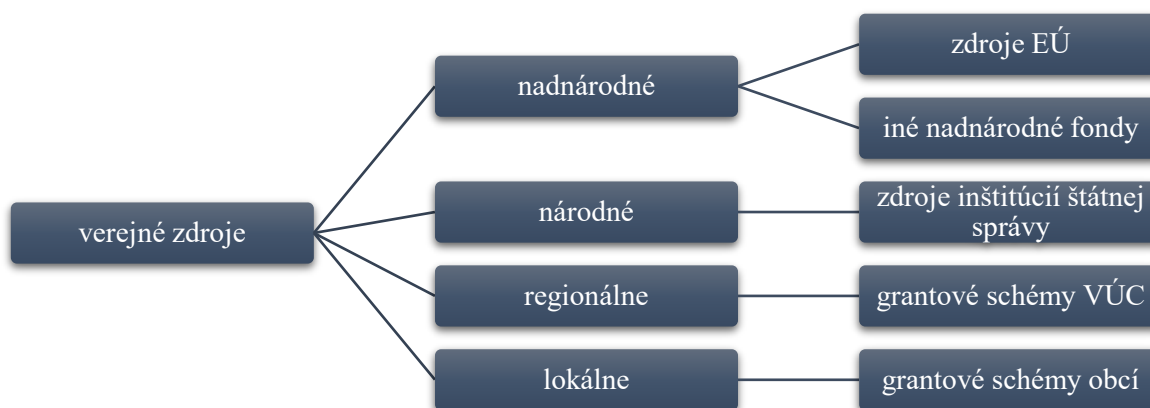
1. VIACZDROJOVÉ FINANCOVANIE PROJEKTOV A AKTIVÍT A MOŽNOSTI FINANCOVANIA PROJEKTOV

Princíp participatívnosti by sa nemal uplatňovať len pri príprave strategického dokumentu, ale aj pri jeho implementácii. Očakáva sa, že nie všetky projekty budú realizované obecnou samosprávou, ale že sa do realizácie zapoja aj ďalšie subjekty, ako je súkromný sektor (napr. v prípade opatrení zameraných na rozvoj ekonomiky, cestovného ruchu, ľudských zdrojov a pod.), tretí sektor (najmä pri projektoch voľno časových aktivít, kultúrno-spoločenského života, komunitného života, ale aj pri zabezpečovaní verejných služieb), subjekty verejnej správy (napr. ÚPSVAR pri vzdelávaní nezamestnaných a pod.). V tom prípade sa očakáva aj viaczdrojové financovanie, ktoré znižuje riziko nerealizovania projektov a teda nenapĺňania stratégie, čo môže vyústiť až do stagnácie rozvoja obce Slovenský Grob.

Pri hľadaní finančných zdrojov je nutné vychádzať z možností, ktoré obec má a povahy aktivity alebo projektu, ktorý je potrebné v obci realizovať. Podľa toho je možné vyhľadať a zvoliť rôzne spôsoby financovania. Možnosti financovania sa dajú zjednodušene rozdeliť na dve skupiny:

1. **Možnosti financovania projektov z verejných zdrojov**, medzi ktoré patria EÚ fondy, národné zdroje, ale tiež regionálne, prípadne lokálne zdroje.
2. **Možnosti financovania projektov zo súkromných zdrojov**. Väčšinou sú to granty poskytované neziskovými organizáciami a súkromnými firmami. Ďalej sú to bankové úvery, sponzoring, vstupné, poplatky a pod.

1.1 FINANCOVANIE Z VEREJNÝCH ZDROJOV

Obrázok 22 Verejné zdroje financovania projektov

Prameň: vlastné spracovanie

Najvýznamnejšími zdrojmi financovania pre obce sú v súčasnom období verejné zdroje, a to najmä **zdroje EÚ**. V programovacom období 2014 – 2020 sú pripravené možnosti spolufinancovať určité projektové zámery z **Politiky súdržnosti** prostredníctvom **Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF)**, ktoré spolu s príspevkom zo Štátneho rozpočtu SR umožňujú realizovať na jednej strane investične náročné projekty ako aj projekty zamerané na ľudské zdroje, kultúru a pod. Rôzne subjekty z verejného, súkromného ako i tretieho sektora môžu žiadať o nenávratný finančný príspevok v závislosti od projektu z týchto operačných programov (uvedené spolu s Riadiacimi orgánmi, ktoré sú za program zodpovedné):

- Integrovaný regionálny OP MPRV SR
- Program rozvoja vidieka MPRV SR
- Ľudské zdroje MPSVR SR
- Kvalita životného prostredia MŽP SR
- Výskum a inovácie MŠVVŠ SR
- Integrovaná infraštruktúra MDVRR SR
- Efektívna verejná správa MV SR
- Rybné hospodárstvo MPRV SR

Ďalšími možnosťami pre získanie finančných prostriedkov z EÚ predstavujú programy **Európskej územnej spolupráce a komunitárne programy**.

Čo sa týka **Európskej územnej spolupráce**, každý z programov je zameraný na rozvoj spolupráce, takže základnou podmienkou je mať aspoň jedného partnera

s oprávnených krajín alebo regiónov. Okrem toho má každý program svoje priority, opatrenia a skupiny aktivít, ktoré podporuje. Medzi programy patria: **Programy cezhraničnej spolupráce** (Riadiacim orgánom je MPRV SR): SK - CZ 2014 – 2020, SK - AT 2014 – 2020, PL - SK 2014 – 2020, SK - HU 2014 – 2020 a ENI HU - SK - RO - UA 2014 – 2020, ďalej **Programy nadnárodnej spolupráce** (Riadiacim orgánom je ÚV SR): Stredná Európa a ETC Dunaj a **Programy medziregionálnej spolupráce**: INTERREG (MH SR), ESPON (MDVRR SR), INTERACT (BSK/MH SR) a URBACT (MDVRR SR).

Komunitárne programy sa zase zameriavajú na špecifické oblasti a medzinárodnú spoluprácu, pričom tieto programy väčšinou riadi Európska únia. Pre obdobie 2014 – 2020 sú pripravené tieto programy: **Erasmus +** pre oblasť Vzdelávanie, odborná príprava, mládež a šport, **Kreatívna Európa (Creative Europe)** pre oblasť Kultúra, **Program zamestnanosti a sociálnej inovácie (programme for Employment and Social Innovation- EaSI)** pre oblasť Zamestnanosť a sociálna politika, **Program pre konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov COSME** pre oblasť Podnikanie a priemysel, **Horizon 2020** pre oblasť Veda, výskum, inovácie a energetika, **LIFE** pre oblasť Životné prostredie a **Zdravie pre rast (Health for Growth)** pre oblasť Zdravotníctvo.

Okrem zdrojov EÚ existujú aj ďalšie možnosti ako napríklad **Nórsky finančný mechanizmus** a **Finančný mechanizmus EHP** (EEA grants – granty Islandu, Lichtenštajnska, Nórska).

Národné zdroje sú vytvárané jednotlivými rezortmi pre podporu špecifických aktivít. Úrad vlády SR, jednotlivé ministerstvá a ďalšie orgány štátnej správy majú svoje schémy, ktorými podporujú vybrané aktivity. Najznámejšie verejné zdroje z príspevkových a rozpočtových organizácií sú napríklad **Program obnovy dediny**, **EkoFond**, **Environmentálny fond**, **Štátny fond rozvoja bývania** a pod., z Úradu vlády SR napr. **Program podpory športu**, či napr. z Ministerstva kultúry SR – **Kultúra znevýhodnených skupín**, **Nehmotné kultúrne dedičstvo a kultúrno-osvetová činnosť** a pod.

Vyššie územné celky si môžu vytvárať svoje regionálne grantové schémy na podporu určitých oblastí. Napríklad Nitriansky samosprávny kraj má vytvorený nástroj na podporu rozvoja vidieka **Leader NSK**, Prešovský samosprávny kraj – **NEFO fond**, alebo Bratislavský samosprávny kraj – **Bratislavská regionálna dotačná schéma na podporu kultúry** a pod.

Možno sa stretnúť aj s príkladmi vlastných grantových schém **na miestnej úrovni**, a to nielen na úrovni väčších miest (napr. Nitrianska komunitná nadácia, Grantový program na primárnu protidrogovú prevenciu a voľnočasové aktivity detí a mládeže Bratislavy), ale napr. aj na úrovni vidieckych obcí – príkladom môže byť obec Hrušov (okres Veľký Krtíš), ktorá si vytvorila grantovú schému pre podporu domácich spolkov a združení, čím aktivizovala miestne spolky a združenia a ich projektovú činnosť.

1.2 FINANCOVANIE ZO SÚKROMNÝCH ZDROJOV

Obrázok 23 Súkromné zdroje financovania projektov

Prameň: vlastné spracovanie

Súkromné zdroje poskytujú rôzne organizácie, buď pre budovanie dobrého mena spoločensky zodpovednej organizácie alebo takouto podporou naplňajú svoje poslanie.

Jednak môže ísť o návratný príspevok (úver v banke, zvýhodnená pôžička a pod.), ale tiež o poskytnutie nenávratného finančného príspevku – grantu. Poskytovateľmi na Slovensku sú rôzne organizácie. Granty, ktoré poskytujú sú väčšinou na menšie projekty, ale za to sú jednoduchšie a menej administratívne náročné. Známejšími na Slovensku sú *Nadácia SPP*, *Nadácia Orange*, *IKEA foundation*, *Nadácia MONDI Business Paper SCP*, *Nadácia EKOPOLIS*, *Nadácia Markíza*, *Nadácia Allianz*, *Nadácia TESCO*, *Nadácia VÚB*, *Nadácia Tatra banky*, *ČSOB Nadácia*, *Nadácia Dexia banky Slovensko*, *Nadácia Slovenskej sporiteľne*, *Nadácia Pontis*, *Nadácia otvorenej spoločnosti* a mnohé ďalšie.

Okrem toho aktivity a projekty rozvoja obce môžu podporiť aj domáce firmy prostredníctvom sponzoringu, poskytnutia zariadenia, materiálu a pod.

ZÁVER

Pripravený strategický dokument Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Slovenský Grob na roky 2014 – 2023 reflektuje aktuálne potreby obce pre jej ďalší rozvoj. Bol pripravený v spolupráci rôznych subjektov, ktorých sa rozvoj obce Slovenský Grob dotýka (samospráva, podnikatelia, občania, spolky a združenia). Pri implementácii programu rozvoja je potrebné aj naďalej spolupracovať a komunikovať so všetkými subjektmi, aby bolo možné realizovať naplánované projekty a aktivity a aby sa naplňali stanovené ciele. Vďaka komunikácii bude tiež možné reagovať na prípadné zmeny, ktoré môžu ovplyvniť realizáciu.

PHSR obce Slovenský Grob na roky 2014 – 2023 stanovil strategický rámec, ktorý nadväzuje aj na regionálny strategický dokument (PHSR Bratislavského samosprávneho kraja), ale aj na ciele politiky súdržnosti, ktoré si stanovila Slovenská republika v Partnerskej dohode implementovanej prostredníctvom operačných programov. Strategický zámer sa zameriava na 3 oblasti; a to hospodársku, environmentálnu a sociálnu. V rámci týchto oblastí si stanovila 10 opatrení, ktoré sa týkajú jednak dobudovania a modernizácie občianskej vybavenosti, sociálnej infraštruktúry a zvýšenia dostupnosti a kvality služieb, rozvoj kultúrno-spoločenského života, využívania potenciálu pre zvýšenie pracovných príležitostí v obci a podporu rozvoja cestovného ruchu, zefektívnenia využívania energie a na zatriktívnenie vzhľadom a zlepšenie úrovne odpadového hospodárstva. Pre jednotlivé opatrenia boli stanovené monitorovacie indikátory a spôsoby, akým sa bude program realizovať a monitorovať.

Tento dokument bol spracovaný v zmysle Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z. a Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, verzia 2.0.

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č. 1 – Dotazník pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Príloha č. 2 – Doplnujúce informácie

Tabuľka 42 Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov a zdrojov informácií

Tabuľka 43 Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Slovenský Grob

Tabuľka 44 Hodnotiace tabuľky pre výber projektov

Formulár Monitorovacej správy

PRÍLOHA č. 1 – Dotazník pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Dotazník pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Vážená občianka, občan,

Vaša obec spolu s ďalšími susednými obcami potrebujú vypracovať nové strategické dokumenty, v ktorých bude plánovaný ich ďalší rozvoj v rokoch 2014-2020.

Preto sa na Vás obraciame s prosbou o spoluúčasť a spoluprácu pri získavaní Vašich názorov, skúseností, postojov a predstáv o ďalšom smerovaní rozvoja obce. Vďaka nim bude možné vypracovať dokument, ktorý pomôže riešiť Vami stanovené problémy a rozvíjať oblasti, ktoré sú podľa Vás dôležité pre rozvoj.

Vyplnený dotazník, prosím, odovzdajte do zberného boxu, ktorý sa nachádza na Vašom obecnom úrade najneskôr do **21. mája 2014**.

A. OSOBNÉ INFORMÁCIE

1. Pohlavie /vek	Žena	Muž	2. Sociálny status	3. Ako dlho v obci žijete?
18-24			Zamestnanec	Od narodenia
25-34			Podnikateľ	Prisťahoval som sa v detstve
35-44			Nezamestnaný	Prisťahoval som sa v dospelosti pred viac ako 5 rokmi
45-54			Dôchodca	
55-64			Študent	Prisťahoval som sa v dospelosti v posledných 5 rokoch
65 a viac			Rodičovská dovolenka	
			Iné	

B. MIESTO BÝVANIA

4. Čo sa Vám na živote vo Vašej obci najviac páči?	Súhlasím	Čiastočne súhlasím	Nesúhlasím
4.1 Život je tu pokojnejší ako v meste.			
4.2 Ľudia sa tu viac zaujímajú jeden o druhého ako v meste.			
4.3 Môžem sa tu lepšie realizovať, naplňovať svoje plány.			
4.4 Blízky kontakt s prírodou.			
4.5 Mám tu rodinu a blízkych priateľov.			
4.6 Iné:			

5. Čo sa Vám na živote vo Vašej obci, naopak, nepáči?	Súhlasím	Čiastočne súhlasím	Nesúhlasím
5.1 Málo pracovných príležitostí.			
5.2 Horšia kvalita a nedostatok služieb a tovarov ako v meste.			
5.3 Za všetkým treba dochádzať do mesta.			
5.4 Nie je tu vytváraný priestor na sebarealizáciu.			
5.5 Znečistené životné prostredie.			
5.6 Ľudia sa nechcú zapájať do spoločenského života a tak sa tu nič nedeje.			
5.7 Iné:			

C. ZÁKLADNÉ ŽIVOTNÉ POTREBY

6. Označte, prosím, úroveň spokojnosti s poskytovaním služieb.	Spokojný(á)	Nespokojný(á)
6.1 Dopravná dostupnosť obce		
6.2 Stav chodníkov a ciest		
6.3 Vybavenosť obce kanalizáciou		
6.4 Vybavenosť obce verejným vodovodom		
6.5 Vybavenosť obce plynom		
6.6 Vybavenosť obce elektrinou		
6.7 Dostupnosť internetovým pripojením		
6.8 Dostupnosť signálom mobilných operátorov		
6.9 Stav a upravenosť verejných priestranstiev		
6.10 Systém zberu komunálneho odpadu		
6.11 Dostupnosť a kvalita zdravotníckych služieb		
6.12 Dostupnosť a kvalita predškolských zariadení		
6.13 Dostupnosť a kvalita vzdelávania na ZŠ		
6.14 Dostupnosť a kvalita sociálnych zariadení		
6.15 Možnosti športového vyžitia		
6.16 Možnosti kultúrneho vyžitia		
6.17 Možnosti pre rekreáciu		
6.18 Množstvo kultúrno-spoločenských aktivít		
6.19 Možnosti stravovania a pohostinstva		
6.20 Možnosti komerčných služieb (napr. poštové a finančné služby, skrášľovacie služby, automoto servisy pod.)		
6.21 Stav obecnej knižnice		
6.22 Požiarna ochrana		
6.23 Činnosť obecnej polície		
6.24 Stav domu smútku		

7. Doplňte, prosím, ktoré služby sú podľa Vás nedostatočné a chýbajú Vám:

.....

D. PRÁCA

8. Ste spokojný(á) s pracovnými možnosťami v obci?	Spokojný(á)	Nespokojný(á)
8.1 Pre mladých		
8.2 Pre ženy		
8.3 Pre mužov		

PRÍLOHA č. 1 – Dotazník pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

9. V ktorom odvetví by podľa Vás bol najpotrebnejší vznik nových pracovných príležitostí?		10. Prečo podľa Vás nevznikajú uvedené príležitosti?	
9.1 V poľnohospodárstve, vinárstve, lesníctve		10.1 Zlá dostupnosť regiónu	
9.2 V potravinárskom sektore		10.2 Nedostatočne vybudovaná infraštruktúra potrebná pre podnikanie	
9.3 V priemysle		10.3 Nedostatočná kvalita pracovnej sily	
9.4 V stavebníctve		10.4 Legislatívne bariéry	
9.5 V remeselnej výrobe		10.5 Nezáujem zo strany podnikateľov	
9.6 V obchode a komerčných službách		10.6 Nezáujem obce	
9.7 V cestovnom ruchu		10.7 Iné:	
9.8 Vo verejnej správe			
9.9 V sociálnej oblasti			
9.10 V inej sfére:			

E. SOCIÁLNY PRIESTOR

11. Ako by ste charakterizovali:	Dobré	Ani dobré ani zlé	Zlé
11.1 medziľudské vzťahy v obci			
11.2 vaše susedské vzťahy			

12. Zaujímate sa o dianie:	Áno často	Sporadicky	Nie
12.1 v obci			

13. Prosím, vyjadrite sa k týmto výrokom podľa situácie vo Vašom okolí	Súhlasím	Nesúhlasím
13.1 Obyvatelia majú dostatok príležitostí k spoločným kontaktom.		
13.2 Obyvatelia majú dostatok možností na seberealizáciu.		
13.3 Obyvatelia sú aktívni a snažia sa zatriktívniť život v obci, či spríjemniť prostredie.		
13.4 V obci existuje len pár jedincov, ktorí sa snažia, ale väčšina obyvateľstva je pasívna a nezaujíma sa o život v obci.		
13.5 Obyvatelia sú väčšinou k svojmu okoliu ľahostajní.		
13.6 Niektorí obyvatelia kazia snahu iných.		

14. Odkiaľ získavate väčšinu informácií o dianí v obci?	15. Ste ochotný(á) podieľať sa na aktivitách v obci?
14.1 Z obecného rozhlasu, tlačovín, úradnej tabule	15.1 Áno, a aj som aktívny(a) v spolku, združení
14.2 Zo zastupiteľstiev, verejných zhromaždení	
14.3 Od starostu a poslancov	15.2 Áno, som ochotný(á), ale zatiaľ aktívny(a) nie som.
14.4 Na ulici, v obchode, od susedov, v kostole	15.3 Bol by som ochotný(á), ale neviem ako by som mohol.
14.5 Z internetu	15.4 Nie, je mi to jedno.
14.6 Iné:	

F. ROZVOJ OBCE

16. Na čo by ste prednostne využili finančné prostriedky obce?	Prosím, špecifikujte čo konkrétne (aké aktivity by mali byť realizované)
16.1 Na vybudovanie, resp. na rekonštrukciu infraštruktúry	
16.2 Na vybudovanie, resp. rekonštrukciu školských, sociálnych alebo zdravotníckych zariadení	
16.3 Na vytvorenie podmienok pre kultúrno-spoločenský a športový potenciál	
16.4 Na kultúrno-spoločenské a športové aktivity	
16.5 Na zatriktívnenie okolia	
16.6 Na zlepšenie životného prostredia	
16.7 Na podporu rozvoja výroby	
16.8 Na podporu rozvoja služieb	
16.9 Na podporu rozvoja cestovného ruchu a rekreáciu	
16.10 Na podporu poľnohospodárstva, vinárstva, potravinárstva	
16.11 Na podporu tvorby pracovných miest v iných oblastiach	
16.12 Na rozvoj špecifických sociálnych skupín (mládež, dôchodcovia, nezamestnaní a pod.)	
16.13 Iné:	

17. Ako si predstavujete budúcnosť Vašej obce?
17.1 Obec bude známy v širokom okolí vďaka rozvinutému vidieckemu cestovnému ruchu založenom na lokálnych produktoch a službách. Domácom obyvateľom bude poskytovať príjemný priestor pre bývanie založenom na tradičnom vidieckom štýle.
17.2 Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhladom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúrno-spoločenským životom.
17.3 Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami s dostatkom pracovných príležitostí pre domáчих obyvateľov.
17.4 Obec bude vďaka svojej dostupnosti a infraštruktúrnej vybavenosti centrom pre investičné výrobné aktivity, ktoré budú poskytovať prácu nielen domácom obyvateľom, ale aj obyvateľom mimo obce.
17.5 Ak máte inú predstavu, uveďte ju prosím:

Ďakujeme za Vašu spoluprácu, trpezlivosť a Vaše podnetné návrhy.

Tabuľka 42 Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov a zdrojov informácií

Názov dokumentu / Zdroj dát	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu / dát	Oblasť dát / téma	Webová stránka
Metodika na vypracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VUC, verzia 2.0	Platná od Februára 2015	národná		
Štatistický úrad SR	-	národná	Demografia, prírodné zdroje	www.statistics.sk
SODB 1991, 2001, 2011	-	národná	Demografia, ekonomická situácia, sociálna a technická infraštruktúra	www.statistics.sk
Živnostenský register SR, Obchodný register SR	-	národná	Ekonomická situácia	www.orsr.sk , www.zrsr.sk
Vyhl. č. 81/1998 Z. z. zo dňa 3.3.1998	platná od 1.5.1998	národná	Životné prostredie	
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenský Grob	2008 – 2017	miestna	Ex-post hodnotenie	
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020	2014 – 2020	regionálna	Súlad programu s regionálnym strategickým dokumentom	
Partnerská dohoda o využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2014-2020 a súvisiace operačné programy	2014 – 2022	národná	Finančný plán	www.partnerskadohoda.gov.sk
Metodický pokyn CKO č. 17, verzia 1	Od 2015	národná	Merateľné ukazovatele	http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/

Prameň: vlastné spracovanie

Tabuľka 43 Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Slovenský Grob

P. č.	Opatr. PHSR	Názov projektu/aktivity	Zodpovedný	Klasifikácia stavby	Priorita	Termín realizácie projektu		Predpokladané náklady	Napĺňanie opatrenia PHSR VÚC
						od	do		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	1.1	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	obec Slovenský Grob		vysoká	2014	2017	4 000 EUR	
2.	1.1	Koordinácia bytovej výstavby s cestnou infraštruktúrou	obec Slovenský Grob	2112 Miestne komunikácie	vysoká	2014	2015		
3.	1.1	Dobudovanie kanalizácie	obec Slovenský Grob	2223 Miestne kanalizácie	vysoká	2014	2016	500 000 EUR	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
4.	1.1	Pravidelná aktualizácia ÚPN	Dowina		stredná	2014	2015		
5.	1.1	Modernizácia obecného rozhlasu a zavedenie do nových častí	obec Slovenský Grob		vysoká	2015	2017		
6.	1.2	Vybudovanie cestného obchvatu obce	BSK	2112 Miestne komunikácie	stredná	2015	2020		7.2 Posilnenie regionálnej mobility
7.	1.2	Odklon tranzitnej kamiónovej dopravy z obce	BSK		stredná	2015	2020		7.2 Posilnenie regionálnej mobility
8.	1.2	Vybudovanie záchytných parkovísk	obec Slovenský Grob	2112 Miestne komunikácie	nízka	2016	2020		7.2 Posilnenie regionálnej mobility
9.	1.2	Budovanie a rekonštrukcia chodníkov	obec Slovenský Grob	2112 Miestne komunikácie	vysoká	2015	2020		7.2 Posilnenie regionálnej mobility
10.	1.2	Budovanie dopravnej siete s napojením na regionálnu integrovanú dopravu, napojenie na MHD Bratislava	obec Slovenský Grob		stredná	2015	2017		7.7 Rozvoj integrovanej dopravy

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

11.	1.2	Vybudovanie cyklotrás a ich napojenie na existujúce cyklotrasy v okolí	BSK	2112 Miestne komunikácie	vysoká	2015	2017		6.7 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou
12.	1.2	Cyklistická doprava mimo turistického využitia	obec Slovenský Grob		vysoká	2015	2017		6.7 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou
13.	1.2	Rekonštrukcie a opravy miestnych komunikácií	obec Slovenský Grob	2112 Miestne komunikácie	stredná	2015	2018		7.2 Posilnenie regionálnej mobility
14.	1.2	Osadenie spomaľovacích prvkov na miestnych komunikáciách	obec Slovenský Grob	2112 Miestne komunikácie	stredná	2015	2020		7.2 Posilnenie regionálnej mobility
15.	1.2	Vybudovanie chodníka spájajúceho obec s novými časťami Malý Raj, MONARI	obec, Slov. vodohosp. podnik, ISI Grup	2112 Miestne komunikácie	vysoká	2015	2016		7.2 Posilnenie regionálnej mobility
16.	1.2	Návrh pre vybudovanie cyklotrás Malý raj – Šúr – Slovenský Grob – Viničné – Pezinok a Čierna Voda – Vajnory	BSK		vysoká	2015	2017		6.7 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou
17.	1.2	Majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov pod existujúcimi a plánovanými miestnymi komunikáciami	obec Slovenský Grob		stredná	2016	2020		7.2 Posilnenie regionálnej mobility
18.	1.2	Rekonštrukcia a modernizácia autobusových zastávok	obec Slovenský Grob	1241 Dopravné a telekomunikačné budovy, stanice, terminály a pridružené budovy	stredná	2015	2020		7.7 Rozvoj integrovanej dopravy
19.	1.2	Pasportizácia dopravného značenia	obec Slovenský Grob		nízka	2016	2020		7.2 Posilnenie regionálnej mobility
20.	1.3	Environmentálne vzdelávanie	obec, ZŠ		stredná	2015	2018		6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

21.	1.3	Zavedenie kontrolného mechanizmu napojenia na kanalizáciu a vypúšťania odpadových vôd	obec Slovenský Grob		stredná	2016	2020		6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
22.	1.3	Vybudovanie zberného dvora na mikroregionálnej úrovni	obec, MASK		vysoká	2015	2020		6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
23.	1.3	Podpora kompostovania v domácnostiach	obec Slovenský Grob		stredná	2015	2018		6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
24.	1.3	Likvidácia čiernych skládok	obec Slovenský Grob		vysoká	2015	2022		6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
25.	1.3	Projekty ekologickej stability (vetrolamy, poldre, prevencia pred povodňami)	obec Slovenský Grob		nízka	2015	2017	130 000 EUR	6.3 Ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a podpora ekosystémových služieb
26.	1.3	Projekty energetickej efektívnosti budov a ich realizácia	obec Slovenský Grob		vysoká	2015	2017		4.2 Podpora energetickej efektívnosti vo verejných infraštruktúrach a podnikoch
27.	1.3	Využívanie obnoviteľných zdrojov energie	obec Slovenský Grob		stredná	2015	2018		4.1 Podpora výroby, distribúcie a využitia obnoviteľných a druhotných zdrojov energie
28.	2.1	Vybudovanie sociálneho zariadenie pre znevýhodnené skupiny obyvateľov	obec Slovenský Grob	1264 Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia	vysoká	2016	2020		9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
29.	2.1	Multifunkčné stredisko s obchodom a službami	obec Slovenský Grob	1230 Budovy pre obchod a služby	stredná	2016	2022		3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

30.	2.1	Rozšírenie kapacít materskej školy, resp. vybudovanie novej materskej školy	obec Slovenský Grob	1263 Školy, univerzity a budovy vzdelávania	vysoká	2015	2016		10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
31.	2.1	Informačné a komunikačné technológie v samospráve	obec, MV SR		stredná	2015	2018		2.2 Podpora IKT verejnej správy
32.	2.1	Informačné stredisko	obec Slovenský Grob		stredná	2016	2018		11.1 Investície do inštitucionálnych kapacít a do efektivity verejnej správy a verejných služieb
33.	2.1	Rozšírenie ponuky peňažných a poštových služieb	obec Slovenský Grob		nízka	2018	2022		3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
34.	2.1	Zriadenie obecnej polície	obec Slovenský Grob		stredná	2016	2022		11.1 Investície do inštitucionálnych kapacít a do efektivity verejnej správy a verejných služieb
35.	2.1	Rozšírenie ponuky komerčných služieb	obec Slovenský Grob		stredná	2016	2022		3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
36.	2.1	Vydávanie obecných novín	obec Slovenský Grob		vysoká	2015	2016		9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
37.	2.1	Rozvoj informačných a komunikačných kanálov obce	obec Slovenský Grob		vysoká	2015	2016		2.2 Podpora IKT verejnej správy
38.	2.2	Podpora podnikania, sieťovanie miestnych podnikateľov a ich zapájanie do obecných aktivít	obec Slovenský Grob		stredná	2016	2020		3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
39.	2.2	Oživenie brownfields - opustených poľnohospodárskych areálov, výrobných areálov a podobne v snahe o zatraktívnenie vidieckeho priestoru (chov husí)	obec Slovenský Grob		nízka	2018	2022		3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

40.	2.2	Podpora vinárstva - vinárskych domov, domácich vinární, vybudovanie malých hospodárstiev na predaj z dvora	obec Slovenský Grob		nízka	2018	2022		3.4 Podpora podnikateľských zručností v poľnohospodárskom sektore a v oblasti rybného hospodárstva a akvakultúry
41.	2.2	Vzdelávanie a zvyšovanie kvalifikácie v samospráve	obec, AVS		stredná	2015	2022		11.2 Budovanie kapacít nositeľov politik zamestnanosti, vzdelávania, sociálnych politik a sektorových a územných stratégií
42.	2.2	Organizovanie miestnych trhov na ochutnávku a predaj vín a iných lokálnych produktov, podpora predaja z dvora	obec, miestni podnikatelia		stredná	2015	2022		3.4 Podpora podnikateľských zručností v poľnohospodárskom sektore a v oblasti rybného hospodárstva a akvakultúry
43.	2.2	Podpora obrábania viníc a poľnohospodárskej pôdy a obnova poľnohospodárstva	obec Slovenský Grob		vysoká	2015	2022		3.4 Podpora podnikateľských zručností v poľnohospodárskom sektore a v oblasti rybného hospodárstva a akvakultúry
44.	2.2	Inovačné trendy v podnikaní	obec Slovenský Grob		stredná	2015	2022		1.4 Podpora inovatívnych prístupov vo sfére služieb a propagácia výsledkov výskumu
45.	2.2	Podpora podnikania prostredníctvom využívania obecného majetku	obec Slovenský Grob		stredná	2019	2022		3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
46.	2.2	Celoživotné vzdelávanie	obec, obyvatelia obce, ZŠ		stredná	2015	2022		8.1 Podpora zamestnanosti starších pracovníkov a ich účasti na programoch celoživotného vzdelávania a ďalší rozvoj služieb v oblasti celoživotného poradenstva a celoživotného vzdelávania.
47.	2.3	Marketingová stratégia v oblasti CR	obec, miestni podnikatelia		stredná	2015	2022		3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

48.	2.3	Inovačné trendy v cestovnom ruchu a tvorba nových produktov CR	obec, miestni podnikatelia		stredná	2015	2022		3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
49.	2.3	Stabilizácia pracovných miest v oblasti CR	miestni podnikatelia		vysoká	2015	2022		3.1 Podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti
50.	2.3	Organizovanie a spolupráca pri poskytovaní zážitkových, tradičných gastronomických podujatí	obec Slovenský Grob		vysoká	2015	2022		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
51.	2.3	Rozvoj zážitkovej turistiky	obec, miestni podnikatelia		vysoká	2015	2022		3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
52.	2.3	Propagácia obce v nadväznosti na gastronomické podujatia	obec, miestni podnikatelia		vysoká	2015	2022		3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
53.	2.3	Komplexný rozvoj cykloturistiky, turistiky a náučných trás a chodníkov	obec, BSK, MASK		vysoká	2015	2017		3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
54.	2.3	Podpora poskytovateľov ubytovania na súkromí	obec, miestni podnikatelia		vysoká	2015	2017		3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
55.	3.1	Revitalizácia verejných priestranstiev a zatriaktivnenie okolia	obec, MŽP - Envirofond		vysoká	2015	2017	400 000 EUR	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

56.	3.1	Zachovávanie tradičnej architektúry v obci	obec, obyvatelia obce		vysoká	2015	2022		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
57.	3.1	Záchrana sakrálnych pamiatok na území obce	obec Slovenský Grob	1273 Historické alebo chránené pamiatky	vysoká	2015	2022		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
58.	3.1	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok	obec Slovenský Grob	1273 Historické alebo chránené pamiatky	stredná	2017	2020		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
59.	3.1	Údržba a osadenie nových prvkov drobnej architektúry	obec Slovenský Grob		stredná	2015	2020		6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
60.	3.2	Revitalizácia priestranstiev na miestnom cintoríne	obec Slovenský Grob	1272 Budovy a miesta na vykonávanie náboženských aktivít	vysoká	2015	2017	1 000 EUR	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
61.	3.2	Osadenie kamerového systému v obci	obec Slovenský Grob		vysoká	2015	2017	0 EUR	
62.	3.2	Rekonštrukcia domu smútku a okolia	obec Slovenský Grob	1272 Budovy a miesta na vykonávanie náboženských aktivít	vysoká	2015	2017	2 000 EUR	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
63.	3.2	Rekonštrukcia a modernizácia kultúrneho domu	obec Slovenský Grob	1262 Múzeá a knižnice	stredná	2017	2020		6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
64.	3.2	Rekonštrukcia a modernizácia objektov a budov vo vlastníctve obce	obec Slovenský Grob		vysoká	2015	2020	40 000 EUR	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
65.	3.2	Zriadenie materského centra	obec Slovenský Grob	1261 Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	stredná	2015	2017	500 EUR	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
66.	3.3	Rozšírenie ponuky kultúrnych aktivít a aktivít pre rôzne skupiny, (divadlo, premietanie filmov)	obec Slovenský Grob		vysoká	2015	2020		9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
67.	3.3	Vytvorenie priestorov pre mimoškolské aktivity detí	obec Slovenský Grob		stredná	2015	2020		6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
68.	3.3	Vybudovanie detských ihrísk	ISI Grup(Malý raj)	2411 Športové ihriská	vysoká	2015	2017	10 000 EUR	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

69.	3.3	Vytvorenie multifunkčného ihriska pre športové aktivity detí a mládeže	obec, Úrad vlády SR	2411 Športové ihriská	vysoká	2015	2017	60 000 EUR	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
70.	3.3	Budovanie partnerstiev a spolupráca pri organizovaní voľnočasových aktivít pre deti a mládež	obec Slovenský Grob		stredná	2015	2022	0 EUR	9.4 Podpora integrovaného miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom
71.	3.3	Fitnes v prírode	obec, OŠK	2412 Ostatné športové a rekreačné stavby	stredná	2015	2018	0 EUR	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
72.	3.4	Identifikácia miestnych nadšencov a posilňovanie ich spolupráce	obec, záujmové organizácie		stredná	2015	2020	0 EUR	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
73.	3.4	Podpora aktivít v rámci existujúcich partnerstiev	obec, záujmové organizácie		stredná	2015	2018	0 EUR	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
74.	3.4	Podpora tradície vinohradníctva a vinárstva	obec Slovenský Grob		stredná	2015	2018		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
75.	3.4	Podpora organizácie tradičných podujatí, hodových slávností, púťí	obec Slovenský Grob		vysoká	2015	2022	0 EUR	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
76.	3.4	Organizácia výstav miestnych umelcov	obec Slovenský Grob		stredná	2015	2020		9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
77.	3.4	Vzdelávacie a informačné aktivity v oblasti kultúry	obec Slovenský Grob		stredná	2015	2020		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
78.	3.4	Organizovanie hudobných, folklórnych a divadelných podujatí	obec Slovenský Grob		stredná	2015	2022		9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
79.	3.4	Obnovenie činnosti knižnice a realizácia projektu "Výmenná knižnica"	obec Slovenský Grob		vysoká	2015	2017	0 EUR	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

80.	3.4	Organizácia a podpora tvorivých dielní, jarmokov, ukážok tradičných remesiel	obec Slovenský Grob		vysoká	2015	2022		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
81.	3.4	Aktivizácia obyvateľov a spájanie starousadlíkov s novopristáňovanými	obec Slovenský Grob		vysoká	2015	2022	0 EUR	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
82.	3.4	Zlepšenie spolupráce obce a miestnych podnikateľov	obec, miestni podnikatelia		stredná	2015	2022	0 EUR	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
83.	3.4	Vytvorenie domu tradícií	obec Slovenský Grob		vysoká	2015	2018		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

Prameň: vlastné spracovanie

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

Tabuľka 44 Hodnotiace tabuľky pre výber projektov

otázka		možná odpoveď				
1	Do akej miery je realizácia projektu nevyhnutná?	3 - realizácia je nutná okamžite, havarijný stav	2 - realizácia je potrebná, inak by mohol vzniknúť havarijný stav	1 - realizácia je potrebná	0 - realizácia projektu nie je nevyhnutná	
2	Spĺňame podmienky a kritériá hodnotenia projektu? (v prípade žiadostí o financovanie z iných zdrojov)	áno	nie	<i>pokiaľ nie, tak hľadáme iné možnosti financovania, resp. sa rozhodneme, že projekt nebudeme realizovať</i>		
3	Kto sú dotknuté osoby a inštitúcie projektom?	uviesť:				
3a	Prebehla diskusia so zástupcami dotknutých osôb?	áno	áno, ale nie o všetkými	nie		
3b	Vznikol konsenzus o spôsobe riešenia problému?	áno	vznikol kompromis	väčšina sa zhodla	väčšina sa nezhodla	
3c	Je niekto z dotknutých osôb a inštitúcií ochotný pomôcť?	áno	nie			
3d	Ako?	uviesť:				
3e	Príp. môže nám niekto brániť v realizácii, resp. skomplikovať realizáciu?	áno	nie			
3f	Ako tomu zabrániť?	uviesť:				
4	Je zvolený spoľahlivý partner?	áno	partner nie je	partner nie je spoľahlivý, je potrebné si dávať pozor na		
5	Do akej miery realizácia projektu ovplyvní:					
	- ekonomickú situáciu dotknutých osôb a inštitúcií?	-- veľmi negatívny dopad	- negatívny dopad	0 nemá dopad	+ pozitívny dopad	++ veľmi pozitívny dopad
	- sociálnu situáciu dotknutých osôb a inštitúcií?	-- veľmi negatívny dopad	- negatívny dopad	1 nemá dopad	+ pozitívny dopad	++ veľmi pozitívny dopad
	- spoločenskú situáciu dotknutých osôb a inštitúcií?	-- veľmi negatívny dopad	- negatívny dopad	2 nemá dopad	+ pozitívny dopad	++ veľmi pozitívny dopad
	- ekologickú situáciu v obci a okolí?	-- veľmi negatívny dopad	- negatívny dopad	3 nemá dopad	+ pozitívny dopad	++ veľmi pozitívny dopad
6	Máme dostatok kapacít na realizáciu daného projektu, aktivít?					
	- finančné kapacity	áno	nie	nepotrebujeme		
	- ľudské kapacity	áno	nie	nepotrebujeme		
	- časové kapacity	áno	nie	nepotrebujeme		
	- materiálne kapacity	áno	nie	nepotrebujeme		
7	Existuje iný spôsob riešenia projektu?	áno	nie			
7a	Ak áno, je efektívnejší?	áno	nie			
8	Je zvolený spôsob financovania najvhodnejší?	áno	nie			

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

8a	Existujú aj iné možnosti financovania projektu?	áno	nie	áno, ale za nevýhodných podmienok		
9	Sú finančné náklady vynaložené efektívne? (vzhľadom k očakávaným výstupom?)	áno	nie			
10	Sú podmienky realizácie projektu legislatívne ošetrené (vlastníctvo, zazmluvnenie dodávateľov a pod.)?	áno	nie			
11	Ktoré opatrenie sa napĺňa realizáciou projektu?	uviesť:				
12	Oplatí sa realizovať projekt? (na váhy si dať prínosy a náklady (nielen finančné, ale aj časové, materiálne, ľudské)	prínosy výrazne prevažujú náklady	prínosy prevažujú náklady	prínosy neprevažujú náklady	náklady prevažujú prínosy	

Prameň: vlastné spracovanie

Formulár Monitorovacej správy

Správa o plnení akčného plánu obce Slovenský Grob k (dátum spracovanie monitorovacej správy) bola spracovaná v zmysle Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Slovenský Grob na roky 2014 – 2022, kapitola D. Realizačná časť. Cieľom monitoringu Akčného plánu obce Slovenský Grob je pripraviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v PHSR obce počas celého obdobia platnosti dokumentu. Tieto údaje sú k dispozícii pre samosprávu a širokú verejnosť.

Monitorovacia správa o plnení Akčného plánu má 4 časti:

1. Zhodnotenie realizovaných aktivít a projektov,
2. Opis realizácie projektov a aktivít,
3. Aktualizácia Akčného plánu a
4. Pripomienky a navrhované zmeny v procesoch realizácie, monitorovania a hodnotenia.

Akčný plán obce Slovenský Grob je zoradený podľa priorít a opatrení. Odpočet aktivít v akčnom pláne je spracovaný z pohľadu obce Slovenský Grob, v niektorých prípadoch je ako realizátor danej aktivity uvedený iný subjekt (investor, prevádzkovateľ, partnerská inštitúcia a pod.). V akčnom pláne sú vymenované aktivity bežného, kapitálového a podporného charakteru v časovom slede. Akčný plán je spracovaný na základe údajov zo schváleného rozpočtu obce, schválených strategických dokumentov obce a údajov obecného úradu obce Slovenský Grob.

Aktuálna verzia akčného plánu je zverejnená na webovej stránke www.....

Pripomienky k akčnému plánu mesta je možné zaslať e-mailom na adresu@.....sk.

Ďalší monitoring akčného plánu sa uskutoční ku dňu (text je upraviteľný)

1. Zhodnotenie realizovaných aktivít a projektov z Akčného plánu k (dátum)*

Priorita/opatrenie	Názov priority/opatrenia/projektu/aktivity	Plánovaný termín realizácie	Ukazovateľ výstupu	Počiatočná hodnota ukazovateľa	Plánovaná hodnota ukazovateľa	Skutočná hodnota ukazovateľa	Rozpočet mesta/obce/kraja	Externé zdroje	Realizácia aktivít od do a plán na obdobie od do	Opatrenie samosprávneho kraja

* okrem aktivít a projektov z Akčného plánu, ktoré je povinné monitorovať, budú monitorované aj ďalšie aktivity a projekty, ktoré sa týkajú naplňovania jednotlivých opatrení a cieľov.

2. Opis realizácie aktivít

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

- popis zásadných faktov, ktoré sa udiali počas realizácie projektov a majú vplyv na plnenie stratégie (oneskorenie realizácie, realizácia nad rámec plánovaného projektu a pod.)
- pokiaľ sa niektoré z projektov z Akčného plánu nerealizovali, zdôvodnenie, prečo sa nerealizovali a aké nápravné opatrenia boli prijaté

3. Aktualizácia Akčného plánu pre rok

Opatrenie/aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu	Opatrenie samosprávneho kraja

4. Pripomienky a navrhované zmeny v procesoch realizácie, monitorovania

.....

Prameň: vlastné spracovanie